

ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS 2021. - 2027. GADAM

UZRAUDZĪBAS PĀRSKATS

PAR 2021. - 2023. GADU

APSTIPRINĀTS
ar 22.10.2024.
ZPRAP lēmumu Nr.160.,
Prot Nr. 37

IEVADS	3
ESOŠĀS SITUĀCIJAS ANALĪZES KOPSAVILKUMS	5
1. IEVIEŠANAS UN ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBAS METODIKA	7
2. KONTROLES RĀDĪTĀJI UN TO ATTĪSTĪBAS DINAMIKA	12
2.1. Kvalitatīva, pieejama, daudzpusīga izglītība mūža garumā	12
2.2. Sociālā iekļaušana un veselības veicināšana	21
2.3. Uzņēmumu izaugsme un konkurētspēja	24
2.4. Viedā mobilitāte un infrastruktūra	28
2.5. Klimata pārmaiņas, vide un aprites ekonomika	34
2.6. Moderna un pieejama pakalpojumu sistēma	40
2.7. Kultūrvide un identitāte	44
2.8. Pilsoniska sabiedrība un aktīvas kopienas	48
2.9. Sabiedrības drošība	50
3. NOZARU PLĀNOŠANAS DOKUMENTI PROGRAMMĀ 2021	56
4. REĢIONA AKTIVITĀŠU PLĀNA IZPILDE 2019–2021	57
5. KOPSAVILKUMS	64

„Pārskats par Zemgales plānošanas reģiona Attīstības programmas 2021–2027 no 2021. līdz 2027. gadam” (turpmāk – Pārskats 2024) nodrošina Zemgales plānošanas reģiona (turpmāk – Reģions) Attīstības programmas 2021–2027 (turpmāk – Programma 2027), īstenošanas uzraudzību, regulāri novērtējot īstenošanas rezultātus.

Programmas 2027 īstenošanas uzraudzību veic ik pēc diviem–trijiem gadiem (2024. gadā, 2027. gadā), nodrošinot Pārskata izstrādi, iekļaujot informāciju par noteikto rezultātīvo rādītāju izmaiņām un sasniegtajiem rezultātiem. Tāpat Pārskatā 2024 iekļauta informācija par Reģiona aktivitāšu plāna^[1] izpildi 2022. un 2023. gadā.

Programmas 2027 ietvaros pēdējais programmu noslēdzošā uzraudzības pārskata galvenais atšķirību ietekmējošais faktors starp iepriekšējiem uzraudzības pārskatiem iepriekšējā plānošanas periodā (2015.–2021. g.) ir administratīvi teritoriālā reforma (turpmāk – ATR), kas pēc 2021. gada pašvaldību vēlēšanām Zemgales plānošanas reģionā līdzšinējo 22 pašvaldību vietā no 2021. gada jūlija atstāj tikai 6 pašvaldības (1. attēls):

- **Aizkraukles novads**, apvienojot Aizkraukles, Jaunjelgavas, Kokneses, Neretas, Pļaviņu un Skrīveru novadu ar administratīvo centru Aizkrauklē (reģionālās nozīmes attīstības centrs), iedzīvotāju skaits – 28 618 (CSP, 2023. gadā);
- **Bauskas novads**, apvienojot Bauskas, Iecavas, Rundāles un Vecumnieku novadu ar administratīvo centru Bauskā (reģionālās nozīmes attīstības centrs), iedzīvotāju skaits – 40 906 (CSP, 2023. gadā);
- **Dobeles novads**, apvienojot Auces, Dobeles un Tērvetes novadu ar administratīvo centru Dobelē (reģionālās nozīmes attīstības centrs), iedzīvotāju skaits – 27 474 (CSP, 2023. gadā);
- **Jēkabpils novads**, apvienojot Jēkabpils pilsētu un Aknīstes, Jēkabpils, Krustpils, Salas un Viesītes novadus ar administratīvo centru Jēkabpilī (nacionālās nozīmes attīstības centrs), iedzīvotāju skaits – 39 276 (CSP, 2023. gadā);
- **Jelgavas novads**, apvienojot Jelgavas un Ozolnieku novadus ar administratīvo centru Jelgavā (nacionālās nozīmes attīstības centrs), iedzīvotāju skaits – 32 053 (CSP, 2023. gadā);
- **Jelgavas valstspilsētas pašvaldība** (paliek nemainīgi Jelgavas pilsētas teritorijas robežas) iedzīvotāju skaits – 54 701 (CSP, 2023. gadā).

Reģiona pašvaldību teritorijas pēc ATR ir mazāk atšķirīgas. Atsevišķu novadu teritoriju diapazons ir robežās no ~1600 km² līdz ~3000 km².

Ja līdz šim lielākais novads pēc platības bija Jelgavas novads (1603 km²), tad pēc ATR tas ir kļuvis par mazāko novadu Reģionā (aiz Jelgavas valstspilsētas, kas aizņem 61 km²). Savukārt lielākais novads tagad ir Jēkabpils novads kopā ar Jēkabpils pilsētu (2995 km²)

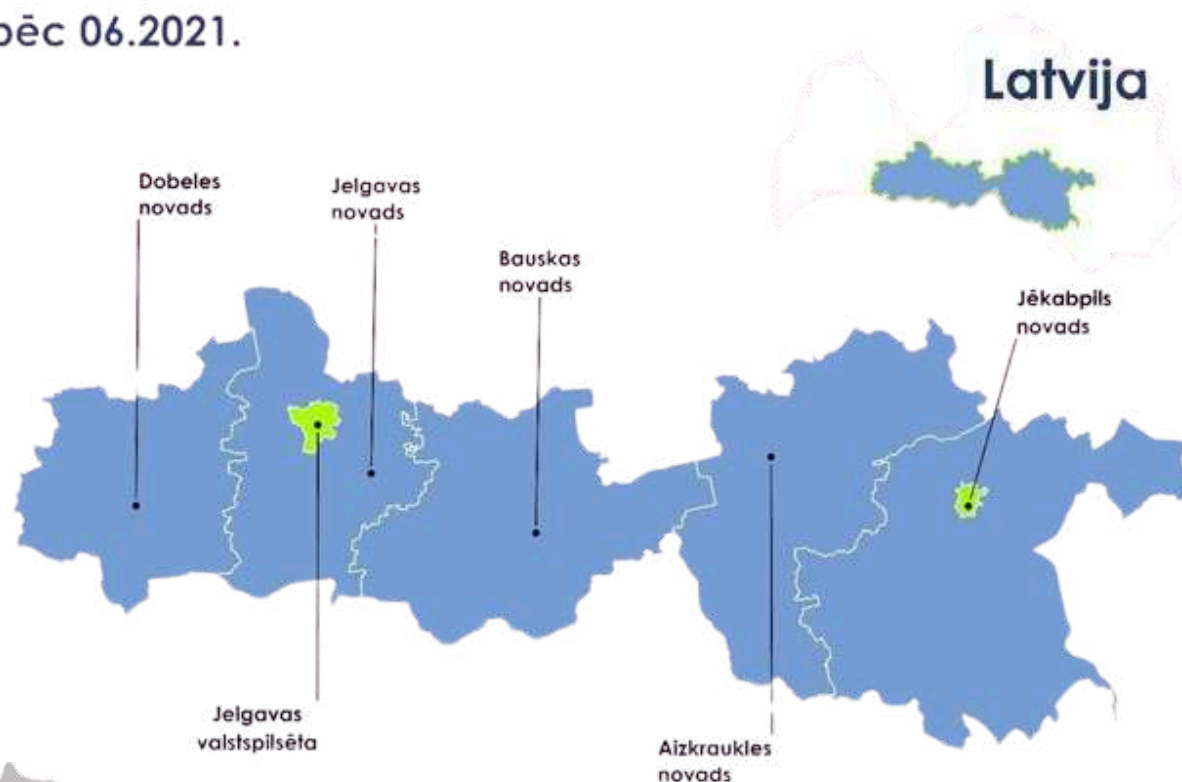
---

[1] Attīstības programmas 2015–2020 Rīcības plānā iekļauto rīcības virzienu un rīcību detalizēts īstenošanas plāns – Zemgales plānošanas reģiona īstenojamās aktivitātes

pēc 06.2021.

1. att. Zemgales plānošanas reģiona administratīvais iedalījums no 01.07.2021. – pēc administratīvi teritoriālās reformas.

Pārskatā 2024 kontroles rādītāji ir papildināti ar jaunākajiem statistikas datiem, kas pieejami uz 01.04.2024.

Jelgava,
Aizkraukles novads
Bauskas novads
Dobeles novads
Jelgavas novads
Jēkabpils novads

STATISTISKIE REĢIONI. No 2024. gada 1. janvāra Latvijā ir pieci statistiskie reģioni (Rīgas, Vidzemes, Kurzemes, Zemgales un Latgales), kas ir vienādi ar Latvijas plānošanas reģioniem. Līdz 2024. gada 1. janvārim Latvijā bija seši statistiskie reģioni (Rīgas, Pierīgas, Vidzemes, Kurzemes, Zemgales un Latgales).

2. att. Zemgales statistiskais reģions no 01.01.2024.

ESOŠĀS SITUĀCIJAS ANALĪZES KOPSAVILKUMS ZEMGALES PLĀNOŠANAS REĢIONĀ

Rādītājs	Gads	Vērtība	Informācijas avots
Iedzīvotāju skaits	2024	237 067	PMLP
Iedzīvotāju migrācijas saldo Zemgales reģionā	2023	-441	CSP
Iedzīvotāju dabiskais pieaugums	2023	-1 578	CSP
Pastāvīgo iedzīvotāju blīvums, cilv. uz km ²	2023	22	CSP
Darbspējīgo iedzīvotāju īpatsvars, %	2022	62	CSP
Demogrāfiskās slodzes līmenis	2024	625	CSP
Iedzīvotāju īpatsvars ar arodizglītību vai profesionālo izglītību, %	2023	12,1	CSP
Iedzīvotāju īpatsvars ar augstāko izglītību, %	2023	24,2	CSP
Latviešu īpatsvars, %	2024	72,4	CSP
Bezdarba līmenis (15-74), %	2024	6,7	CSP
Nodarbinātības līmenis (15-74), %	2023	62,5	CSP
Strādājošo mēneša vidējā darba samaksa (bruto), euro	2023	1 293	CSP
Lauksaimniecības kultūru sējumu platība, ha	2023	215 609	CSP
Valsts autoceļu garums gada beigās ar asfaltbetona un citiem bitumizētiem segumiem, km	2023	1493	CSP
Valsts autoceļu garums gada beigās ar šķembu un grants segumu, km	2023	1871	CSP
Reģistrēto noziedzīgo nodarījumu skaits uz 10 000 iedzīvotājiem	2023	1121	CSP
Ģimenes ārstu pieejamība uz 10 000 iedzīvotājiem	2023	7,2	SPKC
Iedzīvotāju skaits uz vienu praktizējošu ārstu	2023	556	SPKC
Mirušo zīdaiņu koeficients uz 1000 dzīvi dzimušajiem	2023	2,8	CSP
Pabalstu skaits garantētā minimālā ienākumu līmeņa nodrošināšanai	2019	604	LM
Sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu sniedzēju skaits	2023	142	LM
Vispārizglītojošās dienas skolas,	2023./2024. m.g.	85	CSP
t.sk. sākumskolas		4	
pamatskolas		43	
vidusskolas		31	
speciālās skolas		7	
Vakara (maiņu skolas)	2023./2024. m.g.	3	CSP
Skolēnu skaits vispārizglītojošās izglītības iestādēs	2023./2024. m.g.	28 395	CSP
Skolēnu skaits vakara (maiņu) skolās	2023./2024. m.g.	2949	CSP
Mācās profesionālās izglītības programmās	01.10.2020	2733	IZM
Visu pensiju saņēmēju skaits, vidēji mēnesī	2023	62 244	VSAA (RAIM)

ESOŠĀS SITUĀCIJAS ANALĪZES KOPSAVILKUMS ZEMGALES PLĀNOŠANAS REĢIONĀ

Rādītājs	Gads	Rezultāts	Informācijas avots
Augstākās izglītības un Profesionālās izglītības iestādes	2023./2024. m.g.	7	CSP
Kultūras centru skaits	2020	87	CSP
Bibliotēku skaits	2018	259	CSP
Valsts nozīmes kultūras pieminekļi	2024	358	NKMP
Reģionālās un vietējas nozīmes kultūras pieminekļi	2024	583	NKMP
Sporta skolas (iestādes)	2023	13	IZM
Daļībnieku skaits sporta organizācijās	2017	10 435	IZM
Daļībnieku skaits profesionālās ievirzes sporta iestādēs un sporta klubos	2023	4954	IZM
Piesārņotas vietas, potenciāli piesārņotas vietas un vietas, kas nav potenciāli piesārņotas	2020	24	LVĢMC
Potenciāli piesārņotas vietas	2020	561	LVĢMC
Vietas, kas nav potenciāli piesārņotas	2020	31	LVĢMC
Datoru/interneta pieejamība dažāda tipa mājsaimniecībās (% no mājsaimniecību kopskaita)	2023	92,4	CSP
Iekšzemes kopprodukts uz vienu iedzīvotāju, EUR	2021	11 974	CSP
Pašvaldības budžeta IIN ieņēmumi uz 1 iedzīvotāju, EUR (vidējais rādītājs)	2022	703,40	RAIM
Pašvaldību budžetu kopējie ieņēmumi, milj./EUR	2023	393 018	Valsts kase
Tirgus sektora ekonomiski aktīvi uzņēmumi uz 1000 iedzīvotājiem	2022	70	CSP
Komersantu skaits uz 1000 iedzīvotājiem	2022	33	CSP
Reģistrēto uzņēmumu skaits	2023	947	Lursoft
Reģistrēto patentu skaits LBTU (bij. LLU)	2021	20	LLU
<u>Remiaranti</u> , kas sasnieguši vismaz 15 un vairāk gadu vecumu	2022	1035	CSP

1. IEVIEŠANAS UN ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBAS METODIKA

Zemgales plānošanas reģions nodrošina Stratēģijas 2030 un Programmas 2027 īstenošanas uzraudzību. Reizi divos-trijos gados, tiek sagatavots uzraudzības pārskats par Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas un Attīstības programmas īstenošanu, iekļaujot informāciju par veiktajām darbībām, rezultatīvo rādītāju izmaiņām un sasniegtajiem rezultātiem, Attīstības programmas Rīcības plāna īstenošanu, kā arī secinājumus un ieteikumus turpmākām rīcībām.

Reģions ir atbildīgs par Programmas 2027 (Rīcības plāna 2021.–2027. gadam īstenošanu, uzraudzību un Rīcības plāna aktualizāciju) īstenošanas rezultātu novērtēšanu.

Programmas 2027 īstenošanas novērtēšanai ir izvēlēti kvantitatīvie rādītāji vidēja termiņa prioritāšu un rīcības plāna līmenī, kas skatāmi reģionālā griezumā, salīdzinot ar Latvijas vidējiem rādītājiem.

Pārskatā 2021.–2024. gadam ir izdalītas **5 nodaļas**.

1. Esošās situācijas īss apraksts – iekļauta īsa Reģionu raksturojošā informācija jeb Reģiona “vizītkarte”, kas ir atjaunota ar jaunāko pieejamo statistisko informāciju.
2. Ieviešanas un īstenošanas uzraudzības metodika – īss apraksts par šī pārskata veidošanas principiem un kvantitatīvo rādītāju izpildi.
3. Kontroles rādītāju attīstības dinamika – Programmas 2027 īstenošanas uzraudzība.
4. Nozaru dokumenti Programmā 2021 – īsa informācija par piecu nozaru dokumentu iekļaušanas līmeni Programmas 2021 Rīcības plānā: „Radošo industriju nozares attīstība” 2012–2019, “Zemgales plānošanas reģiona lauku teritoriju mobilitātes plāns”, “Zemgales reģiona rīcības plāns enerģētikā” 2012–2020, “Zemgales plānošanas reģiona enerģētikas rīcības plāns” 2018–2025. gadam, “Atjaunojamās enerģijas izmantošanas perspektīva transportā Zemgales reģionā”.
5. Reģiona aktivitāšu plāna izpilde 2021–2024 – īsi par paveikto saistībā ar plānā ietverto aktivitāšu īstenošanu.
6. Kopsavilkums ar rādītāju tendencēm.

1. IEVIEŠANAS UN ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBAS METODIKA

Vidēja termiņa stratēģiskie uzstādījumi, indikatori un rīcības

Nemot vērā Zemgales ilgtermiņa attīstības stratēģijā 2015–2030 noteiktos ilgtermiņa stratēģiskos uzstādījumus – ekonomikas specializācijas virzienus un horizontālās prioritātes, attīstības vīziju, stratēģisko mērķi un tās virzītājspēkus, ilgtermiņa attīstības prioritātes, Nacionālā attīstības plāna 2020–2027 prioritātes, Zemgales plānošanas reģiona resursus, pasaules attīstības tendences un izaicinājumus, – ir izvirzītas Zemgales attīstības prioritātes vidējam termiņam – laika periodam no 2021. līdz 2027. gadam:

- kvalitatīva, pieejama, daudzpusīga izglītība mūža garumā ;
- sociālā iekļaušana un veselības veicināšana;
- uzņēmumu konkurētspēja un izaugsme;
- viedā mobilitāte un infrastruktūra;
- klimata pārmaiņas vide un aprites ekonomika;
- moderna un pieejama pakalpojumu sistēma;
- kultūrvide un identitāte;
- pilsoniska sabiedrība un aktīvas kopienas;
- sabiedrības drošība.

Kā horizontālās prioritātes tiek iezīmētas – kapacitātes celšana, digitalizācija, zaļo principu ievērošana un sadarbība.

1. tab. Izmantotie apzīmējumi, to skaidrojumi

Apzīmējums	↑	↓	↓	↑	→
Novērtējums	Rādītājs palielinājies, tendence pozitīva	Rādītājs samazinājies, tendence pozitīva	Rādītājs samazinājies, tendence negatīva	Rādītājs palielinājies, tendence negatīva	Rādītājam nav būtiskas izmaiņas, tendence neitrāla/pozitīva

Pārskatā par 2021., 2022. un 2023. gadu tiks izmantoti šie apzīmējumi, rādītāju tendences atspoguļošanai un novērtējumam.

SAĪSINĀJUMI UN ABREVIATŪRAS

ATD – VSIA “Autotransporta direkcija”
BSAC – Bērnu sociālās aprūpes centrs
CO2 – Oglekļa dioksīds
CSDD – VAS “Ceļu satiksmes drošības direkcija”
CSP – Centrālā statistikas pārvalde
CSS – centralizētā siltumapgādes sistēma
CVK – Latvijas Republikas Centrālā vēlēšanu komisija
DAP – Dabas aizsardzības pārvalde
EJZF – Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonds
ELFLA – Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai
ELGF – Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonds
ES – Eiropas Savienība
GRT – garīga rakstura traucējumi
GWh – gigavatstundas
leM IC – Iekšlietu ministrijas informācijas Centrs
ISCED – Starptautiskā standartcētā izglītības sistēma (International Standard Classification of Education)
IZM – Izglītības un zinātnes ministrija
ĪADT – īpaši aizsargājamās dabas teritorijas
LBTU – Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitāte
LIAA – Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra
LLU – Latvijas Lauksaimniecības universitāte
LNKC – Latvijas Nacionālais kultūras centrs
LM – Labklājības ministrija
LVC – VSIA “Latvijas Valsts ceļi”
LVĢMC – VSIA “Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs”
MK – Minitru kabinets

NEET – jaunieši, kuri ne mācās, ne strādā
NKMP – Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde
NMPD – Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests
NVA – Nodarbinātības valsts aģentūra
OECD – Ekonomiskās Sadarbības un Attīstības organizācija (The Organisation for Economic Co-operation and Development)
OECD PISA – Starptautiskā skolēnu prasmju novērtēšanas programma (Programme for International Student Assessment)
RAIM – Reģionālās attīstības indikatoru modulis
RIS3 – Viedās specializācijas stratēģija (Research and Innovation Strategy for Smart Specialization)
SKDS – Pētījumu centrs SKDS
SM – Satiksmes ministrija
SPKC – Slimību profilakses un kontroles centrs
SPS REĢ. – Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrs
LR UR – Latvijas republikas Uzņēmumu reģistrs
VAS – Valsts akciju sabiedrība
VARAM – Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija
VID – Valsts ieņēmumu dienests
VIIS – Valsts izglītības informācijas sistēma
VSAA – Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra
VSAC – Valsts Sociālās aprūpes centrs
VSIA – Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību
VM – Veselības ministrija
ZPR – Zemgales plānošanas reģions

1. IEVIEŠANAS UN ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBAS METODIKA

RĀDĪTĀJI, KAS TIKA KORIGĒTI, VEIDOJOT PĀRSKATU

P1 Kvalitatīva, pieejama un daudzpusīga izglītība mūža garumā:

- rādītājs “Iedzīvotāji, kuri izmanto Internetbanku (%)” tiek **precizēts** uz “Iedzīvotāji, kuri ir, vai nav veikuši pirkumus tiešsaistē internetā personiskiem mērķiem (%)” atbilstoši CSP terminoloģijai;
- rādītājs “Audzēkņu skaits, kuri piedalās “ēnu dienā”, tiek mainīts uz “Profesionālās izglītības programmu realizējošo izglītības iestāžu skaits”;
- rādītājs “Iedzīvotāju vecumā no 16 gadiem sociālās atstumtības izjūta (vidējais skalā no 0-10)” tiek aizvietots ar “Iedzīvotāju skaits vecumā no 15 gadiem pēc izglītības līmeņa (ISCED 3. un 4. līmenis)” atbilstoši CSP terminoloģijai;
- rādītājs “Iedzīvotāju īpatsvars, kuri pilnīgi vai daļēji piekrīt apgalvojumam, ka reģionā ir pieejama kvalitatīva mūžizglītība (%)” ir izņemts kā neatbilstošs.

P2 Sociālā iekļaušana un veselības veicināšana:

- rādītājs “Klienta lietu skaits uz vienu sociālo darbinieku” tiek **izņemts** kā neatbilstošs “Sociālo pakalpojumu un palīdzības likumam”.

P3 Uzņēmumu konkurētspēja un izaugsme:

- rādītājs “Publiskās un privātās investīcijas infrastruktūras sakārtošanai” tiek **mainīts** uz “Izmaksātais ES fondu finansējums reģionālā dalījumā”;
- rādītājs “Reģiona attīstības indekss” tiek izņemts, jo MK noteikumi Nr. 482 “Noteikumi par teritorijas attīstības indeksa aprēķināšanas kārtību un tā vērtībām” ir **zaudējis spēku**;

- rādītājs “Ārvalstu tiešo investīciju ieguldījums uz 1000 iedzīvotājiem” tiek **aizvietots** ar “ES fondu finansējums uz 1 iedzīvotāju”;

P5 Klimata pārmaiņas vide un aprites ekonomika:

- rādītājs “CO2 izmešu daudzums” **precizēts** uz “Oglekļa dioksīds bez emisijām no biomasas (CO2)”, atbilstoši CSP terminoloģijai;
- rādītājs “Apzināto bioloģiski vērtīgo zālāju platība” **precizēts** uz “Bioloģiski vērtīgo zālāju platība”, atbilstoši CSP terminoloģijai;
- rādītāji: “Kopējais reģenerētais un pārstrādātais bīstamo atkritumu apjoms”, “Sanētas degradētās teritorijas”, “Sanētas vēsturiski piesārņotās vietas”, “Vietējās ĪADT”, “Vietējās ĪADT ha”, “Stāvokļa uzlabojums attiecībā uz upju dabiska plūduma atjaunošanu”, “Sauszemes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju īpatsvars attiecībā pret valsts sauszemes teritoriju”, “Dzeramais ūdens – iedzīvotāju īpatsvars, kas saņem nekaitīguma un kvalitātes prasībām atbilstošu ūdeni”, “Kopējais apglabāto sadzīves atkritumu daudzums”, “Radītais bīstamo atkritumu daudzums”, “Kopējais apglabāto sadzīves atkritumu daudzums”, “Radītais bīstamo atkritumu daudzums”, “Sadzīvē savāktais atkritumu daudzums”, “Kopējais pārstrādātais sadzīves atkritumu apjoms” un “Sadzīvē savāktais atkritumu daudzums” ir **izņemti reģionālo datu trūkuma dēļ**;
- pievienoti jauni rādītāji “Kopējais saražotais siltumenerģijas apjoms CSS (GWh)”, “Saražotā siltumenerģija CSS no atjaunojamiem energoresursiem (GWh)”, “Zudumi siltumenerģijas pārvades un sadales tīklos (GWh)” un “Saražotā elektroenerģija no atjaunojamiem energoresursiem (GWh)”, atbilstoši CSP terminoloģijai;

1. IEVIEŠANAS UN ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBAS METODIKA

- rādītājs “Dzeramais ūdens – iedzīvotāju īpatsvars, kas saņem nekaitīguma un kvalitātes prasībām atbilstošu ūdeni” tiek **apvienots** un **precizēts** uz “Klimatnoturību veicinošas infrastruktūras izveide”.

P6 Moderna un pieejama pakalpojumu sistēma:

- rādītāji: “Sporta centros organizēto sporta pasākumu skaits”, “Starptautisku sporta pasākumu norise reģionā”, “Amatieru spora klubu darbība”, “Izglītojamo skaits sporta interešu izglītības programmā”, “Sporta centros organizēto sporta pasākumu skaits”, “Apmācīti darbinieki”, “Uzlaboti pašvaldību pakalpojumi” un “Ieviesti pašvaldību projekti” ir **izņemti reģionālo datu trūkuma dēļ**.

P7 Kultūrvide un Identitāte:

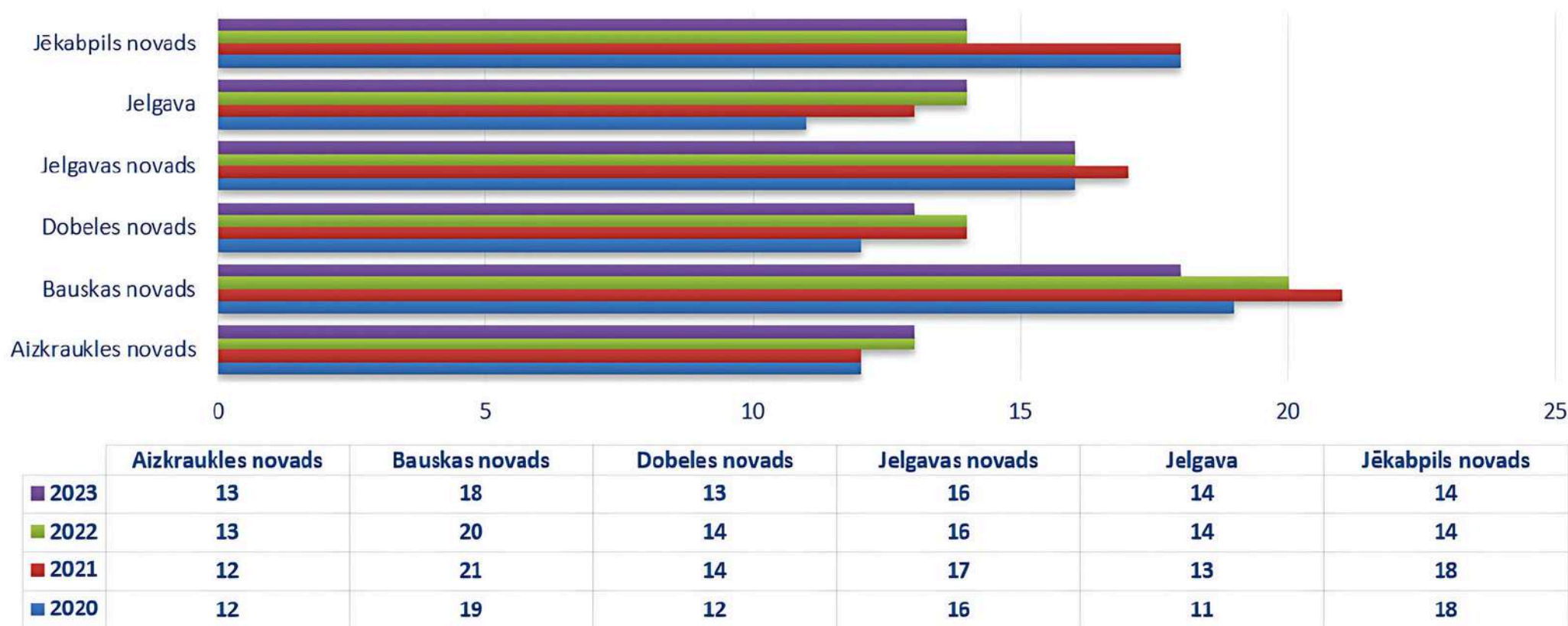
- rādītājs “Kultūras centru, kultūrvietu skaits” tiek **precizēts** uz “Kultūras centru skaits”, atbilstoši Kultūras informācijas sistēmu centra terminoloģijai.

P8 Pilsoniska sabiedrība un aktīvas kopienas:

- rādītājs “Iedzīvotāju ilgtermiņa migrācijas no Zemgales reģiona” **precizēts** uz “Iedzīvotāju starptautiskā ilgtermiņa migrācija reģionos” (Zemgales reģiona, Migrācijas saldo).

2. KONTROLES RĀDĪTĀJI UN TO ATTĪSTĪBAS DINAMIKA (PROGRAMMAS 2027 ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBA)

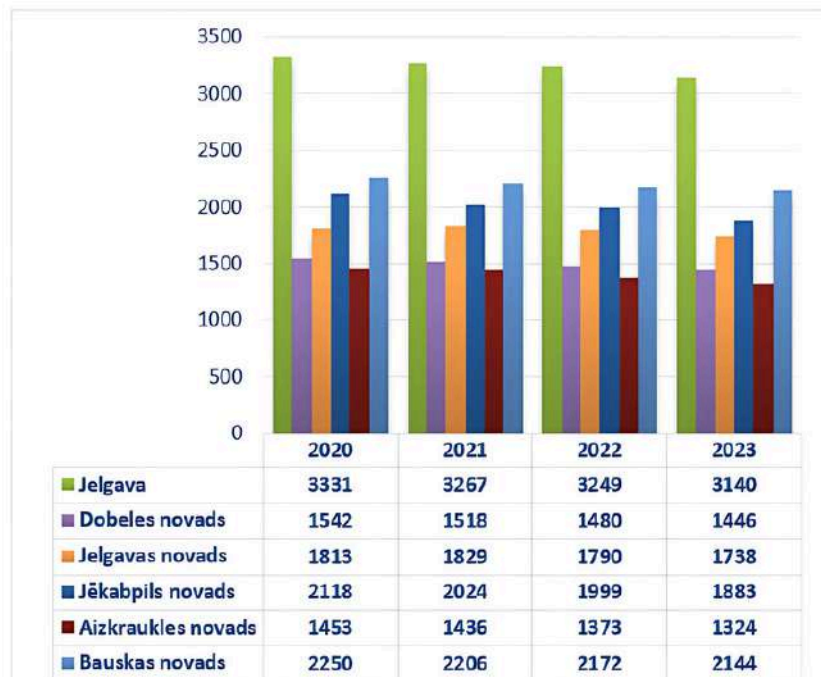
2.1. Kvalitatīva, pieejama un daudzpusīga izglītība mūža garumā

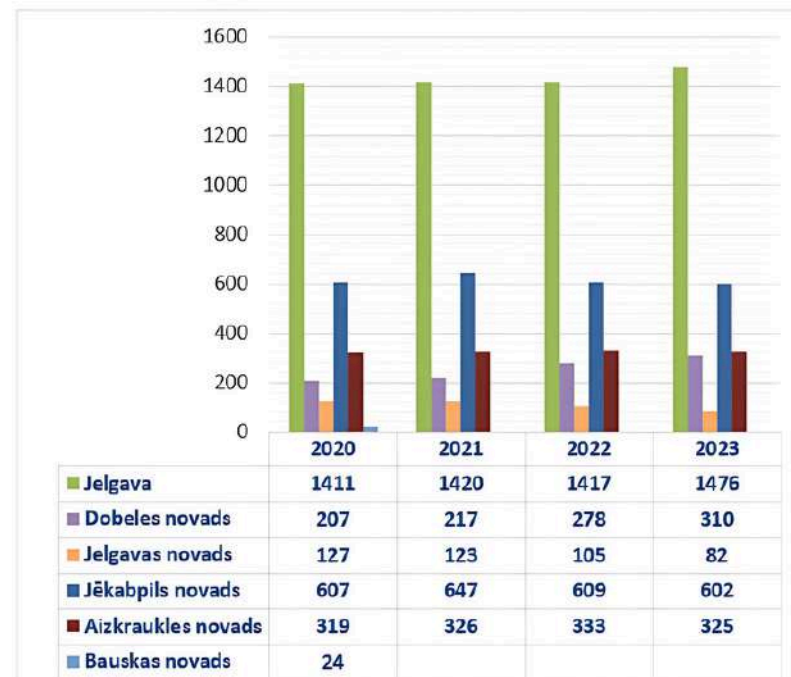
3. att. Vispārējās izglītības iestāžu skaits 2020.–2023. gadā (skaits, IZM).

Kopumā Zemgales plānošanas reģiona izglītības iestāžu kopskaits 2020. gadā bija **88**, kas pieauga līdz **95** skolām 2021. gadā, bet pēc tam 2022. gadā samazinājās līdz **91** skolai un turpināja samazināties līdz **88** skolām 2023. gadā. Šīs izmaiņas norāda uz nelielām svārstībām un tendenci samazināt skolu skaitu pēdējos gados, notiekošo iemesli ir saistīti, ar iedzīvotāju demogrāfiskajām pārmaiņām un izglītības sistēmas reorganizāciju.

2. KONTROLES RĀDĪTĀJI UN TO ATTĪSTĪBAS DINAMIKA (PROGRAMMAS 2027 ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBA)

4. att. Audzēkņu skaits pirmsskolas izglītības iestādēs 2020.–2023. gadā (skaits, IZM)

5. att. Audzēkņu skaits profesionālās izglītības programmu realizējošās izglītības iestādēs 2020.–2023. gadā (skaits, IZM)

Pirmsskolas izglītība no 2020. līdz 2023. gadam visās pašvaldībās ir vērojams neliels audzēkņu skaita samazinājums. **Jelgava** 2020. gadā uzrādīja visaugstāko audzēkņu skaitu pirmsskolas izglītības iestādēs – **3331** audzēknis, bet līdz 2023. gadam tas samazinājās līdz **3140** audzēkņiem. Līdzīgi samazinājumi vērojami **Aizkraukles novadā**, kur no **1453** audzēkņiem 2020. gadā līdz **1324** audzēkņiem 2023. gadā. **Dobeles novadā** audzēkņu skaits samazinājās no **1542** līdz **1446** šajā pašā periodā. Šī tendence var liecināt par demogrāfiskiem faktoriem, kas ietekmē pirmsskolas izglītības pieprasījumu reģionā.

Profesionālajā izglītībā audzēkņu skaits profesionālās izglītības programmās ir svārstījies dažādās pašvaldībās. **Jelgavā** audzēkņu skaits profesionālajās programmās ir nedaudz pieaudzis no **1411** audzēkņiem 2020. gadā līdz **1476** audzēkņiem 2023. gadā. **Dobeles novadā** audzēkņu skaits ir ievērojami pieaudzis no **207** audzēkņiem 2020. gadā līdz **310** audzēkņiem 2023. gadā, kas var norādīt uz lielāku profesionālās izglītības pieprasījumu vai programmu paplašināšanos. Pretstatā tam, **Jelgavas novadā** vērojams pastāvīgs audzēkņu skaita kritums, no **127** audzēkņiem 2020. gadā līdz **82** audzēkņiem 2023. gadā, kas var liecināt par mazāku interesi par profesionālo izglītību šajā reģionā.

Kopumā Zemgales plānošanas reģionā pirmsskolas izglītības audzēkņu skaits ir samazinājies, kamēr profesionālās izglītības audzēkņu skaits ir piedzīvojis svārstības, ar atsevišķiem novadiem, piemēram, **Jelgavu** un **Dobeles novadu**, kas uzrāda pieaugošu profesionālās izglītības pieprasījumu.

2. KONTROLES RĀDĪTĀJI UN TO ATTĪSTĪBAS DINAMIKA (PROGRAMMAS 2027 ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBA)

Kopumā prioritāte paredz nodrošināt kvalitatīvas un mūsdienīgas izglītības iespējas un tās vienlīdzīgu pieejamību reģiona iedzīvotājiem visa mūža garumā.

PI “Kvalitatīva, pieejama un daudzpusīga izglītība mūža garumā” ir pieci rīcības virzieni:

RV1.1. MODERNAS, INOVATĪVAS IZGLĪTĪBAS VIDES ATTĪSTĪBA

Mērķis: nodrošināt kvalitatīvu un pieejamu izglītību visos izglītības līmeņos, attīstot izglītības iestāžu infrastruktūru un ieviešot inovatīvus risinājumus; radīt izglītojamiem drošu, atbilstošu un iekļaujošu vidi ZPR izglītības iestādēs.

RV1.2. IZGLĪTĪBAS PROCESA INDIVIDUALIZĀCIJA UN STARPNOZARU SADARBĪBA IZGLĪTĪBAS IZCILĪBAI, IZGLĪTOJAMO INOVĀCIJAS, TEHNOLOĢIJU PRASMJU UN RADOŠUMU ATTĪSTĪBAI

Mērķis: profesionālajai izglītībai ir svarīga loma jauniešu sagatavošanā darbam, kā arī reaģējot uz darba tirgus prasmju pieprasījumu. Saskaņā ar aplēsēm 2035. gadā pieprasījums pēc profesionālās izglītības absolventiem pārsniegs piedāvājumu. Pēdējo gadu laikā Latvijā ir veikta virkne reformu, lai stiprinātu profesionālās izglītības sistēmu. Tostarp ir īstenota izglītības satura reforma, izveidots izglītības standarts un kvalifikāciju modulārās VET programmas, nodrošinātas skolotāju apmācības, pastiprināta sadarbība ar darba devējiem un sākta darba vidē balstītas izglītības sistēmas izveide. Šīs reformas ir nozīmīgi soļi pareizā virzienā, tomēr profesionālās izglītības sistēmā joprojām pastāv būtiski izaicinājumi, tādi kā audzēkņu piesaistes grūtības un liels atbirums. Lai risinātu šīs problēmas, nodrošinātu izglītības piedāvājuma mūsdienīgumu, kvalitāti un sasaisti ar darba tirgu, ir nepieciešams veidot sadarbību gan ar tautsaimniecības nozarēm, gan ar starptautiskiem sadarbības partneriem pieredzes

un labo prakšu pārņemšanai. Tas ļautu nodrošināt elastīgu pieeju profesionālās izglītības procesam un veicinātu operatīvu pārkvalificēšanos atbilstoši darba tirgus prasībām. Tostarp nepieciešams veicināt karjerai noderīgo mācību procesā iegūto zināšanu un prasmju izmantošanu, kā arī attīstīt personas individuālos dotumus un talantus. Tas palīdzēs apzināties, kādās nozarēs un profesijās nākotnē var būt noderīgas mācībās apgūtās zināšanas un prasmes, kā arī personas individuālie dotumi un talanti.

Lai arī izglītojamo prasmju līmenis kopumā atbilst OECD valstu vidējiem rādītājiem, tomēr novērojams, ka tikai nelielai daļai izglītojamo ir augsti mācību sasniegumi. Lai sekmētu talantu attīstību, ir nepieciešams veicināt izglītojamo inovācijas, tehnoloģiju prasmju un radošumu attīstoša izglītības piedāvājuma izveidi un pieejamību. Turklāt jāņem vērā, ka izglītojamo iesaiste interešu izglītībā sekmē mācīšanās prasmju pilnveidi, dzīvei nepieciešamo iemaņu un prasmju pilnveidi un prasmju praktisku apguvi, jaunas pieredzes apgūšanu, socializēšanos, kā arī mazina sociālās atstumtības risku.

RV1.3. VIENLĪDZĪGAS IZGLĪTĪBAS IESPĒJAS VISIEM

Mērķis ir radīt izglītojamiem drošu, atbalstošu un iekļaujošu vidi Zemgales reģiona izglītības iestādēs.

Lai nodrošinātu Zemgales reģiona vienmērīgu attīstību un ekonomisko izaugsmi, būtiska ir katra darbspējīga iedzīvotāja iesaiste darba tirgū, tomēr vardarbība, izsmiešana un mobings skolas vidē būtiski samazina šādu iespēju.

Gan OECD, gan ES valstu vidū Latvija ir pārliecinoša līdere skolēnu savstarpējās izsmiešanas un vardarbības ziņā skolas vidē. Turklāt kopš iepriekšējā pētījuma situācija ir pasliktinājusies. Ja iepriekš Latvija bija otrajā vietā, tad 2019. gadā izsmiešanas un fizisku

2. KONTROLES RĀDĪTĀJI UN TO ATTĪSTĪBAS DINAMIKA (PROGRAMMAS 2027 ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBA)

pāridarījumu ziņā skolas vidē Latvija ieņem līderes pozīcijas. OECD PISA starptautiski ietekmīgais pētījums apstiprina jau zināmos arī citu pētījumu rezultātus, ka esam arī līderi pusaudžu paškaitējuma ziņā – pašnāvību un atkarību izraisošu vielu lietošanā. Vardarbība un izsmiešana rada nopietnu risku, ka izglītojamais izvēlēties priekšlaicīgi pārtraukt mācības. Tas savukārt būtiski samazina personas izredzes nākotnē sekmīgi iekļauties darba tirgū, tādējādi veicinot personas sociālo neaizsargātību un pakļaujot to nabadzības riskam.

Lai mazinātu šos riskus, reģionam sadarbojoties nepieciešams meklēt risinājumus un realizēt pasākumus, lai izglītojamie ar speciālām vajadzībām, mācīšanās grūtībām, sociāli ekonomiskiem riskiem pakļautie bērni un mobīngam pakļauti bērni iegūtu kvalitatīvu izglītību. Radot izglītojamiem drošu, atbalstošu un iekļaujošu vidi, Zemgales reģiona izglītības iestādēs vienlaikus tiks mazināts NEET īpatsvars reģionā.

Turklāt izglītībai ir svarīga loma demokrātiskas sabiedrības veidošanā un ir būtiski nodrošināt vienlīdzīgu pieejamību izglītībai visiem tās iedzīvotājiem, t.sk. mazāk aizsargātām sabiedrības grupām un personām ar invaliditāti.

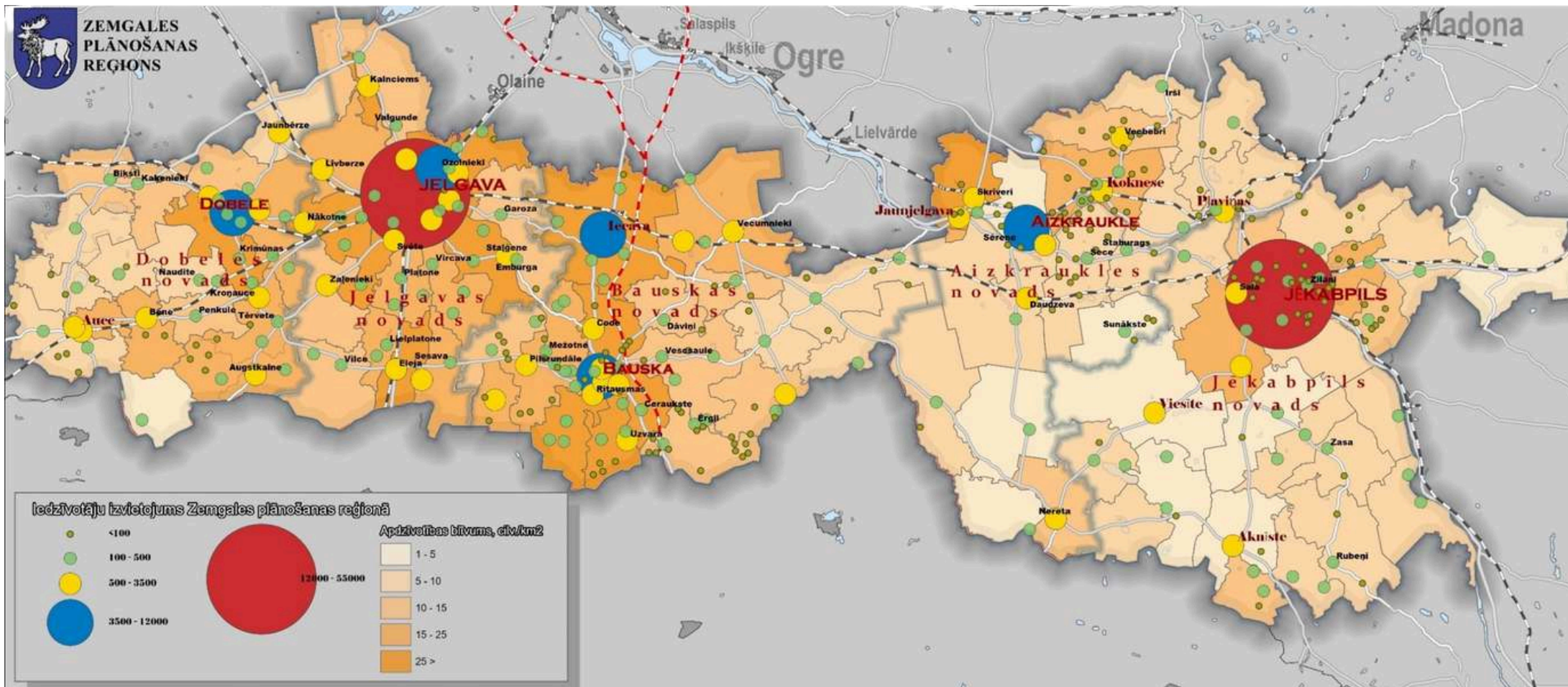
RV1.4. MŪŽIZGLĪTĪBAS KULTŪRAS VEICINĀŠANA NODARBINĀTĪBAI UN IEDZĪVOTĀJU DZĪVES KVALITĀTES NODROŠINĀŠANAI

Mērķis: veicināt mūžizglītības kultūru un stiprināt pieaugušo izglītības nozīmi, tās piedāvājumu sasaisti ar tautsaimniecības vajadzībām, saskaņā ar reģiona ekonomisko specializāciju, tādējādi radot reģiona attīstībai nepieciešamās prasmes un kompetences.

RV1.5. PĒTNIECĪBAS UN ZINĀTNES POTENCIĀLA ATTĪSTĪBA

Mērķis: nodrošināt kvalitatīvu augstāko izglītību, attīstīt uzņēmēju, publiskā sektora, izglītības un zinātnisko institūciju sadarbību inovāciju ieviešanā, augstākās pievienotās vērtības produktu radīšanā reģiona ekonomikas transformācijas veicināšanai.

2. KONTROLES RĀDĪTĀJI UN TO ATTĪSTĪBAS DINAMIKA (PROGRAMMAS 2027 ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBA)

6. att. Pastāvīgo iedzīvotāju skaita blīvums uz km² Zemgales plānošanas reģionā (ZPR, 2023)

2. KONTROLES RĀDĪTĀJI UN TO ATTĪSTĪBAS DINAMIKA (PROGRAMMAS 2027 ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBA)

2. tab. P1 “Kvalitatīva, pieejama, daudzpusīga izglītība mūža garumā” kvantitatīvo rādītāju analīze

Rādītājs	Bāzes gads/ vērtība	Izmaiņas			Attīstības tendence		Sasniedzamais uz 2027	Datu avots
		gads /vērtība			pret bāzes gadu	vēlamā		
Modernizēto objektu skaits	2020	2021	2022	2023	↑	↑	6	Pašvaldības
	n/d	1	-	7				
Izglītības iestādes, kurās īstenoti energoefektivitātes pasākumi	2020	2021	2022	2023	↑	↑	6	Pašvaldības, VARAM
	n/d	1	-	7				
Izglītības speciālistu kapacitātes stiprināšana	2020	2021	2022	2023	↑	↑	5	Pašvaldības, VARAM
	n/d	2	7	2				
Arodizglītība vai profesionālā vidējā izglītība (ISCED 3. un 4. līmenis) (iedz. 15–64 gadi)	2020	2021	2022	2023	↓	↑	42,5	CSP dati
	42,1	41,2	39,4	39,4				
Profesionālās izglītības programmu realizējošo izglītības iestāžu skaits	2020	2021	2022	2023	↑	↑	8	IZM
	7	7	7	7				
Inovatīvu risinājumu ieviešana profesionālajā izglītībā	2020	2021	2022	2023	→	↑	6	Pašvaldības, VARAM
	0	1	1	4				
Nav izglītības, zemāka par sākumskolas izglītību, pamatskolas vai sākumskolas izglītība (ISCED 0.–2. līmenis) (15–64)	2020	2021	2022	2023	↑	↓	25	CSP
	26,3	29,6	29,4	29,5				
Iedzīvotāju skaits vecumā no 15 gadiem pēc izglītības līmeņa (ISCED 3. un 4. līmenis)	2020	2021	2022	2023	↓	↑	↑	CSP
	105 329	104 376	103 175	103 593				
Ekonomisko aktīvo iedzīvotāju skaits Zemgales reģionā (15–64), %	2020	2021	2022	2023	↓	↑	79	CSP
	77	73,6	75,7	75,7				
Darba meklētāju/bezdarbnieku īpatsvars 15–74 gadus vecu ekonomiski aktīvo iedzīvotāju vidū, %	2020	2021	2022	2023	↓	↓	7	CSP
	7,4	7,6	7,3	7,1				

2. KONTROLES RĀDĪTĀJI UN TO ATTĪSTĪBAS DINAMIKA (PROGRAMMAS 2027 ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBA)

Rādītājs	Bāzes gads/ vērtība	Izmaiņas			Attīstības tendence		Sasniedzamais uz 2027	Datu avots
		gads /vērtība			pret bāzes gadu	vēlamā		
Darba meklētāju/bezdarbnieku īpatsvars 15–74 gadus vecu ekonomiski aktīvo iedzīvotāju vidū, %	2020	2021	2022	2023	↓	↓	7	CSP
	7,4	7,6	7,3	7,1				
Iedzīvotāji, kuri ir vai nav veikuši pirkumus tiešsaistē internetā personiskiem mērķiem, %	2020	2021	2022	2023	↓	↑	75	CSP
	67,7	64,0	69,9	64,0				
Iedzīvotāju, kuri lieto internetu, %	2020	2021	2022	2023	↑	↑	90	CSP
	92,5	89,4	89,5	92,4				
Vismaz 18 gadus vecu pastāvīgo iedzīvotāju īpatsvars ar augstāko izglītību vai doktora grādu reģionos, %	2020	2021	2022	2023	↑	↑	25	CSP
	22,9	23,4	23,9	24,2				
Inovatīvu risinājumu un tehnoloģiju ieviešana reģiona zinātniskajām institūcijām sadarbojoties ar privāto sektoru	2020	2021	2022	2023	↑	↑	+5%	LBTU
	38	40	27	29				

Pamatojoties uz **P1 "Kvalitatīva, pieejama, daudzpusīga izglītība mūža garumā"** un tās rīcības virzieniem, īpaša uzmanība tiek pievērsta svarīgākajiem rādītājiem, kas atspoguļo būtiskas izmaiņas izglītības sistēmā un tās ietekmi uz Zemgales reģiona attīstību. **Modernizēto objektu skaits un energoefektivitātes pasākumi izglītības iestādēs.** Šie rādītāji ir būtiski, lai novērtētu infrastruktūras attīstību un izglītības vides uzlabošanu. No 2021. līdz 2023. gadam modernizēto izglītības iestāžu skaits un energoefektivitātes pasākumi pieaug, kas norāda uz pozitīvu virzību uz inovatīvu un ilgtspējīgu izglītības vidi. Šāda attīstība ir tieši saistīta ar **RV1.1. Modernas, inovatīvas izglītības vides attīstība**, kur prioritāte tiek piešķirta infrastruktūras uzlabošanai un izglītojamo drošai un atbilstoši mācību videi.

Šo rādītāju pieaugums norāda, ka Zemgales reģions virzās uz mērķi, lai līdz 2027. gadam sasniegtu **6** modernizētus objektus, tādējādi nodrošinot mūsdienīgu mācību vidi visos izglītības līmeņos.

Profesionālās izglītības absolventu īpatsvars (15–64 gadi) Šis rādītājs, kas atspoguļo profesionālās izglītības iestāžu absolventu īpatsvaru, ir samazinājies no **42,1%** 2020. gadā līdz **39,4%** 2023. gadā. Samazinājums norāda uz problēmām piesaistīt audzēkņus un samazināt augsto izglītojamo atbirumu, kas tika minēts arī **RV1.2. Izglītības procesa individualizācija un starp nozaru sadarbība izglītības izcilībai aprakstā.**

2. KONTROLES RĀDĪTĀJI UN TO ATTĪSTĪBAS DINAMIKA (PROGRAMMAS 2027 ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBA)

sadarbību ar darba tirgu. Lai sasniegtu **42,5%** 2027. gadā, būs nepieciešams pastiprināt centienus uzlabot profesionālās izglītības piedāvājumu un elastīgumu, pielāgojoties darba tirgus prasībām.

Sociālā atstumtība un vardarbība skolās. RV1.3. Vienlīdzīgas izglītības iespējas visiem norāda uz lielu vardarbības un mobinga problēmu skolu vidē, kas ir arī galvenais faktors, kas ietekmē priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu. Lai gan nav jaunāko datu par izglītojamo sociālās atstumtības izjūtu (pēdējie dati ir no 2018. gada), tas joprojām ir būtisks jautājums, kas prasa risinājumus.

Iesaistīšanās šī jautājuma risināšanā var būtiski samazināt sociālās atstumtības riskus un uzlabot izglītības pieejamību reģionā. Ja tiks veiktas nepieciešamās reformas, mērķis samazināt sociālās atstumtības izjūtu līdz **1,4** skalā līdz 2027. gadam varētu būt sasniedzams.

Iedzīvotāju ar augstāko izglītību īpatsvars (18+ gadi) Iedzīvotāju ar augstāko izglītību vai doktora grādu īpatsvars ir būtisks rādītājs, kas atspoguļo kvalitatīvas izglītības pieejamību un pētniecības potenciālu, kas ir svarīgs **RV1.5. Pētniecības un zinātnes potenciāla attīstība**. Šis rādītājs ir pieaudzis no **22,9%** 2020. gadā līdz **24,2%** 2023. gadā, kas norāda uz stabilu tendenci palielināt augstākās izglītības ieguvēju skaitu.

Attīstības tendence ir pozitīva un, ja šī izaugsme turpināsies, **25%** mērķis līdz 2027. gadam šķiet sasniedzams. Tas veicinās reģiona ekonomisko transformāciju un inovāciju ieviešanu, kas ir būtiski reģiona ilgtermiņa attīstībai.

Ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaits (15-64 gadi) Ekonomiski aktīvo iedzīvotāju īpatsvars norāda uz reģiona ekonomiskās aktivitātes līmeni un iedzīvotāju iesaisti darba tirgū. Šis rādītājs samazinājās no **77%** 2020. gadā līdz **73,8%** 2021. gadā, taču pieauga līdz **75,7%** 2023. gadā. Lai gan kritums pandēmijas laikā

bija ievērojams, atveseļošanās liecina par darba tirgus stabilizāciju.

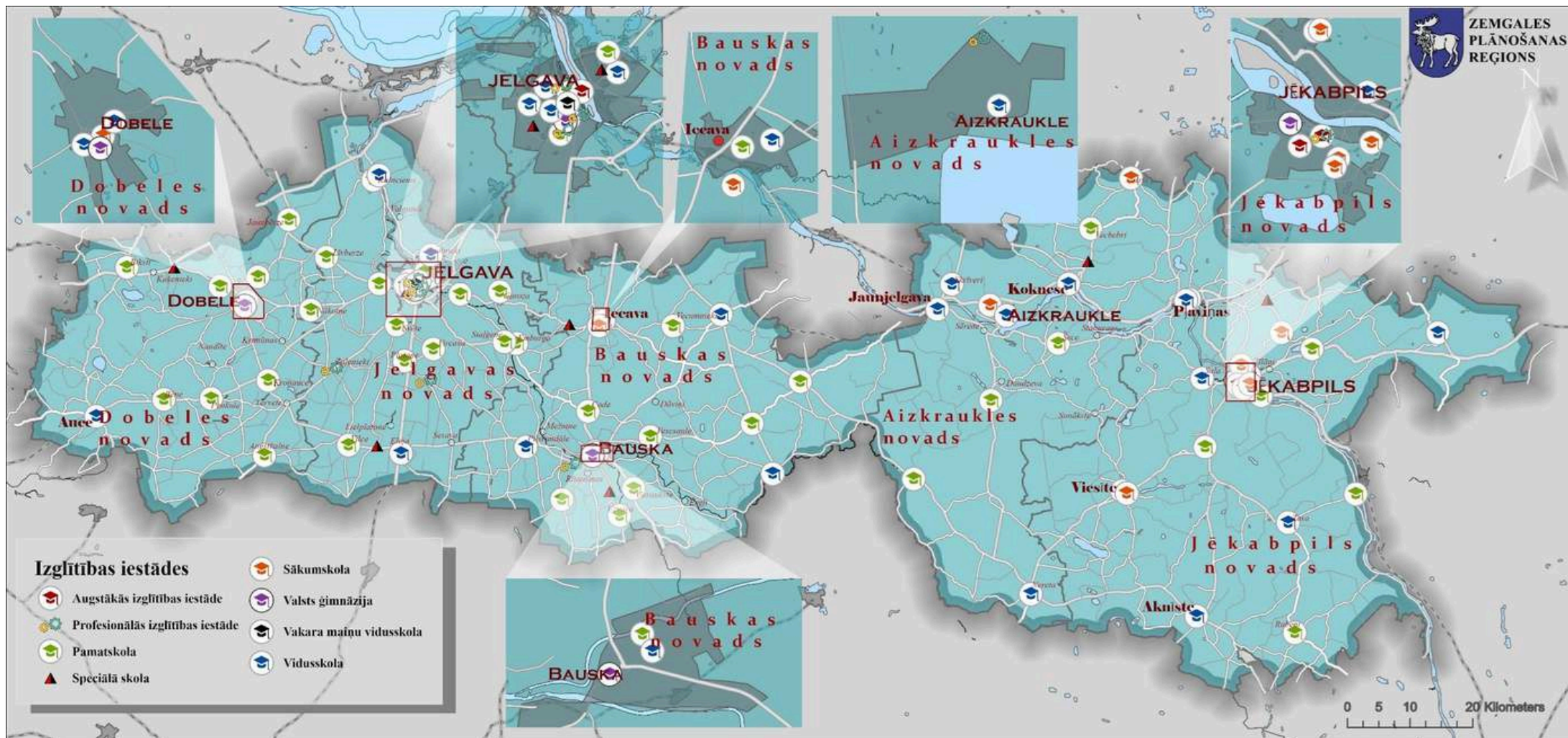
Lai sasniegtu mērķi **79%**, līdz 2027. gadam, būs nepieciešami turpmāki centieni veicināt mūžizglītību un pārkvalifikācijas iespējas, kas ir saistītas ar **RV 1.4. Mūžizglītības kultūras veicināšanu nodarbinātībai**.

Galvenie secinājumi

- Pozitīva attīstība vērojama izglītības infrastruktūras modernizācijā un augstākās izglītības pieejamībā, kas atspoguļo centienus nodrošināt kvalitatīvu un pieejamu izglītību.
- Izaicinājumi pastāv profesionālās izglītības piesaistē un izglītības procesa individualizācijā, kā arī sociālās atstumtības un mobinga novēršanā skolās.
- Ekonomiski aktīvo iedzīvotāju atveseļošanās liecina par reģiona atgriešanos uz izaugsmes ceļa, bet vēl ir daudz darāmā, lai palielinātu iedzīvotāju līdzdalību darba tirgū.

Mērķi līdz 2027. gadam ir izpildāmi, taču nepieciešama turpmāka rīcība, lai risinātu aktuālās problēmas, it īpaši profesionālajā izglītībā un sociālās atstumtības mazināšanā.

2. KONTROLES RĀDĪTĀJI UN TO ATTĪSTĪBAS DINAMIKA (PROGRAMMAS 2027 ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBA)

7. att. Izglītības iestādes Zemgales plānošanas reģionā (ZPR, 2023)

2. KONTROLES RĀDĪTĀJI UN TO ATTĪSTĪBAS DINAMIKA (PROGRAMMAS 2027 ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBA)

2.2. Sociālā iekļaušana un veselības veicināšana

Sociālās iekļaušanas un veselības veicināšanas mērķu sasniegšanu ietekmē gan globāli, gan lokāli izaicinājumi un sociāli ekonomiskās attīstības tendences. Sabiedrības novecošanās, darbaspējīgo iedzīvotāju skaita samazināšanās un migrācijas tendences, kā arī būtisks iedzīvotāju skaita prognozējamais sarukums ilgtermiņā rada izaicinājumus sociālo un veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšanai.

Zemgales plānošanas reģiona izvirzītie prioritārie mērķi

- Nodrošināt ilgtspējīgu sociālo pakalpojumu attīstību reģionā, uzlabojot to pieejamību, dažādību, kvalitāti un atbilstību reģiona iedzīvotāju vajadzībām.
- Paaugstināt reģiona iedzīvotāju līdzestību savas veselības saglabāšanā, veicinot veselības pakalpojumu pieejamību un īstenojot veselības veicināšanas pasākumus.
- Palielināt sociālās atstumtības riskam pakļauto iedzīvotāju iespējas piedalīties ekonomikā, izglītībā, kultūrā un dažādās sabiedriskās aktivitātēs attīstot un pilnveidojot vides pieejamību un mazinot sabiedrībā pastāvošos stereotipus un veicinot sociālo iekļaušanu.

Attīstot ilgtspējīgus sabiedrībā balstītus sociālos pakalpojumus, būs iespēja saglabāt personas neatkarību un viņa aprūpē iesaistīto ģimenes locekļu nodarbinātību. Tāpēc paredzētas vairākas rīcības, kas vērstas tieši uz sabiedrībā balstītu pakalpojumu attīstību (pieejamības palielināšana, klāsta paplašināšana, tostarp pilotējot jaunus sociālos pakalpojumus un to ieviešanas veidus, mērķa grupu pārklājuma palielināšana, plašāka tehnoloģisko risinājumu izmantošana, atbalsta veidu dažādošana), pakalpojumu pieejamības un kvalitātes palielināšanu.

Tāpat būtiska daļa rīcību ir vērsta uz sociālā darba attīstību (nepieciešamo cilvēkresursu piesaisti, zināšanu paaugstināšanu, prestiža celšanu u.c.). Lai nodrošinātu iekļaujošas sabiedrības attīstību un veidošanos, paredzētas rīcības sabiedrības un speciālistu apmācībām un izglītošanai par dažādām mērķa grupas personām, kas pakļautas sociālās atstumtības riskam. Tāpat būtiska daļa rīcību ir vērsta uz sabiedrības veselības uzlabošanu caur izglītojošām aktivitātēm, pakalpojumu pieejamības uzlabošanu, dažādu inovatīvu risinājumu pilotēšanu un pielietošanu dzīvē.

2. KONTROLES RĀDĪTĀJI UN TO ATTĪSTĪBAS DINAMIKA (PROGRAMMAS 2027 ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBA)

3. tab. Prioritātes “Sociālā iekļaušana un veselības veicināšana” kvantitatīvo rādītāju analīze

Rādītājs	Bāzes gads	Rādītāji					Attīstības tendence		Sasniedzamais rādītājs 2027	Datu avots
	2019	2020	2021	2022	2023	pret bāzes gadu	vēlamā			
Sabiedrībā balsītu sociālo pakalpojumu sniedzēju skaits	79	81	62	76	103	↑	↑	160	LM, SPS reģ.	
Sociālā darba speciālistu skaits uz 1000 iedzīvotājiem	1,1	0,8	0,9	1,0	1,0	↓	↑	1,5	LM	
Sociālā darba speciālistu skaits, kas ir saņēmuši supervīziju	86%	93%	72%	81%	86%	→	↑	99%	LM	
Bēmu skaits, kuri atrodas ilgstošas sociālās aprūpes institūcijās	126	82	92	92	104	↓	↓	-20%	BSAC	
Personu ar GRT skaits VSAC	859	855	808	803	755	↓	↓	-20%	VSAC	
NMPD savlaicīgi izpildīto izsaukumu skaits	79,9%	82,54	76,9	75,3	-	↓	↑	85%	NMPD	
Mirstība no asinsrites slimībām uz 100 000 iedzīvotājiem	833,6	819,4	919,3	859,9	-	↑	↓	800,2	VM	
Iedzīvotāju skaits uz 1 praktizējošu ārstu	552	552	557	556	-	↑	↓	500	VM	

2. KONTROLES RĀDĪTĀJI UN TO ATTĪSTĪBAS DINAMIKA (PROGRAMMAS 2027 ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBA)

Pamatojoties uz P2 "Sociālā iekļaušana un veselības veicināšana" un tās rīcības virzieniem, analizēsīm svarīgākos rādītājus, kas atspoguļo sociālās un veselības politikas attīstību Zemgales plānošanas reģionā.

Sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu sniedzēju skaits pieauga no **79** pakalpojuma sniedzējiem 2019. gadā līdz **103** pakalpojuma sniedzējiem 2023. gadā. Šī rādītāja pieaugums norāda uz pozitīvu attīstību, kas atbilst prioritātes mērķim: paplašināt pakalpojumu pieejamību un dažādību reģionā.

Attīstības tendence ir pozitīva, un, ja šī izaugsme turpināsies, mērķis sasniegt 160 pakalpojumu sniedzējus līdz 2027. gadam ir sasniedzams. Tas norāda uz spēcīgu progresu, īpaši rīcības virzienā attīstīt ilgspējīgus sabiedrībā balstītus pakalpojumus.

Rādītājs **Sociālā darba speciālistu skaits uz 1000 iedzīvotājiem** ir samazinājies no **1,1** speciālista 2019. gadā līdz **1,0** speciālistam 2023. gadā. Lai gan tendence sākotnēji bija lejupvērsta, pēdējos gados rādītājs stabilizējās.

Attīstības tendence: lai sasniegtu mērķi, **1,5 speciālistus uz 1000 iedzīvotājiem**, līdz 2027. gadam, būs nepieciešami papildu centieni piesaistīt un apmācīt sociālā darba speciālistus, kas ir būtiski, lai uzlabotu sociālo pakalpojumu kvalitāti un pieejamību reģionā.

Bērnu skaits ilgstošas sociālās aprūpes institūcijās samazinājās no **126** bērniem 2019. gadā līdz **104** bērniem 2023. gadā. Šī samazinājuma tendence norāda uz veiksmīgu centienu samazināt bērnu skaitu institūcijās, veicinot ģimeniskus un sabiedrībā balstītus risinājumus.

Attīstības tendence: lai sasniegtu mērķi samazināt šo, skaitu par **20%**, līdz 2027. gadam, būs nepieciešami turpmāki pasākumi, lai veicinātu sabiedrībā balstītus risinājumus bērnu aprūpei.

Mirstība no asinsrites slimībām uz 100 000 iedzīvotājiem ir svārstījusies no **833,6** gadījumiem 2019. gadā līdz **859,9** gadījumiem 2022. gadā. Šis rādītājs ir būtisks, jo tas atspoguļo veselības aprūpes sistēmas efektivitāti un sabiedrības veselības stāvokli.

Attīstības tendence: lai gan rādītājs svārstās, mērķis samazināt mirstību līdz **800,2** gadījumiem uz 100 000 iedzīvotājiem līdz 2027. gadam ir ambiciozs un prasīs pastiprinātus pasākumus veselības veicināšanā un ārstniecībā, kas ir būtiski prioritātes mērķu sasniegšanai.

Iedzīvotāju skaits uz vienu praktizējošu ārstu ir nedaudz palielinājies no **552** iedzīvotājiem 2019. gadā līdz **556** iedzīvotājiem 2022. gadā. Tas liecina par nelielu veselības aprūpes speciālistu trūkumu.

Attīstības tendence: lai sasniegtu mērķi, **500** iedzīvotāju uz vienu ārstu, līdz 2027. gadam, būs nepieciešami intensīvāki pasākumi, lai piesaistītu un saglabātu medicīnas speciālistus reģionā, uzlabojot veselības aprūpes pieejamību.

Secinājumi: P2 "Sociālā iekļaušana un veselības veicināšana" demonstrē progresu dažos svarīgos rādītājos, piemēram, sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu sniedzēju skaita pieaugumā, un bērnu skaita samazināšanā ilgstošas sociālās aprūpes institūcijās. Tomēr pastāv ievērojami izaicinājumi, it īpaši attiecībā uz sociālā darba speciālistu skaitu un veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību, kur nepieciešama turpmāka rīcība. Lai sasniegtu izvirzītos mērķus līdz 2027. gadam, būs nepieciešami pastiprināti centieni visās prioritātes jomās, jo īpaši uzlabojot veselības aprūpes pieejamību un veicinot sabiedrības veselību.

2. KONTROLES RĀDĪTĀJI UN TO ATTĪSTĪBAS DINAMIKA (PROGRAMMAS 2027 ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBA)

2.3. Uzņēmumu izaugsme un konkurētspēja

P3 “Uzņēmumu izaugsme un konkurētspēja” ir vērsta uz uzņēmējdarbības ekosistēmas un infrastruktūras sakārtošanu, veicinot zināšanu pārnesi un inovācijas Zemgales reģiona ekonomiskajās specializācijas, tajā skaita **RIS3** nozarēs, paaugstinot Zemgales uzņēmēju konkurētspēju pasaules tirgū. Reģionālajā attīstībā izšķiroša loma ir uzņēmējdarbības videi reģionos, jo tā sniedz nodarbinātības iespējas un līdz ar to labklājību iedzīvotājiem, stimulē iedzīvotāju palikšanu dzīvesvietās, samazinot teritoriju depopulāciju, kā arī rada ienākumus pašvaldību budžetā no nodokļiem, kas savukārt dod iespēju veikt ieguldījumus teritorijas infrastruktūras uzlabošanā, kopējā rezultātā paaugstinot iedzīvotāju dzīves kvalitāti.

Galvenie kavējošie faktori konkurētspējīgas ekonomikas attīstībai ir

- zems inovāciju līmenis,
- nepietiekama sadarbība zināšanu pārnesei un komercializācijai,
- apstrādes rūpniecībā dominē zemo un vidēji zemo tehnoloģiju nozares,
- nepietiekošais kompetenču, prasmju un zināšanu apjoms uzņēmumos traucē tiem veikt ienesīgākas aktivitātes globālajās vērtību ķēdēs,
- zems vidējais digitalizācijas līmenis ražojošajos uzņēmumos,
- pārlietu fokusēšanās uz vietējo tirgu, kur produktivitātes kāpumu ierobežo vietējā tirgus ierobežotais izmērs.

Zemgale 2027. gadā - reģions ar konkurētspējīgu ekonomiku, modernu uzņēmējdarbības vidi, eksporta pieaugumu Zemgales

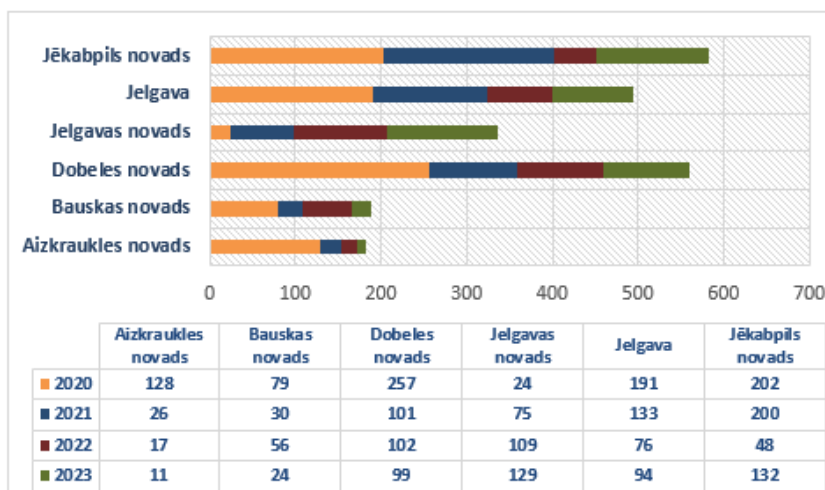
ekonomikas specializācijas nozarēs un atbalstošu uzņēmējdarbības vidi.

Prioritātei ir seši rīcības virzieni:

- RV3.1. Uzņēmējdarbībai pievilcīgas vides attīstība un infrastruktūras sakārtošana;
- RV3.2. Zināšanu pārnese un tehnoloģiju pārnese Zemgales ekonomikas specializācijas un RIS3 nozarēs;
- RV3.3. Kapacitātes stiprināšana investīciju un finanšu kapitāla piesaistē;
- RV3.4. Cilvēkkapitāla piesaiste, uzņēmīguma un atvērtās inovācijas kompetenču stiprināšana (t.sk. tūrismā);
- RV3.5. Veicināt konkurētspēju vietējā un globālajā tirgū;
- RV3.6. Tūrisma produktu un pakalpojumu piedāvājuma un konkurētspējas veicināšana.

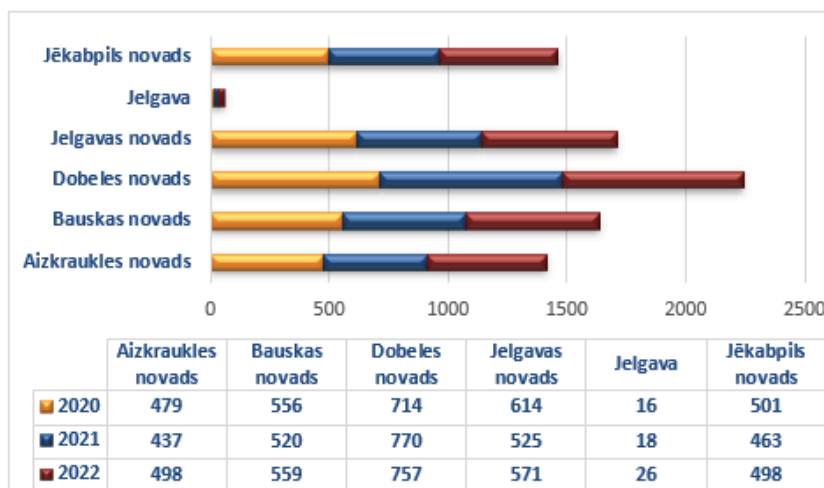
2. KONTROLES RĀDĪTĀJI UN TO ATTĪSTĪBAS DINAMIKA (PROGRAMMAS 2027 ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBA)

8. att. ES fondu (ELGF, ELFLA, EJZF) projektu finansējuma summa uz 1 iedzīvotāju (EUR, RAIM aprēķins)

No 2020. līdz 2023. gadam ES fondu finansējuma dinamika Zemgales plānošanas reģionā uzrāda stabilitāti ar nelielām svārstībām. 2020. gadā kopējais finansējums bija 105,72 milj. EUR, 2021. gadā tas samazinājās līdz 98,79 milj. EUR, bet 2022. gadā pieauga līdz 104,05 milj. EUR. Finansējums uz vienu iedzīvotāju samazinājās no 881 EUR 2020. gadā līdz 489 EUR 2023. gadā, kas varētu būt saistīts ar iedzīvotāju skaita izmaiņām vai lēnāku projektu īstenošanu.

Aizkraukles novadā finansējums 2021. gadā samazinājās līdz **13,56 milj. EUR**, bet 2022. gadā pieauga līdz **15,23 milj. EUR**. **Bauskas novadā** finansējums saglabājās stabils, 2021. gadā samazinoties līdz **22,99 milj. EUR**, bet 2022. gadā pieaugot līdz **24,43 milj. EUR**. **Dobeles novads** uzrādīja stabilu finansējumu ar **23,52 milj. EUR** 2021. gadā un **22,63 milj. EUR** 2022. gadā. **Jelgavas novadā** finansējums būtiski pieauga, sasniedzot **19,20 milj. EUR** 2022. gadā,

9. att. ES fondu (ELGF, ELFLA, EJZF) projektu finansējuma summa uz 1 iedzīvotāju (EUR, RAIM aprēķins)

savukārt **Jelgavas pilsētā** tas pieauga no **1,07 milj. EUR** 2020. gadā līdz **1,53 milj. EUR** 2022. gadā. **Jēkabpils novadā** pēc krituma 2021. gadā finansējums atkal pieauga līdz **21,02 milj. EUR** 2022. gadā.

Zemgales reģions kopumā saglabā stabilu ES fondu piesaisti, ar atsevišķiem novadiem, piemēram, **Jelgavas un Bauskas novadiem**, kas uzrāda pieaugumu, kamēr citi, kā **Aizkraukles un Jēkabpils novadi**, piedzīvo nelielas svārstības.

2. KONTROLES RĀDĪTĀJI UN TO ATTĪSTĪBAS DINAMIKA (PROGRAMMAS 2027 ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBA)

4. tab. P3 “Uzņēmumu izaugsme un konkurētspēja” kvantitatīvo rādītāju analīze

Rādītājs	Vērtība bāzes gadā (2019)	Izmaiņas			Attīstības tendence pret bāzes gadu	Sasniedzamais rādītājs 2027	Datu avots
		2021	2022	2023			
Zemgales reģiona IKP uz vienu iedzīvotāju pret valsts vidējo IKP rādītāju	63%	67%	-	-	↑	71%	CSP
Izmaksātais ES fondu finansējums reģionālā dalījumā, milj. EUR	185,4	304,6	347,5	379,9	↑	400,0	RAIM, VARAM
ES fondu finansējums uz 1 iedzīvotāju, EUR	655	1020	1127	1218	↑	1350	RAIM, VARAM
Vidējā alga zinātnisko, pētniecisko un profesionālo pakalpojumu jomā, EUR	893	1229	1333	1476	↑	1350	VID
ES fondu finansējums uz 1 iedzīvotāju, EUR	655	1020	1127	1218	↑	1350	RAIM, VARAM
Ekonomiski aktīvo vienību skaits	16958	16018	16432	-	↑	18 000	CSP
Bezdarba līmenis, %	7,1%	6,5%	6,1%	5,5%	↓	5,1%	CSP, NVA
Ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaits vecumā no 15 līdz 74 gadiem	67%	65,8%	67%	66,8%	↑	73%	CSP
Nodarbinātības līmenis	62,5%	60,7%	61,9%	62,5%	↑	65%	CSP, NVA
Vidējās darba samaksas bruto pieaugums, EUR	948	1087	1195	1334	↑	1000	CSP, VID
IKP uz 1 iedzīvotāju, pieaugums	8487	11974	-	-	↑	9000	CSP
Ekonomiski aktīvo tirgus vienību pieaugums uz 1000 iedzīvotājiem	69	69	-	-	↑	75	CSP
Viesnīcās un citās tūristu mītnēs pavadītās nakts	143 490	96 095	145 220	170 039	↑	155 000	CSP
Atbalsīto kultūras un tūrisma vietu skaits (ZPR un pašvaldību ieviestie projekti)	0	1	5	0	↑	10	Projektu dati
Latvijas iedzīvotāju izdevumi braucienos pa Zemgali, milj. EUR	14.2	7.4	14.6	16.6	↑	16	CSP

2. KONTROLES RĀDĪTĀJI UN TO ATTĪSTĪBAS DINAMIKA (PROGRAMMAS 2027 ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBA)

Pamatojoties uz P3 "Uzņēmumu izaugsme un konkurētspēja" un tās rīcības virzieniem, piedāvāju veikt koncentrētu salīdzinošo analīzi, izceļot svarīgākos rādītājus, kas atspoguļo uzņēmējdarbības un ekonomiskās attīstības tendences Zemgales reģionā.

Zemgales reģiona IKP uz vienu iedzīvotāju attiecībā pret valsts vidējo rādītāju. Zemgales reģiona IKP attiecība pret valsts vidējo IKP ir pieaugusi, kas norāda uz pozitīvu ekonomisko attīstību. Šis rādītāja pieaugums no 63% 2019. gadā līdz 67% 2021. gadā liecina par to, ka reģions pamazām samazina atpalicību no valsts vidējā līmeņa. Lai gan progress ir vērojams, tas ir salīdzinoši lēns, un mērķa sasniegšanai līdz 2027. gadam būs nepieciešami papildu centieni, it īpaši infrastruktūras un uzņēmējdarbības vides uzlabošanā, kas atbilst rīcības virzienam **RV3.1. Uzņēmējdarbībai pievilcīgas vides attīstība un infrastruktūras sakārtošana.**

ES fondu finansējuma izmantošana reģionā. ES fondu finansējums ir būtiski palielinājies, kas norāda uz veiksmīgu līdzekļu piesaisti un izmantošanu. Kopš 2019. gada, kad finansējums bija 185,4 milj. EUR, tas 2023. gadā sasniedza 379,9 milj. EUR. Šis pieaugums ir nozīmīgs solis reģiona attīstībā, veicinot infrastruktūras uzlabošanu un inovāciju ieviešanu. Tomēr, lai sasniegtu 2027. gada mērķi – 400 milj. EUR, būs nepieciešams uzturēt šādu dinamiku un pastiprināt sadarbību ar ES institūcijām.

Vidējās algas pieaugums zinātnisko un profesionālo pakalpojumu jomā. Vidējās algas pieaugums zinātnisko, pētniecisko un profesionālo pakalpojumu jomā no 893 EUR 2019. gadā līdz 1476 EUR 2023. gadā liecina par pieaugošu pieprasījumu pēc augsti kvalificēta darbaspēka un pozitīvu ietekmi uz ekonomiku. Šis pieaugums atspoguļo rīcības virziena RV 3.4. Cilvēkkapitāla piesaiste, uzņēmīguma un atvērtās inovācijas kompetenču stiprināšana ietekmi. Tas norāda uz nepieciešamību turpināt

attīstīt cilvēkresursu kompetences, lai saglabātu augošo tendenci un nodrošinātu atbilstošu kvalifikāciju pieprasījumu nākotnē.

Bezdarba līmeņa samazinājums. Bezdarba līmeņa samazinājums no 7,1% 2019. gadā līdz 5,5% 2023. gadā ir pozitīvs rādītājs, kas norāda uz uzlabotu nodarbinātības situāciju reģionā. Tas liecina par reģiona ekonomikas atveseļošanos un spēju radīt jaunas darba vietas. Šis rādītājs ir būtisks, jo tas ietekmē vispārējo dzīves kvalitāti un reģiona sociālekonomisko stabilitāti. Lai sasniegtu 2027. gada mērķi – 5,1%, būs jāturpina atbalstīt uzņēmējdarbības izaugsmi un piesaistīt jaunas investīcijas.

Ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaits. Ekonomiski aktīvo iedzīvotāju īpatsvars Zemgales reģionā ir svarīgs rādītājs, kas atspoguļo darbaspēka pieejamību un reģiona ekonomisko aktivitāti. Lai gan šis rādītājs ir stabils, tas neuzrāda būtisku pieaugumu, kas varētu norādīt uz nepieciešamību uzlabot uzņēmējdarbības vidi un piesaistīt vairāk iedzīvotāju darbaspējas vecumā, kas atbilst **RV3.3. Uzņēmējdarbības attīstībai nepieciešamo prasmju un kompetenču attīstīšana** mērķiem.

Secinājumi: P3 "Uzņēmumu izaugsme un konkurētspēja" tiek īstenota ar dažādiem panākumiem. Pozitīvi attīstības rādītāji, piemēram, IKP pieaugums un bezdarba līmeņa samazinājums, liecina par reģiona spēju uzlabot ekonomiskos apstākļus. Tomēr vēl ir nepieciešams intensīvāk strādāt pie cilvēkkapitāla attīstības un infrastruktūras uzlabošanas, lai pilnībā izmantotu reģiona potenciālu un sasniegtu izvirzītos mērķus līdz 2027. gadam.

2. KONTROLES RĀDĪTĀJI UN TO ATTĪSTĪBAS DINAMIKA (PROGRAMMAS 2027 ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBA)

2.4. Viedā mobilitāte un infrastruktūra

Pārskata periodā Zemgales plānošanas reģionā saglabāts **100% pārklājums** teritorijās, kurās nodrošināti vismaz divi sabiedriskā transporta reisi dienā. Papildus tam sabiedriskā transporta autobusu maršrutos tika integrēti skolēnu pārvadājumi, kas iepriekš tika veikti ar pašvaldību skolēnu autobusiem. Pēc iedzīvotāju pieprasījumiem un Autotransporta direkcijas uzdevumiem tika atbalstīta jaunu pieturvietu izveide, esošo atjaunošana un uzraudzība reģiona teritorijā. Sabiedriskā transporta tendence kopumā ir **pozitīva**, jo reisu skaits netika samazināts un tika veikti uzlabojumi, lai uzlabotu iedzīvotāju mobilitātes iespējas.

P4 “Viedā mobilitāte un infrastruktūra” mērķis ir nodrošināt iedzīvotāju mobilitāti nodarbinātības un pakalpojumu sasniedzamībai, viedas un energoefektīvas mobilitātes attīstībai. Transportam ir nozīmīga loma ekonomikā, teritoriju sasniedzamības, darba vietu un pakalpojumu pieejamības nodrošināšanā. Prioritātes ieviešana sekmēs kvalitatīvas un pieejamas transporta infrastruktūras un pakalpojumu attīstību, videi draudzīgas transporta sistēmas attīstību, nodrošinot reģionālo sasniedzamību un iekļaujošus sabiedriskā transporta pakalpojumus.

Prioritātei ir divi rīcības virzieni

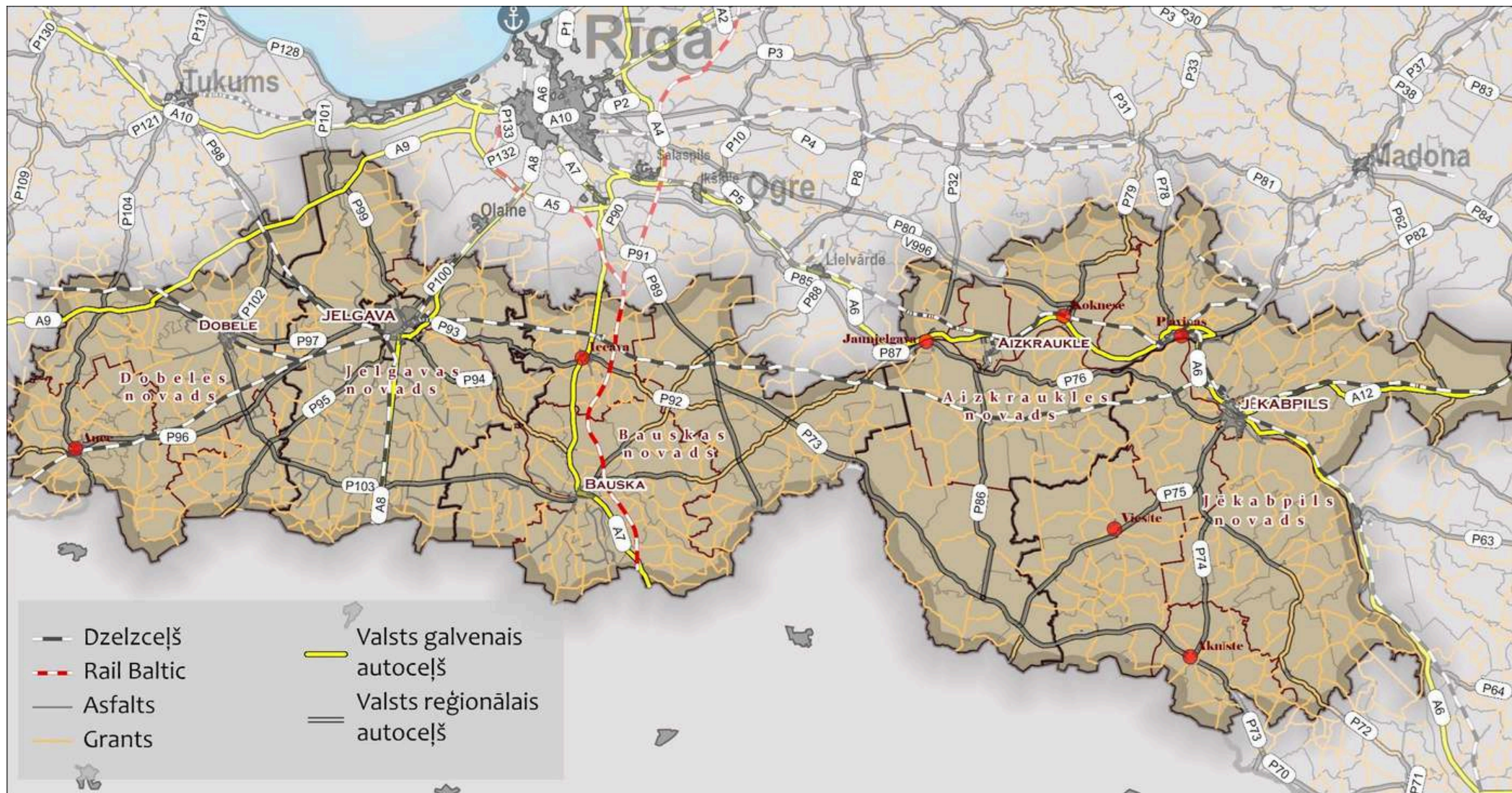
RV 4.1. ATTĪSTĪBAS CENTRU SASNIEDZAMĪBAS NODROŠINĀŠANA

Mērķis: nodrošināt reģiona iedzīvotājiem pakalpojumu, darba vietu, iestāžu sasniedzamību, uzlabojot infrastruktūras kvalitāti, ieviešot ilgtspējīgus un inovatīvus infrastruktūras risinājumus reģionā. Attīstīt ilgtspējīgu sabiedrisko transportu, nodrošinot visiem iedzīvotājiem sasniedzamus un kvalitatīvus pakalpojumus

RV 4.2. ILGTSPĒJĪGA UN MODERNA MOBILITĀTE

Mērķis: attīstīt videi draudzīgu transporta sistēmas attīstību, veicinot mikromobilitātes attīstību, velosipēdu un gājēju ceļu attīstību, mobilitātes punktu attīstību, ieviest viedos risinājumus transporta sistēmā, sekmēt jaunu videi draudzīgāku transporta veidu attīstību un integrēšanu reģiona transporta sistēmā. Radīt sabiedrības izpratni un informēt par ilgtspējīga transporta attīstību.

2. KONTROLES RĀDĪTĀJI UN TO ATTĪSTĪBAS DINAMIKA (PROGRAMMAS 2027 ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBA)

10.att. Ceļa segumu veidi Zemgales plānošanas reģionā (ZPR veidota karte)

2. KONTROLES RĀDĪTĀJI UN TO ATTĪSTĪBAS DINAMIKA (PROGRAMMAS 2027 ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBA)

5. tab. P4 “Viedā mobilitāte un infrastruktūra” kvantitatīvo rādītāju analīze

Rādītājs	Bāzes gads/ vērtība	Izmaiņas gads /vērtība			Tendence		Sasniedzamais rādītājs 2027	Datu avots
		2021	2022	2023	pret bāzes gadu	vēlamā		
Valsts autoceļu ar melno segumu kopgarums reģionā, km	2020	2021	2022	2023	↑	↑	1237	LVC
	1482	1578	1588	1588				
Valsts autoceļu ar grants segumu kopgarums reģionā, km	2020	2021	2022	2023	↓	↓	1612	LVC
	1966	1873	1865	1845				
Dzelzceļa līniju kopgarums reģionā, kur tiek veikti regulārie pasažieru pārvadājumi, km	2020	2021	2022	2023	→	→	397.6	VAS “Latvijas dzelzceļš”
	397.6	397.6	397.6	397.6				
Izveidota velo infrastruktūra km	2020	2021	2022	2023	↑	↑	200	LVC
	38	44	44	44				
Elektrozlādes staciju skaits reģionā	2020	2021	2022	2023	↑	↑	50	CSDD
	29	32	35	38				
Elektrisko transportlīdzekļu skaits reģionā	2020	2021	2022	2023	↑	↑	400	CSDD
	41	77	134	258				
Sabiedriskajā pasažieru autotransportā pārvadāto pasažieru skaits reģionā	2020	2021	2022	2023	↑	↑	7.000.000	ATD
	6 102 999	5 059 517	6 068 002	6 274 473				
Sabiedriskajā dzelzceļa pasažieru transportā pārvadāto pasažieru skaits reģionā	2020	2021	2022	2023	↑	↑	3.000.000	ATD
	2 044 590	1 725 973	2 044 90	2 752 327				
Sabiedriskā pasažieru autotransporta maršrutu skaits	2020	2021	2022	2023	↓	↓	200	ATD
	245	238	244	238				
Sabiedriskā pasažieru autotransporta nobraukums, km	2019	2021	2022	2023	↓	↓	19.000.000	ATD
	20 764 442	19 617 012	20 141 621	19 959 300				

2. KONTROLES RĀDĪTĀJI UN TO ATTĪSTĪBAS DINAMIKA (PROGRAMMAS 2027 ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBA)

P4 "Viedā mobilitāte un infrastruktūra" rādītāju analīze norāda uz ievērojamu progresu dažādās mobilitātes un infrastruktūras jomās Zemgales reģionā, lai līdz 2027. gadam sasniegtu izvirzītos mērķus. Viens no būtiskākajiem pozitīvajiem attīstības rādītājiem ir valsts autoceļu ar melno segumu garuma pieaugums no **1482 km** 2020. gadā līdz **1588 km** 2023. gadā. Tas liecina par uzlabojumiem ceļu infrastruktūrā, kas veicina drošāku un efektīvāku mobilitāti. Valsts autoceļu ar grants segumu garums 2021. gadā bija **1966 km**, un tas samazinājās līdz **1845 km** 2023. gadā, kas norāda uz centieniem samazināt grants ceļu īpatsvaru, tādējādi uzlabojot transporta kvalitāti reģionā. Mērķis līdz 2027. gadam ir tālāk samazināt grants seguma ceļu garumu, lai panāktu optimālu efektīvu infrastruktūras pielāgošanu reģiona vajadzībām.

Līdztekus uzlabojumiem ceļu infrastruktūrā, mikromobilitātes attīstība ir izrādījusies veiksmīga, veloseliņu garumam pieaugot no **38 km** 2020. gadā līdz **44 km** 2023. gadā. Tas norāda uz ilgtspējīgu mobilitātes iespēju paplašināšanos, kas samazina transporta radīto ietekmi uz vidi. Līdzīga tendence ir novērojama elektrouzplādes staciju skaita pieaugumā no **29 stacijām** 2020. gadā līdz **38 stacijām** 2023. gadā, kas ir saistīta ar elektrisko transportlīdzekļu pieaugumu reģionā. Elektrisko transportlīdzekļu skaits ievērojami pieaudzis no **41 elektroauto** 2020. gadā līdz **258 vienībām** 2023. gadā, kas atspoguļo sabiedrības pieaugošo interesi par videi draudzīgu transportu. Šīs infrastruktūras attīstības mērķis līdz 2027. gadam ir tālāk attīstīt elektrouzplādes staciju tīklu, lai sekmētu pāreju uz ilgtspējīgu transporta sistēmu.

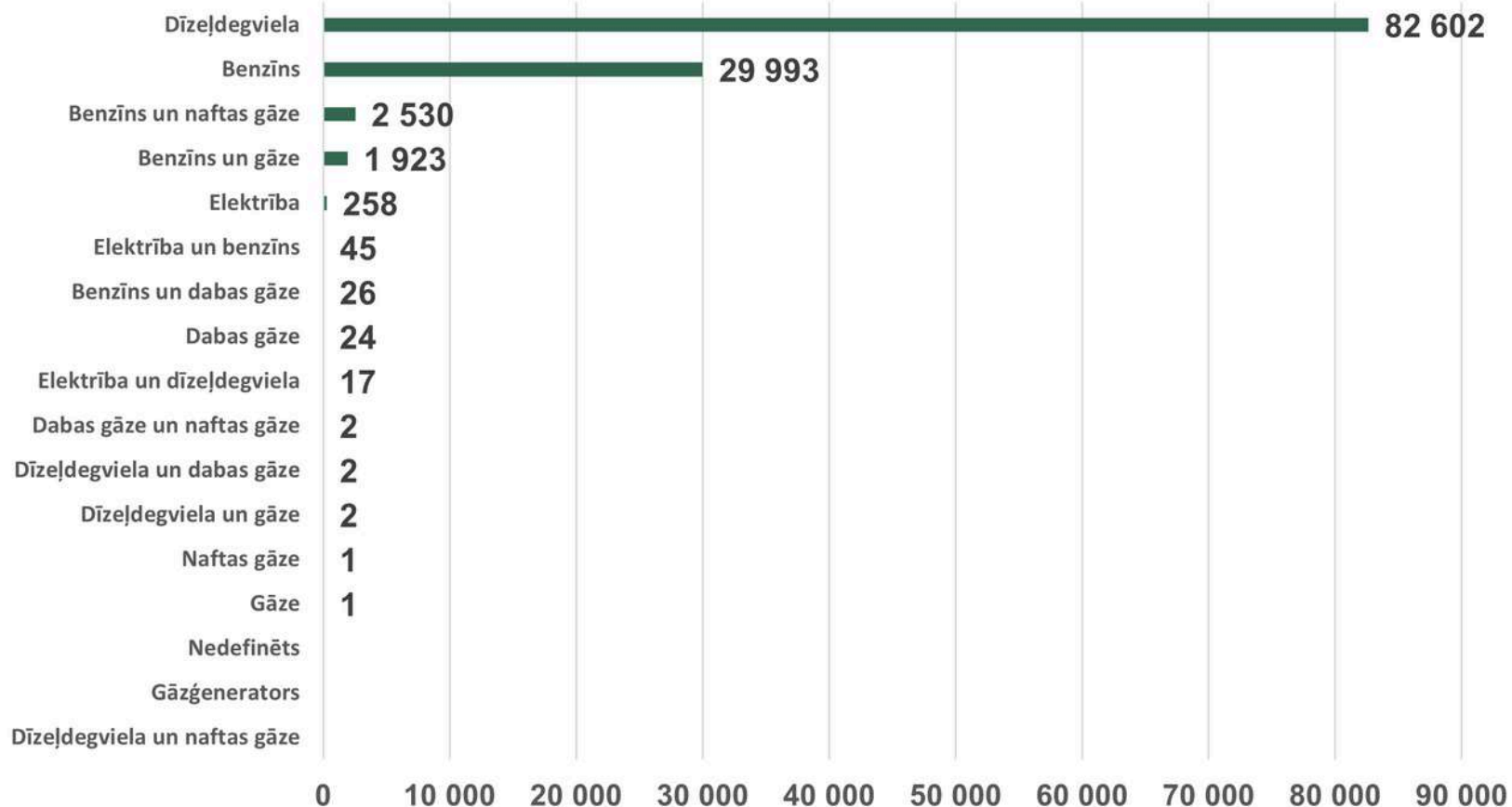
Sabiedriskā transporta sektorā ir novērojama stabila pasažieru skaita palielināšanās gan pārvadājumos ar autotransportu, gan pārvadājumos pa dzelzceļu. Ar sabiedrisko autotransportu pārvadāto pasažieru skaits pieaudzis no 6,1 milj. 2020. gadā līdz

6,27 milj. 2023. gadā, kas norāda uz pakāpenisku pieprasījuma atjaunošanos pēc pandēmijas (COVID-19). Līdzīgi dzelzceļa pasažieru pārvadājumi pieauga no **2,04 milj.** 2020. gadā līdz **2,75 milj.** 2023. gadā. Tas liecina par sabiedriskā transporta pakalpojumu atjaunošanos un stabilizēšanos, un mērķis līdz 2027. gadam ir sasniegt 3 milj. pārvadāto pasažieru par dzelzceļu.

Sabiedriskā transporta maršrutu skaits ir samazinājies, no **245 maršrutiem** 2020. gadā līdz **238 maršrutiem** 2023. gadā, kas atbilst valsts kontroles ieteikumiem optimizēt maršrutu tīklu, padarot to mazāk sadrumstalotu un efektīvāku. Lai sasniegtu jauno mērķi – samazināt maršrutu skaitu līdz **200 maršrutiem** 2027. gadā, būs nepieciešami rūpīgi plānošanas un efektivitātes uzlabojumi, kas nodrošinās, ka samazinātais maršrutu tīkls joprojām apmierina iedzīvotāju mobilitātes vajadzības. Kaut ir vērojamas pozitīvas tendences ceļu, velosatiksmes un elektrouzplādes infrastruktūras attīstībā, transporta tīkla optimizācija prasīs turpmākus centienus, lai nodrošinātu sabiedriskā transporta pieejamību. Inovatīvu transporta risinājumu un ilgtspējīgas mobilitātes attīstīšana palielinās reģiona pieejamību un sekmēs tā ilgtspējīgu attīstību.

Pamatojoties uz 2023. gada datiem, transportlīdzekļu sadalījums pēc enerģijas avota veida (10. att.) Zemgales plānošanas reģionā rāda, ka **dīzeļdegviela** veido **68.6%**, bet **benzīns** – **24.9%** no visiem transportlīdzekļiem. **Benzīns un naftas gāze** sastāda **2.1%**, kamēr **benzīns un gāze** – **1.6%**. **Elektrība** veido tikai **0.2%**, un dažādas kombinācijas ar elektrību, piemēram, **elektrība un benzīns**, sastāda tikai **0.04%**. Pārējās kategorijas, piemēram, **dabas gāze** un dažādas gāzes kombinācijas, ir mazāk nekā **0.03%** katra, kas liecina par dominējošo **dīzeļdegvielas** un **benzīna** izmantošanu salīdzinājumā ar alternatīvajiem enerģijas avotiem.

2. KONTROLES RĀDĪTĀJI UN TO ATTĪSTĪBAS DINAMIKA (PROGRAMMAS 2027 ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBA)

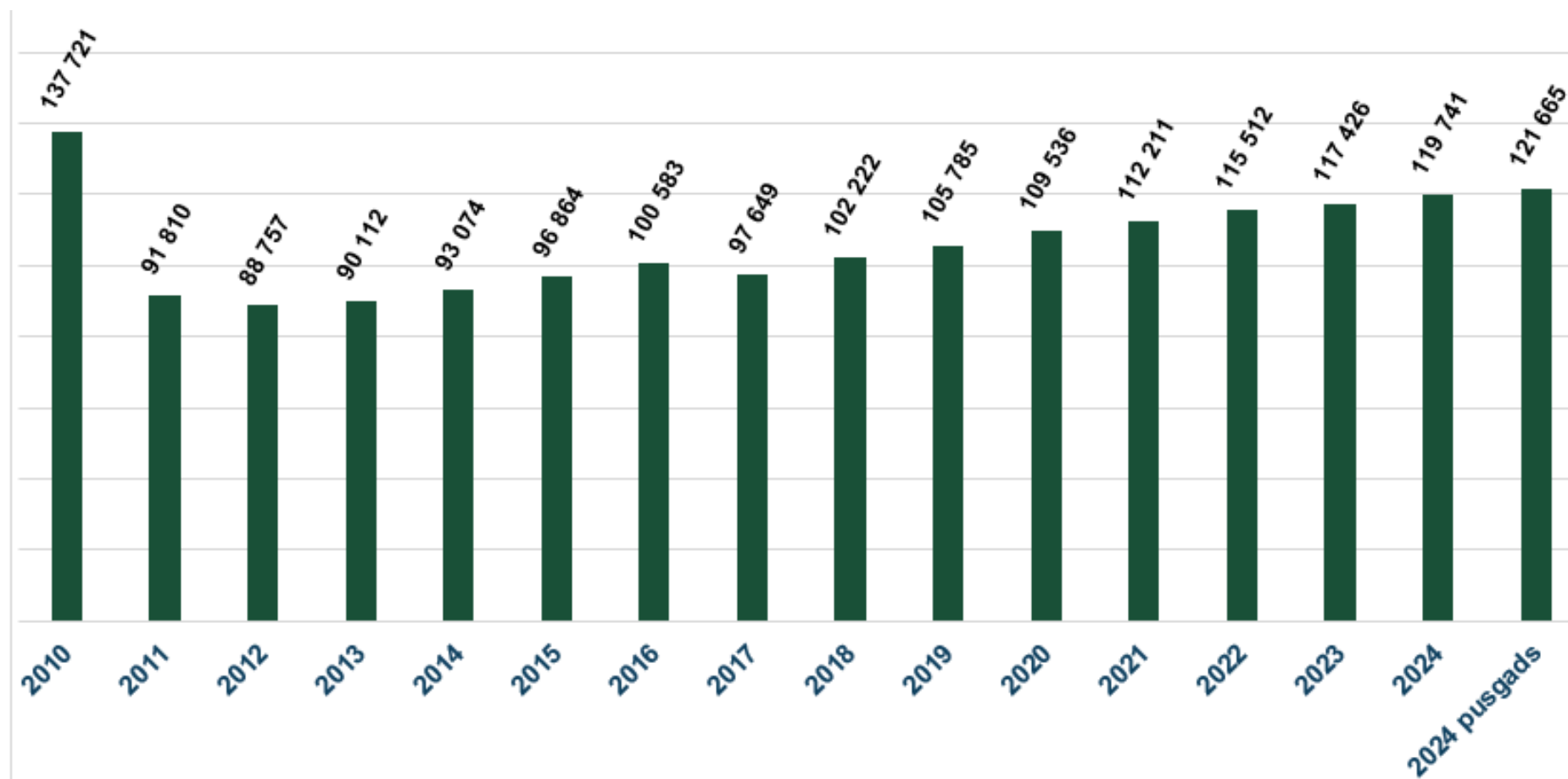
11. att. Transportlīdzekļu skaits Zemgales plānošanas reģionā pa enerģijas avota veidiem (2023, CSDD)

Analizējot transportlīdzekļu skaita dinamiku Zemgales plānošanas reģionā no 2010. līdz 2024. gadam (11. att.), novērojama skaidra augšupejoša tendence. **2010. gadā** reģionā reģistrētais transportlīdzekļu skaits bija **137 721**, taču laika periodā līdz **2012. gadam** tas piedzīvoja ievērojamu kritumu, sasniedzot **88 757** vienības. Sākot no **2013. gada**, transportlīdzekļu skaits stabili pieauga, līdz **2018. gadam** sasniedzot **102 222**, bet **2022. gadā** – **115 512** vienības. **2023. gadā** transportlīdzekļu skaits

turpināja pieaugt līdz **119 741**, un **2024. gada pirmajā pusgadā** tas jau sasniedza **121 665** vienības. Balstoties uz šiem datiem, prognozējams, ka, saglabājoties līdzīgai augšupejošai tendencei, transportlīdzekļu skaits **2025. gadā** varētu pārsniegt **125 000** vienības, norādot uz pastāvīgu pieprasījuma pieaugumu reģionā, ja vien neiestāsies būtiski ekonomiski vai normatīvi apstākļi, kas to kavētu.

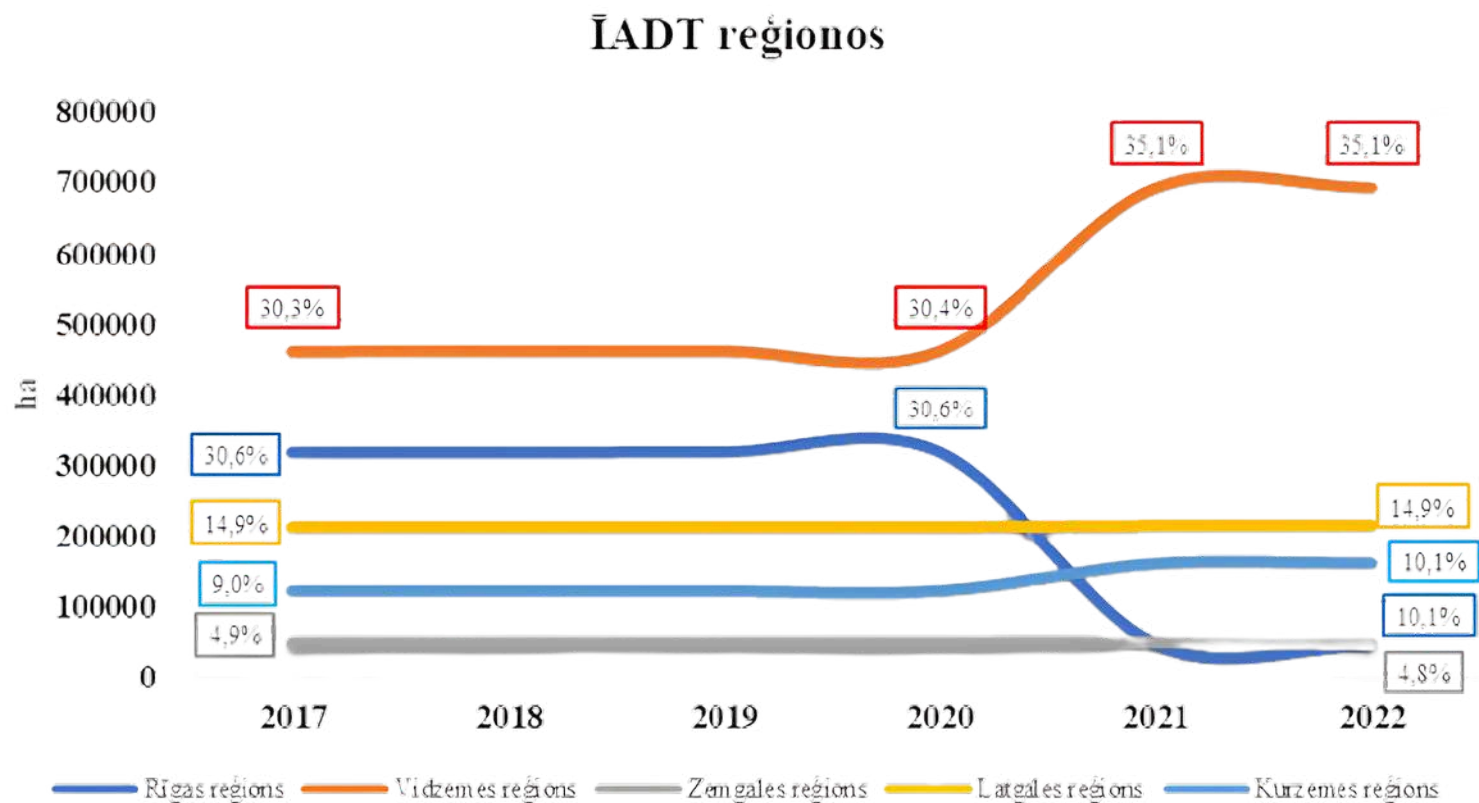
2. KONTROLES RĀDĪTĀJI UN TO ATTĪSTĪBAS DINAMIKA (PROGRAMMAS 2027 ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBA)

12. att. Transportlīdzekļu skaits Zemgales plānošanas reģionā (CSDD)

2. KONTROLES RĀDĪTĀJI UN TO ATTĪSTĪBAS DINAMIKA (PROGRAMMAS 2027 ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBA)

2.5. Klimata pārmaiņas, vide un aprites ekonomika

13. att. Reģionālais ĪADT īpatsvars pēc kopējās reģiona platības un aizņemtās ĪADT platības (RAIM)

2. KONTROLES RĀDĪTĀJI UN TO ATTĪSTĪBAS DINAMIKA (PROGRAMMAS 2027 ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBA)

Zemgales plānošanas reģionā ĪADT samazinājums kopš 2016. gada bijis salīdzinoši neliels – aptuveni **0,1%**, kas atbilst **128 ha**. Lai gan šis samazinājums ir neliels, tas norāda uz iespējamo nepietiekamo dabas aizsardzības pasākumu īstenošanu vai nepieciešamību stiprināt aizsardzības mehānismus reģionā. Salīdzinot ar citiem reģioniem, piemēram, Vidzemi, kur ir vislielākā ĪADT koncentrācija, Zemgalei ir mazāk izteikta dabas vērtību aizsardzība. Tomēr reģionālajam samazinājumam, it īpaši Rīgas reģionā, kas saistīts ar administratīvi teritoriālo reformu, ir mazāka ietekme uz Zemgales reģionu. Lai saglabātu bioloģisko daudzveidību un dabas vērtības arī šajā reģionā, būtu jāapsver papildu pasākumi ĪADT teritoriju aizsardzības stiprināšanai.

P5 “Klimata pārmaiņas, vide un aprites ekonomika” ir seši rīcības virzieni.

RV5.1. ENERGOEFEKTĪVĪTES VEICINĀŠANA, ATJAUNOJAMIE ENERGORESURSI

Mērķis: energoresursu racionāla izmantošana un pārvaldība, lai sekmētu ilgtspējīgu tautsaimniecības attīstību un ierobežotu klimata pārmaiņas.

Pašlaik gandrīz trīs ceturtdaļas ēku Eiropā nav energoefektīvas un kopumā Eiropas tās patērē gandrīz 40% no visas patērētās enerģijas ES un rada 36% no ES CO2 emisijām. Būtiski ņemt vērā, ka CO2 ir tikai viena no vairākām siltumnīcefekta gāzēm. Attiecībā uz SEG emisijām, apskatot atsevišķus sektorus, galvenais piesārņojuma avots 2022. gadā Latvijā bija enerģētikas nozare (32,3%), transports (31%) un lauksaimniecība (22,2%). 2015. gadā autotransports radīja 25,5% no visām SEG emisijām. Šie fakti rada nepieciešamību pāriet uz ilgtspējīgāku, zaļāku un dzīvotspējīgu politiku.

RV5.2. BIOLOĢISKĀS DAUDZVEIDĪBAS SAGLABĀŠANA, ZAĻĀS INFRASTRUKTŪRAS VEIDOŠANA

Mērķis: veicināt bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu un attīstīšanu, veicot zaļās infrastruktūras objektu un vides elementu veidošanu.

Bioloģiskā daudzveidība ir visu ekosistēmu, sugu un ģenētiskā materiāla dažādība.

Liela nozīme bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā ir pareizai teritorijas attīstības un tās izmantošanas plānošanai. Plānojot kādas teritorijas attīstību, ir jāņem vērā arī tās nozīmība bioloģiskajai daudzveidībai – ainavu, sugu un biotopu daudzveidībai. Visām no dabas daudzveidības viedokļa vērtīgākajām teritorijām ir jābūt noteiktām teritoriālajos plānojumos. Šādās teritorijās nevajadzētu paredzēt infrastruktūras attīstību vai apbūvi. Paredzot teritorijas izmantošanu rekreācijai un tūrismam, noteikti būtu jāņem vērā atbilstošās teritorijas vides ietilpība. Saprātīgi plānojot teritorijas attīstību, ir iespējams saglabāt dabas daudzveidībai nozīmīgas vietas, vienlaikus nekavējot to attīstību.

RV5.3. PIELĀGOŠANĀS KLIMATA PĀRMAIŅĀM UN TO MAZINĀŠANA

Mērķis: nodrošināt ilgtspējīgu videi draudzīgu ūdens resursu apsaimniekošanu.

Eitrofikācija ir augu pirmprodukcijas kāpināšana, ko izraisījis barības vielu koncentrācijas pieaugums ūdenī vai arī barības vielu pastiprināta izmantošana. Ūdenstilpju eitrofikācija un ūdens ekosistēmu degradācija ir atzīta par prioritāru vides problēmu Latvijā. Ūdeņu bagātināšanās ar barības vielām veicina ūdenstilpju aizaugšanu un ūdeņu bezmugurkaulniekiem un zivīm piemērotu nārsta un uzturēšanās vietu izzušanu. Masveida virsūdens augāja attīstība būtiski ietekmē arī ūdenstilpēm piesaistīto putnu ligzdošanas sekmes. Uz ūdensteču funkcionalitāti

2. KONTROLES RĀDĪTĀJI UN TO ATTĪSTĪBAS DINAMIKA (PROGRAMMAS 2027 ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBA)

negatīvu ietekmi atstāj arī nepārdomāta saimnieciskā darbība to krastos un sateces baseinā.

RV5.4. VIDES UN INFRASTRUKTŪRAS ATTĪSTĪBA

Mērķis: palielināt prasības dzeramā ūdens kvalitātes standartam, ieviest minimālās higiēnas prasības materiāliem, kas nonāk tieši saskarē ar krāna ūdeni (piemēram, caurules vai krāni), lai izslēgtu piesārņojuma riskus.

Attīstīt alternatīvās notekūdeņu attīrīšanas tehnoloģijas Latvijā.

Attiecībā uz notekūdeņu attīrīšanas tehnoloģijām tūrisma servisa objektiem ir īpašas prasības. Tā kā viesu apmeklējumam bieži vien piemīt noteiktas sezonālās svārstības, tad arī radīto notekūdeņu daudzums ir mainīgs. Tūrisma servisa objektos nav pieejams apmācīts personāls, kas spētu darbotos ar notekūdeņu attīrīšanas iekārtām. Attīrīšanas iekārtām vajadzētu labi iederēties objekta dabiskajā vidē. Samērā bieži šādos objektos nav iespējams saņemt labas kvalitātes ūdeni.

Izveidotās mitraines, piemēram, notekūdeņu attīrīšana niedru laukos vai līdzīgas tehnoloģijas, jau tiek pielietotas nomaļākos reģionos, kur ir šādiem mitrājiem nepieciešamā zeme un pievienošana kanalizācijas sistēmai var izmaksāt ļoti dārgi. Tomēr, projektējot izveidotās mitraines, ir nepieciešams tās piemērot tūrisma servisa objektu īpašajām prasībām, piemēram, salīdzinoši lielas radīto notekūdeņu sezonālās svārstības.

RV5.5. APRITES EKONOMIKAS IEVIEŠANAS VEICINĀŠANA

Mērķis: nodrošināt ilgtspējību veicinošu saimniekošanas modeli, kura būtība ir produktu, materiālu un resursu vērtības noturēšanā ekonomikā pēc iespējas ilgāk, vienlaikus samazinot gan izejvielu patēriņu un atkritumu apjomu, gan arī ietekmi uz vidi:

1) novērst atkritumu rašanos, palielinoties ekonomiskajai izaugsmei, un **nodrošināt** kopējā radīto atkritumu daudzuma ievērojamu

samazināšanu, izmantojot maksimāli visas labākās pieejamās atkritumu rašanās novēršanas iespējas un labākos pieejamos tehniskos paņēmienus, palielinot resursu izmantošanas efektivitāti un veicinot ilgtspējīgākas patērētāju uzvedības modeļa attīstību;

2) nodrošināt atkritumu kā resursu racionālu izmantošanu;

3) nodrošināt, ka radītie atkritumi nav bīstami vai arī tie rada nelielu risku videi un cilvēku veselībai; atkritumi pēc iespējas tiek atgriezti atpakaļ ekonomiskajā apritē, it īpaši, izmantojot pārstrādi, vai arī tiek atgriezti vidē noderīgā veidā (piemēram, komposts); ka atkritumi tiek pārstrādāti pēc iespējas tuvāk to rašanās vietai;

4) apglabājamo atkritumu daudzuma samazināšanu un atkritumu apglabāšanu cilvēku veselībai un videi drošā veidā.

RV5.5. DEGRADĒTO TERITORIJU UN VĒSTURISKI PIESĀRŅOTO VIETU SANĀCIJA

Mērķis: LR Vides politikas pamatnostādņēs minēts, ka jātiecas uz nulles piesārņojumu un vidi, kas ir brīva no toksiskām vielām, tostarp gaisu, ūdeni un augsni, un tādējādi arī aizsargājot eiropiešu veselību un labklājību.

LR Vides politikas pamatnostādņēs minēts, ka ražošanā, t.sk. enerģijas ražošanā un lauksaimnieciskajā ražošanā, tiek patērēta liela daļa no dabas resursiem, kā arī radīts nozīmīgs piesārņojuma un atkritumu apjoms. Sekmējot un veicinot ražošanas sektora attīstību, ir vienlaikus jāspēj nošķirt ekonomisko izaugsmi no vides degradācijas, lai piesārņojuma līmenis kaitīgi neietekmētu cilvēka veselību un vidi.

2. KONTROLES RĀDĪTĀJI UN TO ATTĪSTĪBAS DINAMIKA (PROGRAMMAS 2027 ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBA)

6. tab. P5 “Klimata pārmaiņas, vide un aprites ekonomika” kvantitatīvo rādītāju analīze (dati attēloti reģionālā griezumā)

Rādītājs	Bāzes gads/ vērtība	Izmaiņas (gads /vērtība)			Tendence		Sasniedzamais rādītājs 2027	Datu avots
		2021	2022	2023	pret bāzi	vēlamā		
Oglekļa dioksīds bez emisijām no biomasas, tūkst. t CO ₂ ekvivalentos	698 134	702 398	666 257	nav datu	↓	↓	190.000	CSP
Reģionālu iniciatīvu skaits, lai palielinātu atjaunojamās enerģijas un īpatsvaru energoapgādē līdz 40% un paaugstinātu energoefektivitāti par 20%	2	2	9	5	↑	↑	18	ZPR
ĪADT kopējais sk. un platība, ha	52 111,01	52 113,2	52 149,6	51 969,8	↑	↑	↑	DAP
Mežu platība, ha	451 120	452 457	468 000	466 400	↑	↑	↑	CSP
Bioloģiski vērtīgo zālāju platība, ha	5481,43	7296,62	7752,97	8058,45	↑	↑	↑	DAP
Vietējās stratēģiju vai plānu skaits gadā, kas vērsti uz pielāgošanos klimata pārmaiņām	3	1	0	0	↑	↑	7	Pašvaldības, ZPR
Izglītojošo pasākumu skaits	0	7	7	8	↑	↑	60	Pašvaldības, ZPR
Klimatnoturību veicinošas infrastruktūras (objektu) izveide gadā	0	1	1	1	↑	↑	6	Pašvaldības, ZPR
No punktveida piesārņojuma avotiem ar notekūdeņiem novadītais biogēns paliekošais piesārņojums, t/gadā	816,94	919,55	994,73	979,62	↑	↓	↓	Pašvaldības
Virszemes ūdeņos novadīto notekūdeņu apjoms, milj. m ³ /g.	16,54	16,54	17,02	16,36	→	↓	↓	LVĢMC
Labas un augstas ūdens kvalitātes ūdens objektu īpatsvars	15.5 %	13.95 %	17.05 %	16.28 %	→	↑	17 %	LVĢMC
Kopējais saražotais siltumenerģijas apjoms CSS, GWh	749	868	784	629	↓	↑	↑	CSP
Saražots no atjaunojamiem energoresursiem siltumenerģija CSS, GWh	644 135	756 810	717 363	571 861	↓	↑	↑	CSP
elektroenerģija, GWh	1 710 157	1 812 357	1 814 430	2 382 765	↑	↑	↑	CSP
Zudumi siltumenerģijas pārvades un sadales tīklos, GWh	73	67	68	63	↓	↓	↓	CSP

2. KONTROLES RĀDĪTĀJI UN TO ATTĪSTĪBAS DINAMIKA (PROGRAMMAS 2027 ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBA)

Pamatojoties uz kvantitatīvo rādītāju analīzi par **P5 "Klimata pārmaiņas, vide un aprītes ekonomika"** Zemgales plānošanas reģionā, vairākās jomās ir vērojamas pozitīvas tendences, taču atsevišķās nozarēs ir nepieciešami uzlabojumi. **Oglekļa dioksīda emisijas** (izņemot biomasu) 2021. gadā sasniedza **702 398 tūkst. t**, bet 2022. gadā samazinājās līdz **666 257 tūkst. t**, norādot uz veiksmīgiem emisiju mazināšanas pasākumiem, iespējams, saistītiem ar energoefektivitātes pasākumu ieviešanu un atjaunojamo energoresursu izmantošanas palielināšanos. Tomēr datu trūkums par 2023. gadu neļauj pilnībā izvērtēt, vai šī tendence turpinās.

Lai palielinātu atjaunojamās enerģijas īpatsvaru un uzlabotu energoefektivitāti, reģionā no **2021. līdz 2023. gadam** katru gadu tika ieviestas **2 iniciatīvas**. Lai gan šis rādītājs norāda uz aktivitāti, tas vēl ir tālu no 2027. gada mērķa – **18 iniciatīvām**, kas norāda uz nepieciešamību palielināt projektus un resursus šajā virzienā.

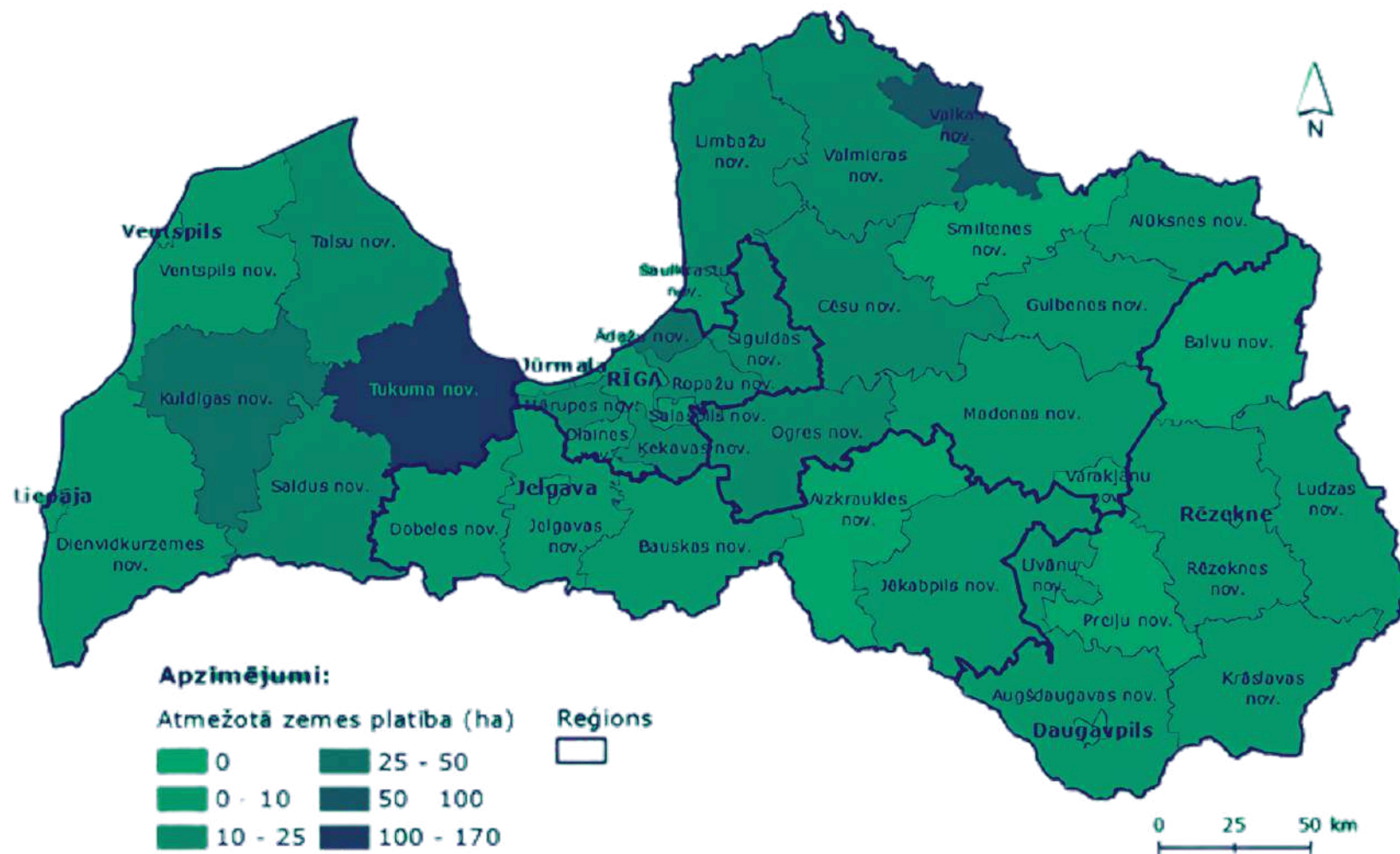
Dabiskās vides saglabāšanā **ĪADT** platība ir pieaugusi līdz **52 149 ha** 2022. gadā, bet 2023. gadā tā nedaudz samazinājās līdz **51 969 ha**, iespējams, saistībā ar izmaiņām administratīvajā teritoriālajā sadalījumā vai konkrētām dabas teritorijām. **Mežu platība**, kas pieauga no **451 120 ha** 2020. gadā līdz **466 400 ha** 2023. gadā, liecina par aktīvu mežu aizsardzību un atjaunošanas pasākumiem, kas pozitīvi ietekmē bioloģisko daudzveidību un klimata pārmaiņu mazināšanu. **Bioloģiski vērtīgo zālāju** platības pieaugums līdz **8058 ha** 2023. gadā ir nozīmīgs solis dabas daudzveidības saglabāšanā, kas veicina ekosistēmu noturību pret klimata pārmaiņām.

Vienlaikus vērojama **siltumenerģijas saražošanas apjoma** samazināšanās no **749 GWh** 2020. gadā līdz **629 GWh** 2023. gadā, kas varētu būt saistīts ar samazinātu pieprasījumu vai pāreju uz citiem enerģijas avotiem. Neskatoties uz to, ir pozitīva tendence **atjaunojamās elektroenerģijas** ražošanas pieaugumā, kas

palielinājās no **1710 GWh** 2020. gadā līdz **2383 GWh** 2023. gadā, kas norāda uz pieaugošu ieguldījumu atjaunojamajos resursos un iespējamu energoefektivitātes uzlabošanu.

Kopumā, lai gan atsevišķās jomās, piemēram, **siltumenerģijas ražošanā**, ir vērojamas samazinājuma tendences, reģionā tiek veikti būtiski soļi uz dabas daudzveidības saglabāšanu, emisiju samazināšanu un atjaunojamo energoresursu izmantošanu, kas veicinās ilgtspējīgu attīstību un klimata pārmaiņu mazināšanu nākotnē.

2. KONTROLES RĀDĪTĀJI UN TO ATTĪSTĪBAS DINAMIKA (PROGRAMMAS 2027 ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBA)

14. att. Atmežotas zemes platības, 2024. gads (RAIM)

2. KONTROLES RĀDĪTĀJI UN TO ATTĪSTĪBAS DINAMIKA (PROGRAMMAS 2027 ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBA)

2.6. Moderna un pieejama pakalpojumu sistēma

P6 “Moderna un pieejama pakalpojumu sistēma” mērķis ir pievilcīgas un ērtas dzīves vides nodrošināšana ģimenēm, darbam un uzņēmējdarbībai.

Ņemot vērā iedzīvotāju skaita samazināšanos reģionos, zemo iedzīvotāju blīvumu un vecumu struktūru, ir nepieciešams veidot efektīvu pakalpojumu tīklu un pieejamību, ieviest inovatīvus un efektīvus risinājumus pakalpojumu nodrošināšanā, pievilcīgas dzīves vidi, kā arī sekmēt pašvaldību un reģionā kapacitātes darbības efektivitātes celšanu.

RV6.1. KVALITATĪVU UN VIEDU PAKALPOJUMU NODROŠINĀŠANA

Mērķis paredz uzlabot mājokļu pieejamību un kvalitāti, īpaši jaunajām ģimenēm un nepieciešamajiem speciālistiem. Tiek plānota dzīvojamā fonda attīstība, sociālo mājokļu izveide un pielāgošana visām iedzīvotāju grupām, tostarp cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, kā arī degradēto mājokļu atjaunošana un energoefektivitātes celšana.

Pašvaldībām veidojot atbilstošu dzīvojamā un atbalsta infrastruktūru, attīstīt publisko ārtelpu, zaļā, zilās un mikromobilitātes infrastruktūru, uzlabot tūrisma un rekreācijas infrastruktūru, kā arī attīstīt publisko peldvietu tīklu, lai apmierinātu iedzīvotāju vajadzības.

Viedo un inovatīvo pakalpojumu jomā ieviesti risinājumi, kas uzlabotu pašvaldību pakalpojumu efektivitāti, nodrošinot videi un klimatam draudzīgus risinājumus. Tiks attīstītas attālināti vadāmas komunikācijas, automatizētas komunālo pakalpojumu nolasišanas sistēmas un energoefektīvs apgaismojums. Notiks pašvaldību pakalpojumu digitalizācija un interneta jaudu palielināšana, pārklājuma uzlabošana īpaši attālās pašvaldību teritorijās.

RV6.2. VESELĪGA DZĪVESVEIDA SEKMĒŠANA UN SPORTA INFRASTRUKTŪRAS MODERNIZĀCIJA

Mērķis ir sporta un veselīga dzīvesveida popularizēšana kā lietderīga brīvā laika pavadīšanas iespēja, veicināt iedzīvotāju regulāru iesaisti sporta aktivitātēs, nodrošināt iespējas ikvienam bērnam un jauniešiem iesaistīties sporta nodarbībā. Sekmēt sporta infrastruktūras pieejamību un attīstību.

Mērķis paredz veselīga dzīvesveida veicināšanu, sekmēt sporta infrastruktūras ilgtspējību un efektīvu izmantošanu. Attīstīta brīvpieejas sporta infrastruktūra pašvaldībās, tostarp esošo objektu pielāgošana un atjaunošana, kā arī jaunu sporta objektu būvniecība, uzsvāru liekot uz pieejamību visām sabiedrības grupām.

Veicināt ilgtspējīga piedāvājuma attīstību dažādām vecuma un dzimumu grupām, lai veicinātu regulāru sportošanu un aktīvu atpūtu visa mūža garumā. Sekmēt fiziskās aktivitātes un regulārus treniņus speciālista vadībā visām sabiedrības grupām, īpašu uzmanību pievēršot bērnu un jauniešu iesaistei ārpuskolas sporta aktivitātēs. Veicināt inovatīvus mācību metožu izmantošanu sporta stundās, lai uzturētu bērnu interesi par fiziskām aktivitātēm.

Organizēt izglītojošas kampaņas, lai veicinātu aktīvu dzīvesveidu visās vecuma grupās. Stiprināt sadarbību starp pedagogiem, medicīnas darbiniekiem, pašvaldībām, vecākiem un sporta speciālistiem, lai nodrošinātu plašākas aktīvās atpūtas iespējas sabiedrībai, attīstīt amatieru sportu un veicināt iedzīvotāju iesaisti sporta jomā.

2. KONTROLES RĀDĪTĀJI UN TO ATTĪSTĪBAS DINAMIKA (PROGRAMMAS 2027 ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBA)

RV6.3. PĀRVALDĪBAS KAPACITĀTES STIPRINĀŠANA

Mērķis ir stipri un efektīvi reģioni ar pietiekošu kapacitāti funkciju veikšanai; gudras un attīstītas pašvaldības, kas sniedz konkurētspējīgus un sasniedzamus pakalpojumus saviem iedzīvotājiem.

Mērķis paredz pašvaldību darba efektivitātes veicināšanu, plānot viedo un inovatīvo risinājumu ieviešanu pašvaldībās, lai uzlabotu sniegto pakalpojumu efektivitāti un kvalitāti. Uzsvāru likt uz pašvaldību pakalpojumu digitalizāciju un pārvaldības struktūras pilnveidošanu, lai padarītu pakalpojumus efektīvākus un pieejamākus iedzīvotājiem. Stiprināt pašvaldību vienoto klientu apkalpošanas centru darbību, vienlaikus pilnveidot sabiedrības informēšanu par pakalpojumu pieejamību. Veicināt pašvaldības iestāžu sadarbību un labās prakses pārņemšana no citām pašvaldībām.

Stiprināt Zemgales reģiona kapacitāti un kompetenci viedo un inovatīvo risinājumu ieviešanā, lai uzlabotu dažādu pašvaldību funkciju efektivitāti un kvalitāti. Reģiona digitalizācija un sadarbības veicināšana starp dažādām nozarēm – izglītību, sociālo sfēru, kultūru, vidi, enerģētiku, tūrisma un drošības jomām – ir prioritāra, veicinās pašvaldību darba efektivitāti.

Reģiona aktīva iesaiste starptautiskos projektos un programmās, jaunu un inovatīvu ideju attīstība un labās prakses pārņemšana ir galvenie sadarbības mērķi. Stiprinot sadarbību zinātnes un pētniecības jomās, veicināt sadarbību starp zinātniskajām institūcijām.

Jaunatnes lietu koordinēšana un attīstība reģionā radīs labvēlīgus apstākļus intelektuālajai un radošai jauniešu attīstībai, veicinot neformālo izglītību un lietderīgu brīvā laika pavadīšanu. Tas sekmēs jauniešu iniciatīvu un prasmju kapacitātes celšanu.

Reemigrācijas jautājumu koordinēšana un attīstība reģionā palīdz atgriezt darbspējīgus cilvēkus reģionā, veicinot iedzīvotāju skaita saglabāšanu un pieaugumu, kas ir svarīgi vietējās ekonomikas attīstībai un sabiedrības ilgtspējai. Atgriežoties cilvēkiem ar iegūtām zināšanām, prasmēm un pieredzi ārzemēs, vietējās pašvaldības iegūst kvalificētu un pieredzējušu darbaspēku. Tas daļēji sekmē vietējo uzņēmumu attīstību un uzlabo reģiona konkurētspēju cilvēkresursos, kā arī tas veicina inovācijas piesaistot cilvēkus ar pieredzi darba ārzemju kompānijās.

2. KONTROLES RĀDĪTĀJI UN TO ATTĪSTĪBAS DINAMIKA (PROGRAMMAS 2027 ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBA)

7. tab. P6 “Moderna un pieejama pakalpojumu sistēma” kvantitatīvo rādītāju analīze

Rādītājs	Bāzes gads/ vērtība	Izmaiņas, gads /vērtība				Tendence (Prei bāzes gadu/Vēlamā)		Sasniedzamais rādītājs 2027	Datu avots
		2021	2022	2023					
Projekti sporta infrastruktūras uzlabošanai	2020	2021	2022	2023	↑	↑	15	Pašvaldības, VARAM	
	6	6	1	4					
(Amatieru spora klubu darbība) Izglītojamo skaits sporta interešu izglīšanas programmās	2020	2021	2022	2023	→	↑	6	Pašvaldības, VARAM	
	n/d	n/d	n/d	n/d					
Izglītojamo skaits profesionālās ievirzes sporta izglīšanas iestādēs, kas apgūst profesionālās ievirzes sporta izglīšanas programmas	2020	2021	2022	2023	↑	↑	↑	VIIS	
	2823	2989	4330	4302					
Sporta centros organizēto sporta pasākumu skaits	2020	2021	2022	2023	↑	↑	500	Pašvaldības	
	524	156	276	594					
Starptautisku sporta pasākumu norise reģionā	2020	2021	2022	2023	↑	↑	25	Pašvaldības	
	12	0	7	12					
Izglītojamo skaits sporta interešu izglīšanas programmās	2020	2021	2022	2023	↑	↑	5000	Pašvaldības	
	3836	3141	5969	5577					
Apmācīti darbinieki (Uzlaboti pašvaldību pakalpojumi)	2020	2021	2022	2023	↑	↑	100	Pašvaldības, VARAM	
	0	20	30	35					
Izbūvēto dzīvokļu skaits pašvaldību iedzīvotājiem	2020	2021	2022	2023	↑	↑	500	CSP	
	n/d	85	123	155					
Publiskās infrastruktūras projekti pilsētvidē, kas vērsti uz pielāgošanos klimata pārmaiņām	2020	2021	2022	2023	→	↑	6	Pašvaldības, VARAM	
	0	0	0	0					
Ieviesti inovatīvi risinājumi pašvaldību pakalpojumu uzlabošanai (projekti)	2020	2021	2022	2023	→	↑	6	Pašvaldības, VARAM	
	0	0	0	0					

2. KONTROLES RĀDĪTĀJI UN TO ATTĪSTĪBAS DINAMIKA (PROGRAMMAS 2027 ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBA)

Veicot P6 "Moderna un pieejama pakalpojumu sistēma" kvantitatīvo rādītāju analīzi Zemgales plānošanas reģionā redzams, ka dažās jomās vērojamas uzlabojumu tendences, savukārt citās nepieciešami būtiski uzlabojumi. **Sporta infrastruktūras uzlabošanas projekti** tika īstenoti katru gadu, tomēr 2021. gadā, iespējams, COVID-19 pandēmijas ietekmē, ka arī plānošanas periodu maiņa, 2021. gadā tika īstenoti 6 projekti, un 2022. gadā – tikai 1 projekts. 2023. gadā situācija uzlabojās ar 4 projektiem, taču, lai sasniegtu mērķi – 15 projekti līdz 2027. gadam, nepieciešama aktivitātes intensifikācija.

Profesionālās ievirzes sporta izglītības iestāžu audzēkņu skaits ievērojami pieauga no 2823 audzēkņiem 2020. gadā līdz 4330 audzēkņiem 2022. gadā, kas liecina par pastiprinātu interesi par sportu un iespējams saistāms ar vēlmi uzlabot veselību pēc COVID-19 ietekmes. **Sporta interešu izglītības programmās izglītojamo skaits** ievērojami pieauga no 3141 audzēkņiem 2021. gadā līdz 5577 audzēkņiem 2023. gadā, norādot uz pieaugošu iedzīvotāju interesi par fiziskajām aktivitātēm.

Pandēmija īpaši ietekmēja **starptautisku sporta pasākumu norisi reģionā** – 2021. gadā netika rīkots neviens starptautiskais sporta pasākums, taču 2022. un 2023. gadā to skaits pieauga attiecīgi līdz 7 un 12 pasākumiem norādot uz pakāpenisku atgriešanos starptautiskajā līmenī. Lai sasniegtu mērķi – 25 pasākumi gadā līdz 2027. gadam – būs nepieciešams turpināt atbalstīt sporta infrastruktūras uzturēšanas izmaksas un starptautiskus pasākumus.

Attiecībā uz **kvalitatīvu un viedu pakalpojumu nodrošināšanu** un ar to saistītiem rādītājiem, piemēram, publiskās infrastruktūras projektiem **pielāgošanai klimata pārmaiņām un inovatīviem risinājumiem** pašvaldību pakalpojumu uzlabošanai, 2020.–2023. gada laikā netika reģistrēti/realizēti projekti, tomēr jāņem vērā, ka COVID-19 pandēmija būtiski ietekmēja šo projektu realizāciju. Daudzi projekti ir izstrādes stadijā un tiek gatavoti

ieviešanai turpmākos gados, ar dažādu gatavības stadiju. Šis aspekts norāda uz **potenciālu nākamajos gados**, kad projekti tiks īstenoti un tie veicinās reģiona pielāgošanos mūsdienu izaicinājumiem.

Lai gan vairākās jomās, īpaši sporta infrastruktūrā un izglītībā, kopumā ir novērojami būtiski uzlabojumi un pozitīvas tendences, citas jomas, piemēram, **klimata pielāgošanas projekti un inovācijas** vēl ir izstrādes procesā ar cerību uzlabot situāciju nākamajos gados. Tas norāda uz nepieciešamību turpināt un intensificēt sagatavošanās un ieviešanas pasākumus, lai sasniegtu izvirzītos mērķus līdz 2027. gadam.

2. KONTROLES RĀDĪTĀJI UN TO ATTĪSTĪBAS DINAMIKA (PROGRAMMAS 2027 ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBA)

2.7. Kultūrvide un Identitāte

P7 “Kultūrvide un identitāte” mērķis un galvenais uzdevums ir nodrošināt kultūras dzīves norišu daudzpusību, tradicionālo vērtību saglabāšanu un veidot uz attīstību orientētu reģionālo kultūrvidi.

Prioritāte paredz

1. Zemgales reģiona kultūras mantojuma apzināšanu, saglabāšanu, popularizēšanu un ilgtspējīgu izmantošanu, ņemot vērā mūsu identitāti un kultūrvēsturi – Zemgales un Sēlijas kultūrvēsturisko reģionu mantojumu;
2. kultūras infrastruktūras uzlabošanu un modernizēšanu, nodrošinot tās pieejamību dažādām sabiedrības grupām;
3. inovatīvu risinājumu integrāciju materiālā un nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanā un attīstīšanā, jaunu kultūras produktu un pakalpojumu radīšanā;
4. unikālās kultūrvides saglabāšanu, kultūrtelpu dažādības veicināšanu, kultūras pakalpojumu pieejamību un sabiedrības līdzdalību kultūras procesos;
5. amatniecības un kultūras un radošo industriju attīstību reģionā, veicinot uzņēmējdarbības attīstību un reģiona ekonomiskās konkurētspējas dažādošanu;
6. mārketinga un komunikācijas aktivitātes, veicinot reģiona atpazīstamību un kultūras eksportu.

Materiālais un nemateriālais kultūras mantojums, kā arī jaunradītās kultūras vērtības ir būtisks resurss kvalitatīvas dzīves un darba vides attīstībai pilsētās un lauku teritorijās. Vienlaikus kultūra veido konkrētās vietas identitāti, atpazīstamību un piederības sajūtu, kas summējoties veido pilsētu un lauku teritoriju konkurētspēju.

RV7.1. KULTŪRAS MANTOJUMA SAGLABĀŠANA UN ILGTSPĒJĪGA IZMANTOŠANA

Mērķis ir kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana un ilgtspējīga attīstība kvalitatīvas dzīves vides veidošanā un kopienu piederības stiprināšanā.

Zemgales reģionā ir daudzveidīgs un bagāts kultūrvēsturiskais mantojums – Zemgales un Sēlijas kultūrreģioni, kas pārstāv ne tikai Latvijas, bet arī Eiropas kultūras mantojumu. Turklāt globalizācijas laikmetā jo īpaši aktuāla, kļūst unikalitāte un savdabība. Tomēr ierobežota finansējuma apstākļos ne vienmēr tiek objektīvi novērtēta kultūrvēsturiskā mantojuma vērtība, bieži atliekot tā atjaunošanu, saglabāšanu un tālāknodošanu. Lai novērstu kultūrvēsturiskā mantojuma stāvokļa pasliktināšanos vai pat bojāeju, svarīgi ir raisīt sabiedrības izpratni par kultūrvēsturiskā mantojuma potenciālu, ilgtspējīgu un saudzīgu izmantošanu, tā nozīmi reģiona ekonomiskajā attīstībā, uzņēmējdarbībai labvēlīgas vides veidošanā un kopienu dzīves kvalitātes uzlabošanā. Tāpat ekonomikas veicināšanā maz izmantots resurss ir seno amatu zināšanas un prasmes. To attīstība var kļūt par pamatu uzņēmējdarbības attīstībai, mazinot iedzīvotāju iekšējo un ārējo migrāciju, kā arī veicinot līdzsvarotu reģiona attīstību.

RV7.2. KULTŪRAS DAUDZVEIDĪBAS UN KULTŪRTELPU DAŽĀDĪBAS STIPRINĀŠANA

Mērķis ir kultūras objektu, kultūrvietu un ar to saistītās publiskās ārtelpas funkcionalitātes uzlabošana, veicinot iedzīvotāju iesaisti kultūras procesos.

Kultūrai ir būtiska loma cilvēka intelektuālā attīstībā un personības izaugsmē, tā palīdz veidot dažādas prasmes radošās darbības

2. KONTROLES RĀDĪTĀJI UN TO ATTĪSTĪBAS DINAMIKA (PROGRAMMAS 2027 ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBA)

attīstībai, veicina ne tikai personiskās, bet arī reģionālās identitātes un piederības izjūtu.

Izvērtējot kultūras attīstības perspektīvas, redzams, ka kultūras dzīve Zemgalē ir aktīva, tomēr kultūras iestāžu un objektu infrastruktūra ir daļēji novecojusi, ar nepietiekamu ietilpību un tehnisko nodrošinājumu, tādējādi ierobežojot iespēju attīstīt mūsdienīgu un daudzveidīgu kultūras pasākumu piedāvājumu. Lai nodrošinātu kultūras dzīves attīstību, ir nepieciešams veikt kultūras objektu modernizāciju, ir jāpilnveido kultūras iestāžu materiāltehniskā bāze, kā arī ir jāveic vides pieejamības nodrošināšana un uzlabošana. Kultūras patēriņā nozīmīgs faktors ir sabiedrības kultūras patēriņa ieradumu maiņa, arvien pieaugot pieprasījumam pēc digitālā satura. Īpaši jauniešu vidē internets ir kļuvis par nozīmīgu dzīves telpu, kurā tie pavada lielu daļu sava laika. Vairākām sabiedrības grupām ir būtiska bezmaksas kultūras datu informācijas pieejamība, nodrošinot iespēju izglītoties un baudīt kultūru, kļūstot par sociālās iekļaušanas veicinātāju un atstumtības riska mazinātāju, tādējādi paaugstinot arī kopējo dzīves kvalitāti. Lai nodrošinātu inovatīvu kultūras produktu radīšanu, ir nepieciešams pilnveidot kultūras pakalpojumu sniedzēju tehnisko nodrošinājumu (IKT, infrastruktūra u.tml.), kā arī uzlabot kultūras nozaru darbinieku (tostarp kultūras centru, muzeju, bibliotēku, u.c.) digitālās prasmes un zināšanas par moderno tehnoloģiju iespējām un to praktisko pielietojumu.

RV7.3. KULTŪRAS UN RADOŠO INDUSTRIJU ATTĪSTĪBA

Mērķis ir kultūras un radošo industriju attīstība, veicinot radošā potenciāla un kultūrā balstīto inovāciju pārnesi uz uzņēmējdarbību.

Reģionālajā konkurencē, priekšrocībai izšķiroša loma ir uzņēmējdarbības vide reģionos. Tā sniedz nodarbinātības iespējas un līdz ar to labklājību iedzīvotājiem, stimulē iedzīvotāju palikšanu

dzīvesvietās, samazinot teritoriju depopulāciju. Lai gan radošās nozares bieži tiek uzskatītas par resursus tērējošām un peļņu nenesošām, tomēr statistikas dati un veiksmīgie piemēri rāda, ka, apvienojot radošas idejas, integrējot dizainu un uzņēmējdarbības prasmes, ir iespējams attīstīt sekmīgu uzņēmējdarbību. Zemgalē ir unikālas senās amatniecības tradīcijas un prasmes, taču pietrūkst zināšanu, kā tās savienot ar mūsdienīgu dizainu un ilgtspējīgu biznesa modeli uzņēmējdarbības uzsākšanai un attīstībai. Izplatītākie kultūras un radošo industriju uzņēmumu attīstības kavējošie faktori ir nepietiekamas zināšanas, kā radošo ideju pārvērst komerciālā produktā, grūtības piesaistīt investīcijas, neprasme izstrādāt biznesa plānu, kā arī nav prasmju pārliecinoši pozicionēt jaunradīto produktu vai pakalpojumu.

RV7.4. IESAISTOŠĀ KULTŪRVIDE

Mērķis ir Zemgales reģiona atpazīstamība un attīstība, veicinot kultūras eksportu un sekmējot kultūras nozares sadarbību ar citām nozarēm.

Viens no vietējās ekonomikas dzinējspēkiem ir pozitīvs vietas vai reģiona tēls, kas veidots identificējot un novērtējot kultūras resursus. Daudziem Zemgales reģiona objektiem un pasākumiem bez vēsturiskās un kultūras ir ļoti augsta ekonomiskā vērtība; tiem ir nozīmīga loma reģiona identitātes un vietas mārketinga veidošanā. Tomēr šis resurss ne vienmēr tiek pienācīgi izmantots. Lai sekmētu Zemgales reģiona atpazīstamību un nostiprinātu Zemgales reģiona identitāti, ir nepieciešams koordinēt informatīvos un mārketinga pasākumus, novērst lielo starptautisko pasākumu pārklāšanos, veicināt starpinstitucionālo un starpnozaru sadarbību.

2. KONTROLES RĀDĪTĀJI UN TO ATTĪSTĪBAS DINAMIKA (PROGRAMMAS 2027 ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBA)

8. tab. P7 "Kultūrvidē un Identitātē" kvantitatīvo rādītāju analīze

Rādītājs	Bāzes gads/ vērtība	Izmaiņas (gads /vērtība)			Tendence		Sasniedzamais rādītājs 2027	Datu avots
		2021	2022	2023	pret bāzi	vēlamā		
Atbalstīto kultūras objektu skaits	2019	2021	2022	2023	↑	↑	20	Pašvaldības
	n/d	14	19	11				
Pieteikto vērtību skaits Latvijas Nemateriālajā vērtību sarakstā	2020	2021	2022	2023	↑	↑	1	Pašvaldības, LNKC
	0	2	0	0				
Anketēto iedzīvotāju īpatsvars, kas norāda "Apmeklēju kultūrvēsturiskas vietas", %	2020	2021	2022 ^{7.1.}	2023	→	↑	37	KM pēfijums
	34	-	34	-				
Atjaunoto, sakārtoto kultūrvēsturisko objektu skaits	2020	2021	2022	2023	→	↑	6	Pašvaldības
	0	3	3	0				
Mājsaimniecības izdevumi atpūtai un kultūrai no mājsaimniecību kopējiem patēriņa izdevumiem, % ^{7.1.}	2019	2021	2022	2023	→	↑	7%	CSP
	6.4%	-	-	-				
Kultūras centru skaits	2019	2020	2021	2022	↓	↑	60	Kultūras informācijas sistēmu centrs
	54	56	43	48				
Projektu skaits, kuros apmācīti kultūras speciālisti	2020	2021	2022	2023	↑	↑	6	Pašvaldības, VARAM
	0	1	2	3				
Inovatīvi aktīvie uzņēmumi (% no kopējā uzņēmumu skaita)	2018	2021	2022	2023	↓	↑	34	CSP
	32.9	-	32,0	-				
Ekonomiski neaktīvie iedzīvotāji (15-64 g.v.), %	2020	2021	2022	2023	↑	↓	21.5	CSP
	23	26,2	24,3	24,3				
Mājsaimniecības izdevumi atpūtai un kultūrai no mājsaimniecību kopējiem patēriņa izdevumiem ^{7.2.}	2019	2021	2022	2023	→	↑	7%	CSP
	6.4%	-	-	-				
Iedzīvotāju īpatsvars, kas pilnīgi piekrt vai piekrt apgalvojumam, ka reģionā ir kvalitatīvs un interesants kultūras pieāvājums, % ^{7.3.}	2020	2021	2022	2023	→	↑	60%	ZPR, pašvaldību aptauju dati
	n/d	-	-	-				
Latvijas iedzīvotāju vairākdienu braucienu skaits pa Latviju (galamērķis Zemgale), tūkst.	2019	2021	2022	2023	↑	↑	295	CSP
	287,5	174,0	267,0	311,2				

7.1. Kultūras patēriņa un līdzdalības ietekmes pētījums tiek veikts katru otro gadu

7.2. Pēdējais apsekojums veikts 2019. gadā. Nākamo apsekojumu plānots veikt 2025. gadā. <https://stat.gov.lv/lv/statistikas-temas/iedzivotaji/majsaimniecibu-izdevumi/5193-majsaimniecibu-paterina-izdevumi?themeCode=MB>

7.3. Līdz šim šāda aptauja nav veikta.

2. KONTROLES RĀDĪTĀJI UN TO ATTĪSTĪBAS DINAMIKA (PROGRAMMAS 2027 ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBA)

Pamatojoties uz **P4 "Kultūrvidē un identitāte"** un tās kvantitatīvajiem rādītājiem no tabulas, veiksīm salīdzinošo analīzi, koncentrējoties uz svarīgākajiem aspektiem, kas atspoguļo kultūras vidi Zemgales reģionā.

Atbalstīto kultūras objektu skaits 2021. gadā tika atbalstīti 14 kultūras objekti, **2022. gadā** atbalstīto objektu skaits pieauga līdz 19, kas norāda uz pozitīvu tendenci kultūras objektu attīstībā. **2023. gadā** atbalstīto objektu skaits samazinājās līdz 11, kas varētu liecināt par ierobežotiem resursiem vai prioritāšu maiņu šajā periodā. Kopumā vērojama svārstīga tendence, kurai nepieciešama stabilitāte, lai ilgtermiņā sasniegtu pozitīvu un ilgtspējīgu atbalstīto objektu skaita pieaugumu.

Nemateriālo vērtību saglabāšana un pieteikšana ir būtiska Zemgales kultūras identitātei. 2021. gadā tika pieteiktas **2** jaunas vērtības **Latvijas Nemateriālajā vērtību sarakstā**, bet 2022. un 2023. gadā pieteikumu nebija. Kaut arī vērojams progress, lai līdz 2027. gadam pieteiktu **1** jaunu vērtību, tomēr nepieciešams aktīvāk veicināt sabiedrības iesaisti un izpratni par nemateriālo kultūras mantojumu.

Gan 2020., gan 2022. gadā **34%** iedzīvotāju apmeklēja **kultūrvēsturiskas vietas**, kas liecina par stabilitāti kultūras patēriņā. Šī rādītāja stagnācija norāda uz nepieciešamību veicināt iedzīvotāju interesi un iesaisti kultūras mantojuma apmeklēšanā. Mērķis līdz 2027. gadam ir palielināt apmeklējumu īpatsvaru līdz **37%**, kas prasa uzlabot kultūras vietu pieejamību un publicitāti.

Kultūrvēsturiskie objekti no 2020. līdz 2023. gadam atjaunoto un sakārtoto kultūrvēsturisko objektu skaits svārstījās: netika veikti atjaunošanas darbi 2020. un 2023. gadā, savukārt 2021. un 2022. gadā tika atjaunoti **3** objekti katrā gadā.

Mājsaimniecības izdevumi kultūrai ir saglabājušies nemainīgi ap **6,4%** no kopējiem patēriņa izdevumiem (pēdējie dati ir par 2019. gadu).

Attīstības tendence: Lai paaugstinātu šo rādītāju līdz 7%, līdz 2027. gadam, būs nepieciešams stiprināt kultūras nozīmi ikdienas dzīvē, palielinot pieejamību un piedāvājuma dažādību.

Kultūras centru skaits ir samazinājies no **54** centriem 2019. gadā līdz **48** centriem 2023. gadā. Lai gan pēdējos gados vērojams neliels pieaugums pēc samazinājuma, lai sasniegtu **60** kultūras centrus līdz 2027. gadam, būs nepieciešami papildu resursi jaunu kultūras centru atvēršanai un esošo atbalstam.

Rādītājs **"Latvijas iedzīvotāju ceļojumi pa Latviju ar galamērķi Zemgale"** 2023. gadā pieauga līdz **311,2** tūkstošiem braucienu, pārsniedzot gan 2019. gada līmeni (**287,5** tūkst.), gan iepriekš noteikto 2027. gada mērķi (**295** tūkst.). Šis pieaugums norāda uz augošu interesi par Zemgales reģionu kā kultūras tūrisma galamērķi. Ņemot vērā, ka 2023. gadā izvirzītais mērķis jau ir pārsniegts, nākamais uzdevums ir nodrošināt sasniegtā rezultāta noturību. Tomēr, lai to panāktu, nepieciešama rūpīga analīze par faktoriem, kas varētu ietekmēt šo tendenci nākotnē, ņemot vērā gan ekonomiskās, gan sociālās izmaiņas, kas var ietekmēt ceļošanas paradumus un tūrisma attīstību reģionā.

P4 "Kultūrvidē un Identitāte" kopumā rāda progresu vairākos aspektos: kultūras objektu atbalstā un iedzīvotāju ceļojumos uz Zemgali. Tomēr ir arī vairākas jomas, kur ir nepieciešami uzlabojumi, piemēram, kultūrvēsturisko objektu atjaunošana un sociālā iesaiste kultūras aktivitātēs. Lai sasniegtu mērķus līdz 2027. gadam, būs nepieciešami pastiprināti centieni gan kultūras objektu atjaunošanā, gan kultūras pieejamības un piedāvājuma veicināšanā.

2. KONTROLES RĀDĪTĀJI UN TO ATTĪSTĪBAS DINAMIKA (PROGRAMMAS 2027 ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBA)

2.8. Pilsoniska sabiedrība un aktīvas kopienas

P8 “Pilsoniska sabiedrība un aktīvas kopienas”. mērķis ir nacionālās identitātes, un piederības sajūtas stiprināšana, līdzdalības un pilsonisko zināšanu līmeņa paaugstināšana, veicinot demokrātisko līdzdalību. Veicināt aktīvu visu sabiedrības grupu iesaisti sabiedriskajās aktivitātēs.

Sabiedrības līdzdalības veicināšana reģiona (pašvaldību) politikas īstenošanā, pašvaldību vēlēšanās, sniedzot iedzīvotājiem apliecinājumu līdzdalības būtiskai ietekmei. Iedzīvotāju izpratnes veicināšanas aktivitātes par sabiedrības daudzveidību. Pilsoniski aktīvas sabiedrības veidošana reģiona ekonomiskās izaugsmes veicināšanai.

RV8.1. SALIEDĒTAS UN PILSONISKI AKTĪVA SABIEDRĪBAS VEIDOŠANA

Mērķis ir stiprināt piederības sajūtu Zemgales reģionam, savam novadam un/vai savai kopienai, iesaistot dažādu pasākumu aktivitātēs atšķirīgas iedzīvotāju grupas.

RV8.2. KOPIENU KAPACITĀTES STIPRINĀŠANA

Mērķis ir stiprināt nevalstisko sektoru, sekmēt iedzīvotāju iesaistīšanos savu interešu NVO, piedalīties sabiedrības dzīvē, būt aktīviem. Ieinteresēt visu nacionalitāšu pārstāvjus piedalīties kopienas un sabiedrības dzīvē, veicinot piederības, iekļaušanos, lai cilvēki jūtās piederīgi un noderīgi. Iesaistīt dažādus iedzīvotājus kopienas latvisko tradīciju saglabāšanas un izziņāšanas pasākumos. Veidot ciešu sadarbību ar nevalstisko sektoru.

9. tab. P8 “Pilsoniska sabiedrība un aktīvas kopienas” kvantitatīvo rādītāju analīze

Rādītājs	Bāzes gads/vērtība	Izmaiņas (gads /vērtība)				Tendence		Sasniedzamais rādītājs 2027	Datu avots
		2021	2022	2023	2024	Pret bāzi	vēlamā		
Iedzīvotāju starptautiskā ilgtermiņa migrācija Zemgales reģiona (migrācijas saldo)	2020	2021	2022	2023	2024	↓	↓	2500	CSP
	-333	-129	1 891	86	-				
Iedzīvotāju dalība pašvaldību vēlēšanās, %	2018	2021		2025		↓	↑	50%	CVK
	43,21	31,22		-					
Remigrantu skaits Zemgales reģionā	2019	2020	2021	2022	2023	↑	↑	630	VARAM
	58	158	118	97	118				
Sabiedrisko organizāciju, biedrību un nodibinājumu skaits uz 1000 iedz. reģionā, %	2020	2021	2022	2023	2024	↓	↑	10.75	UR
	8.75	-	-	-	7.82				
Sabiedriskā labuma organizāciju skaits Zemgales reģionā	2019	2021	2022	2023	2024	↑	↑	275	VID
	245	-	+20,9 %	-	-				

2. KONTROLES RĀDĪTĀJI UN TO ATTĪSTĪBAS DINAMIKA (PROGRAMMAS 2027 ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBA)

Pamatojoties uz **P8 "Pilsoniska sabiedrība un aktīvas kopienas,"** analizēsīm svarīgākos rādītājus no tabulas, kas atspoguļo pilsoniskās aktivitātes, migrācijas tendences un sabiedrisko organizāciju attīstību Zemgales reģionā.

Iedzīvotāju starptautiskā ilgtermiņa migrācija (Migrācijas saldo)

Izmaiņas: migrācijas saldo 2020. gadā bija negatīvs (-333), bet pakāpeniski uzlabojās, sasniedzot pozitīvu vērtību 2022. gadā (1891) un ievērojami samazinoties 2023. gadā (86). **Attīstības tendence:** lai gan 2022. gadā migrācijas saldo bija pozitīvs, 2023. gadā tas atkal samazinājās. Mērķis sasniegt pozitīvu migrācijas saldo ar **2500** cilvēkiem, līdz 2027. gadam ir ambiciozs, un to varētu veicināt, palielinot vietējo kopienu kapacitāti un radot pievilcīgus dzīves apstākļus, kā arī piesaistot reemigrantus. Šis rādītājs atspoguļo **RV8.2. Kopienu kapacitātes stiprināšana** būtiskumu, lai uzlabotu migrācijas bilanci.

Iedzīvotāju dalība pašvaldību vēlēšanās ir samazinājusies no 43,21% 2018. gadā līdz 31,22% 2021. gadā. **Attīstības tendence:** rādītājs ir lejupvērstis, kas norāda uz zemu pilsoniskās līdzdalības līmeni pašvaldību politiskajos procesos. Mērķis palielināt līdzdalību līdz 50%, līdz 2027. gadam prasa aktīvākus centienus veicināt iedzīvotāju iesaisti pašvaldību darbā, īpaši caur **RV8.1. Saliedētas un pilsoniski aktīva sabiedrības veidošana.**

Reemigrantu skaits Zemgales reģionā pieauga no 58 cilvēkiem 2019. gadā līdz 158 – 2020. gadā, taču pēc tam samazinājās līdz 97 cilvēkiem 2022. gadā, un 2023. gadā atkal pieauga līdz 118 cilvēkiem.

Attīstības tendence: lai gan ir redzama neliela svārstība, reemigrantu skaita pieaugums norāda uz stabilu tendenci, kas liecina par to, ka prioritātes rīcības virzieni sāk nest augļus. Lai sasniegtu 630 reemigrantus līdz 2027. gadam, ir nepieciešams pastiprināt reemigrācijas veicināšanas pasākumus un atbalstīt

kopienas, lai reemigrantiem būtu vieglāk integrēties un atrast dzīvesvietas un darbavietas Zemgalē.

Sabiedrisko organizāciju, biedrību un nodibinājumu skaits uz 1000 iedzīvotājiem 2023. gadā samazinājās līdz **7,82%**, salīdzinot ar **8,75%** 2020. gadā. **Attīstības tendence:** rādītājs ir nedaudz samazinājies, kas varētu būt saistīts ar dažādiem sociālajiem un ekonomiskajiem faktoriem. Lai sasniegtu mērķi – **10,75%** līdz 2027. gadam, būs nepieciešami papildu centieni veicināt iedzīvotāju līdzdalību un atbalstīt nevalstiskās organizācijas (NVO), kas atbilst **RV8.2. Kopienu kapacitātes stiprināšana.**

Sabiedriskā labuma organizāciju skaits Zemgales reģionā ir pieaudzis par **20,9%** kopš 2019. gada, kas ir pozitīva tendence.

Attīstības tendence: šis pieaugums liecina par aktīvāku sabiedrisko organizāciju darbību reģionā, un tas atbilst **P8** prioritātes mērķim veicināt pilsonisko sabiedrību un iesaistīt dažādas iedzīvotāju grupas sabiedriskajā dzīvē. Lai sasniegtu mērķi – **275** sabiedriskā labuma organizācijas līdz 2027. gadam – būs nepieciešams turpināt atbalstīt un popularizēt sabiedriskā labuma organizāciju darbību.

P8 "Pilsoniska sabiedrība un aktīvas kopienas" atspoguļo pozitīvas izmaiņas vairākos būtiskos rādītājos, piemēram, migrācijas saldo un reemigrantu skaita pieaugumā. Tomēr ir arī izaicinājumi, īpaši saistībā ar iedzīvotāju līdzdalību pašvaldību vēlēšanās un sabiedrisko organizāciju skaita palielināšanu. Lai sasniegtu izvirzītos mērķus līdz 2027. gadam, būs nepieciešami intensīvāki pasākumi sabiedrības iesaistes veicināšanā, kā arī NVO sektora atbalstīšanā un stiprināšanā.

2. KONTROLES RĀDĪTĀJI UN TO ATTĪSTĪBAS DINAMIKA (PROGRAMMAS 2027 ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBA)

2.9. Sabiedrības drošība

Kopumā **P9 “Sabiedrības drošība” mērķis** ir veicināt sabiedrības drošības uzlabojumus reģionā un paaugstināt sniedzamo pakalpojumu kvalitāti un operativitāti, iesaistot pēc iespējas mazākus resursus, nekā tas ir līdz šim. Veidot vienotu, drošu pieeju visiem pakalpojumiem saistītiem ar sabiedrības drošību visāreģionā kopumā, aptverot pēc iespējas lielāku dienestu skaitu, kas darbotos vienotā operatīvā tīklā, tādējādi saīsinot reakcijas laiku, uzlabojot lēmumu pieņemšanas precizitāti un informācijas apmaiņu starp dienestiem.

Uzlabot gatavību neparedzētām krīzes situācijām reģiona ietvaros, izstrādājot krīzes vadības plānus gan reģionam, gan katrai pašvaldībai atsevišķi, iesaistot jaunizveidojamos operatīvos vadības centrus krīžu risināšanā un ikdienas situācijas kontrolēšanā.

Palielināt cilvēku skaitu, kuri paļaujas uz drošības pakalpojumu sniedzējiem, kas aizsargā tiesības un drošību, palielināt to cilvēku skaitu, kuri zina, kā novērst riskus un rīkoties apdraudējuma situācijās, sadarbojoties ar atbildīgajiem dienestiem un palīdzot cits citam.

Prioritāte sadalīta vairākos rīcības virzienos.

RV9.1. DROŠĪBAS SISTĒMAS IZVEIDE UN PILNVEIDE ZEMGALES REĢIONĀ

Mērķis: veicināt drošu vidi iedzīvotājiem.

RV9.2. PĒTNIECISKAS DARBĪBAS, KAS SEKMĒS DROŠĪBAS RISKU MAZINĀJUMU REĢIONA IETVAROS

Mērķis: identificēt esošas un perspektīvā esošas situācijas, kas saistītas ar drošības jautājumiem reģionā.

RV9.3. PRAKTISKIE PASĀKUMI, KAS VĒRSTI UZ FIZISKAS DROŠĪBAS UZLABOJUMIEM PAŠVALDĪBĀS

Mērķis: nodrošināt iedzīvotāju pamatvajadzību pēc drošas vides.

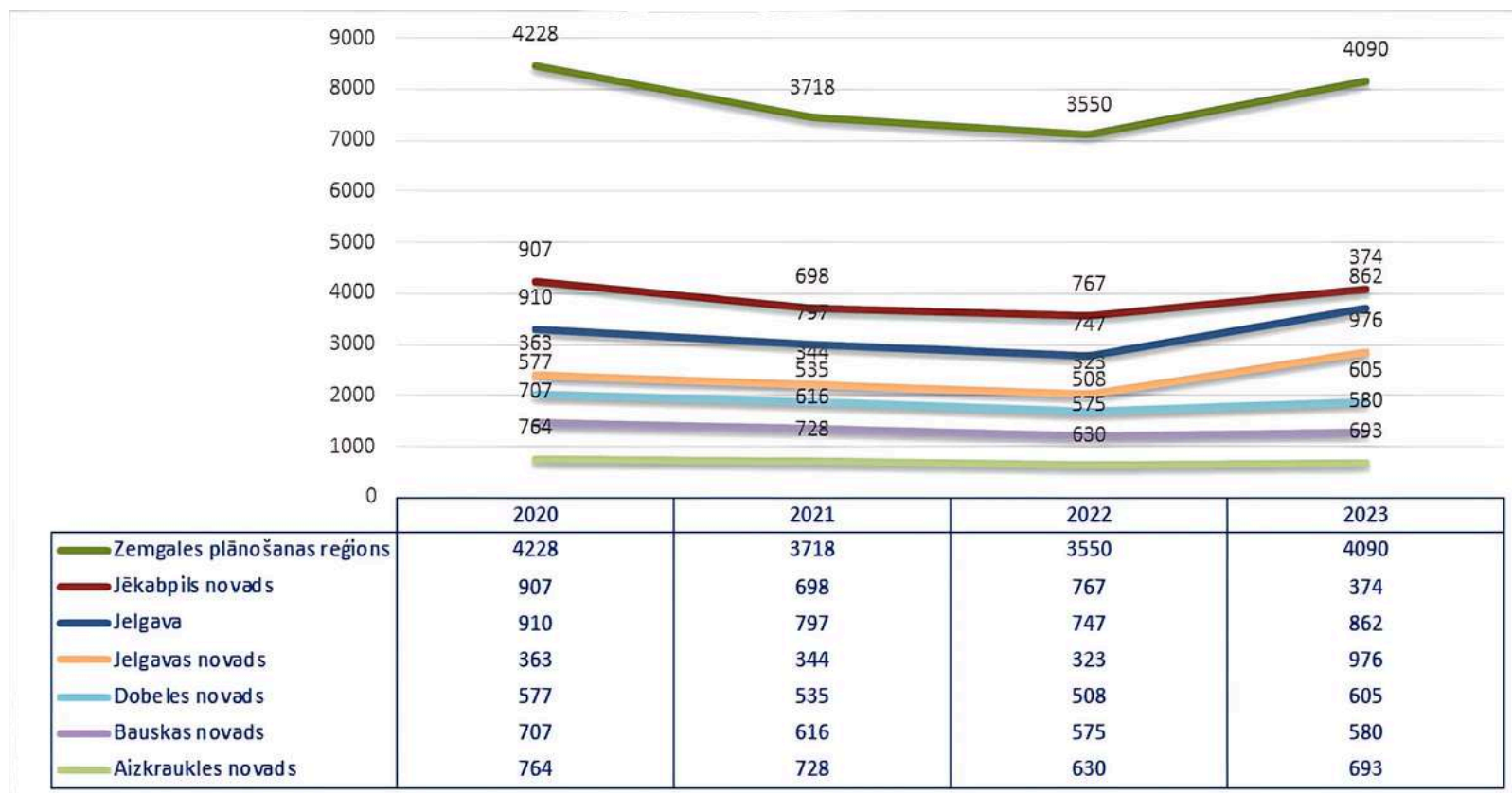
RV9.4. PILSONISKAS SABIEDRĪBAS UN ORGANIZĀCIJU VEICINĀŠANA, PALIELINOT ZINĀŠANU LĪMENI SABIEDRĪBAS DROŠĪBAS JAUTĀJUMOS

Mērķis: palielināt sabiedrības iesaisti drošas vides veidošanā.

RV9.1. DIGITĀLO UN IKT TEHNOLOĢIJU INTEGRĀCIJA DROŠĪBAS PAKALPOJUMU SNIEDZĒJU FUNKCIJU EFEKTĪVĀKAI IZPILDEI

Mērķis: mūsdienīgu risinājumu ieviešana drošības pakalpojumu sniedzēju ikdienas darbībā.

2. KONTROLES RĀDĪTĀJI UN TO ATTĪSTĪBAS DINAMIKA (PROGRAMMAS 2027 ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBA)

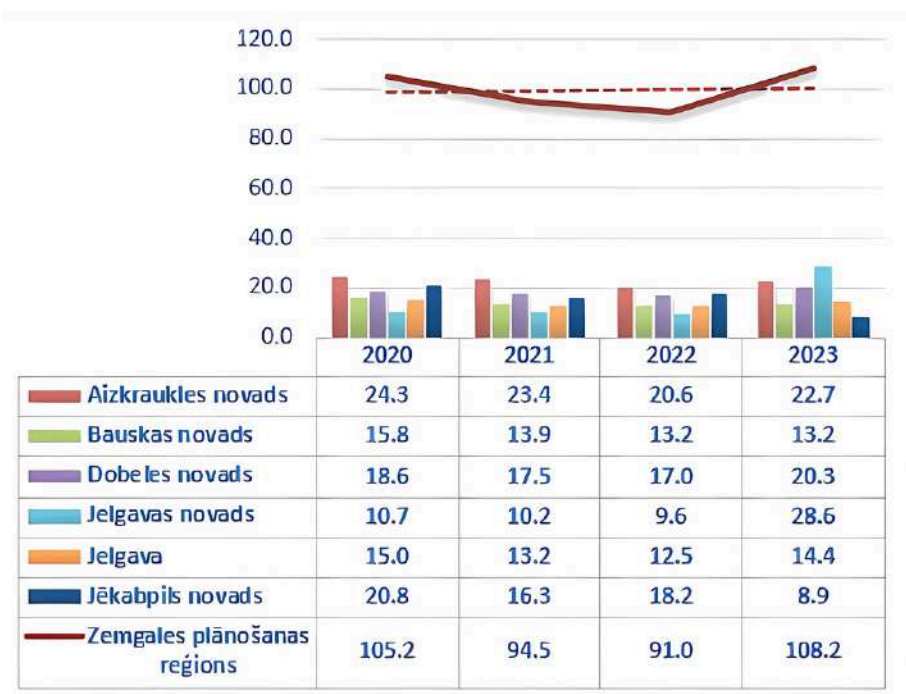

15. att. Reģistrēto noziedzīgo nodarījumu skaits 2020.-2023. gadā Zemgales plānošanas reģionā un tās pašvaldībās (IeM IC)

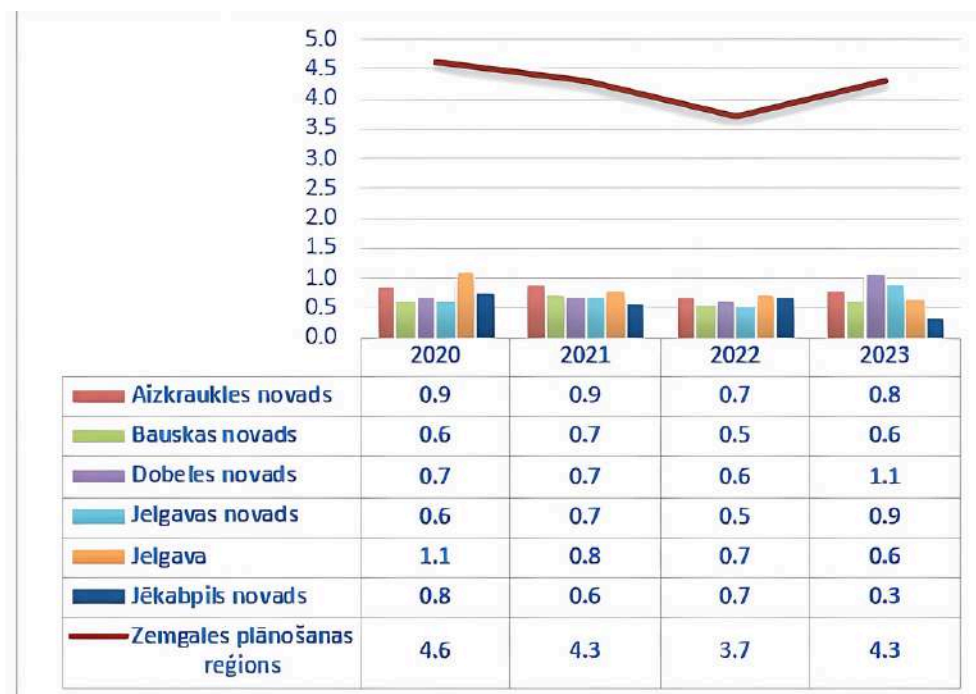
No 2020. līdz 2023. gadam reģistrēto noziedzīgo nodarījumu skaits Zemgales plānošanas reģionā uzrāda svārstīgu tendenci, kopējam skaitam samazinoties no **4228** gadījumiem 2020. gadā līdz **3550** – 2022. gadā, bet pieaugot līdz **4090** – 2023. gadā. **Jelgavas novads** izceļas ar ievērojamu pieaugumu, kur noziegumu skaits no **323** gadījumiem 2022. gadā pēkšņi

palielinājās līdz **976** gadījumiem 2023. gadā, kas norāda uz būtiskām novirzēm no normas. Līdzīgu dinamiku uzrāda arī **Dobeles novads**, kur 2023. gadā noziegumu skaits pieauga no **508** līdz **605** gadījumiem. Pretēji tam, **Jēkabpils novadā** reģistrēto noziegumu skaits 2023. gadā samazinājās gandrīz uz pusi, no **767** gadījumiem 2022. gadā līdz **374** gadījumiem, kas liecina par ievērojamu situācijas uzlabojumu.

2. KONTROLES RĀDĪTĀJI UN TO ATTĪSTĪBAS DINAMIKA (PROGRAMMAS 2027 ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBA)

16. att. Reģistrēto noziedzīgo nodarījumu skaits uz 1000 iedzīvotājiem (RAIM aprēķins)

17. att. Reģistrēto sevišķi smago noziedzīgo nodarījumu skaits uz 1000 iedzīvotājiem (RAIM aprēķins)

Pamatojoties uz datiem, kas parāda reģistrēto noziedzīgo nodarījumu skaitu uz 1000 iedzīvotājiem Zemgales plānošanas reģionā no 2020. līdz 2023. gadam, kopējais reģionālais rādītājs samazinājās no **105,2** noziegumiem 2020. gadā līdz **91,0** – 2022. gadā, bet **2023. gadā pieauga līdz 108,2** noziedzīgiem nodarījumiem. Savukārt ievērojams pieaugums bija **Jelgavas novadā** no **9,6** noziegumiem 2022. gadā līdz **28,6** – 2023. gadā, kas norāda uz būtisku nozieguma līmeņa pieaugumu. **Dobeles novads** arī piedzīvoja kāpumu, no **17,0** noziegumiem 2022. gadā līdz **20,3** – 2023. gadā, savukārt **Jēkabpils novadā** noziedzības līmenis strauji samazinājās no **18,2** noziegumiem 2022. gadā līdz **8,9** – 2023. gadā, kas liecina par ievērojamu situācijas

uzlabojumu. Apkopojot visus iepriekšējos noziedzības datus par Zemgales plānošanas reģionu no 2020. līdz 2023. gadam, redzama vispārēja dinamika ar zināmām svārstībām un reģionālām atšķirībām. Kopējais noziedzīgo nodarījumu skaits 2022. gadā bija **3550**, bet pieauga līdz **4090** noziegumiem 2023. gadā, un līdzīga tendence vērojama arī noziegumu skaitam uz 1000 iedzīvotājiem, kas pieauga līdz **108,2** noziedzīgiem nodarījumiem 2023. gadā pēc iepriekšējā samazinājuma līdz **91,0**. Sevišķi smagi noziedzīgie nodarījumi samazinājās līdz **150** gadījumiem 2022. gadā, savukārt 2023. gadā atkal pieauga līdz **164**.

2. KONTROLES RĀDĪTĀJI UN TO ATTĪSTĪBAS DINAMIKA (PROGRAMMAS 2027 ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBA)

Reģionālās atšķirības ir būtiskas, un tās apstiprina iepriekšējās analīzes rezultātus. **Jelgavas** un **Dobeles novadā** ir vērojams gan kopējais noziedzības pieaugums, gan sevišķi smago noziegumu pieaugums, piemēram, Jelgavas novadā noziedzīgo nodarījumu skaits faktiski pieauga no **323** noziegumiem 2022. gadā līdz **976** – 2023. gadā, un sevišķi smago noziegumu skaits pieauga no **17** līdz **30**. Tas liecina par būtisku noziegumu koncentrāciju šajās teritorijās un nepieciešamību pievērst lielāku uzmanību drošības politikai šajos novados.

Pretstatā tam, **Jēkabpils novads** uzrādīja ievērojamu uzlabojumu. Gan kopējais noziedzības līmenis, gan smago noziegumu skaits būtiski samazinājās, norādot uz pozitīvām pārmaiņām. Kopējais noziegumu skaits 2023. gadā samazinājās līdz **374** gadījumiem, un sevišķi smago noziegumu skaits nokritās līdz **13**. Šie dati var liecināt par efektīviem pasākumiem noziedzības apkarošanai vai citiem pozitīviem ietekmējošiem faktoriem reģionā.

2. KONTROLES RĀDĪTĀJI UN TO ATTĪSTĪBAS DINAMIKA (PROGRAMMAS 2027 ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBA)

10. tab. Prioritātes “Sabiedrības drošība” kvantitatīvo rādītāju analīze

Rādītājs	Bāzes gads/ vērtība	Izmaiņas, gads /vērtība				Attīstības tendence (Pret bāzes gadu/Vēlamā)		Sasniedzamais rādītājs 2027	Datu avots
		2021	2022	2023	2024				
OVC Zemgales reģionā	2020	2021	2022	2023	2024	↑	↑	7	ZPR
	1	-	-	19.1.	-				
Mīrušo skaits no ārējiem nāves cēloņiem uz 100 000 iedzīvotājiem	2019	2020	2021	2022	2023	↓	↓	72	SPKC
	89,3	81,5	91,0	75,6	76,0				
Iedzīvotāju īpatsvars, kas zina, kā reaģēt, dzirdot trauksmes sirēnas vai saņemot apziņošanas informāciju elektroniskajās ierīcēs (%)	2013	2021	2022	2023	2024	↓	↑	70	SKDS
	60	60	-	69	-				
Izstrādāti pētījumi par drošības un ārkārtējo situāciju, reaģēšanu tajās, to pārvarēšanas soļiem ZPR	2020	2021	2022	2023	2024	↓	↑	3	LBTU
	1	-	-	-	1				
ZPR OVC vienota informatīva platforma	2020	2021	2022	2023	2024	↑	↑	1	LIAA, pašvaldības
	1	-	-	-	-				
Pieredzes un veicinošo pasākumu norise	2020	2021	2022	2023	2024	↑	↑	10	CSP
	0			2					
Organizēti pasākumi	2020	2021	2022	2023	2024	↑	↑	10	ZPR
	0	1	1	2	-				
Izveidota drošības pakalpojuma sniedzēju reģionāla aplikācija	2020	2021	2022	2023	2024	→	↑	1	ZPR
	0	-	-	-	-				
Pašvaldībās uzstādītas centralizētas videonovērošanas sistēmas	2020	2021	2022	2023	2024	↑	↑	5	ZPR, Pašvaldības
	1	-	-	19.1.	-				

9.1. 2023. gadā Dobelē izveidots monitoringa punkts ar vienu dežurantu un 167 pieslēgtām kamerām. Tāpat izveidota pašvaldības mobilā lietotne, kurā iedzīvotāji var ziņot par notikumiem pašvaldībā, kā arī ieviesta atsevišķa "karstā" tālruņa līnija ar numuru 8379.

2. KONTROLES RĀDĪTĀJI UN TO ATTĪSTĪBAS DINAMIKA (PROGRAMMAS 2027 ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBA)

Pamatojoties uz **P9 "Sabiedrības drošība"** un tās kvantitatīvajiem rādītājiem, un veikto svarīgāko rādītāju analīzi, kas atspoguļo sabiedrības drošības uzlabošanas centienus Zemgales reģionā.

Zemgales reģionā 2020. gadā tika izveidots **OVC (Operatīvais vadības centrs)** un līdz 2023. gadam bija plānota izaugsme. Lai gan dati par 2023. gadu nav pilnīgi, mērķis līdz 2027. gadam ir sasniegt 7 OVC. **Attīstības tendence:** lai gan progress ir sākts, vēl ir daudz darāmā, lai sasniegtu mērķi – 7 OVC līdz 2027. gadam. Vienotu operatīvo vadības centru izveide ir būtisks rīcības virziena RV 9.1. Drošības sistēmas izveide un pilnveide elements.

Mirušo skaits no ārējiem nāves cēloņiem uz 100 000 iedzīvotājiem ir samazinājies no 89,3 gadījumiem 2019. gadā līdz 75,6 gadījumiem 2022. gadā, taču nedaudz pieauga līdz 76 gadījumiem 2023. gadā. **Attīstības tendence:** Kopumā vērojama pozitīva samazināšanās tendence. Lai sasniegtu mērķi – 72 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem līdz 2027. gadam – būs nepieciešami pastiprināti pasākumi drošības riska faktoru novēršanai, kā arī sabiedrības izglītošana un drošības pasākumu ieviešana.

Iedzīvotāju ipatsvars, kas zina, kā reaģēt, dzirdot trauksmes sirēnas vai saņemot informāciju elektroniskajos plašsaziņas līdzekļos. No 2013. līdz 2023. gadam rādītājs pieaudzis no 60% līdz 69%. **Attīstības tendence:** rādītājs ir uzlabojies un tuvojas mērķim – 70% iedzīvotāju, kas zina, kā reaģēt, dzirdot trauksmes sirēnas vai saņemot informāciju ārkārtas situācijās. Šis rādītājs ir būtisks drošības izpratnes uzlabošanai un sabiedrības izglītošanas pasākumiem, kas atbilst **RV9.4. Pilsoniskas sabiedrības un organizāciju veicināšana.**

Pētījums par drošības un ārkārtējo situāciju reaģēšanu tika izstrādāts 2020. gadā, bet turpmākajos gados nav fiksēti jauni pētījumi. **Attīstības tendence:** pētījumi ir būtiski, lai identificētu riskus un attīstītu praktiskus risinājumus. Lai sasniegtu mērķi – 3 pētījumi līdz 2027. gadam, būs jāaktivizē pētnieciskā darbība reģionā, kā to paredz **RV9.2. Pētnieciskas darbības, kas sekmēs drošības risku mazinājumu.**

Pašvaldībās 2020. gadā tika uzstādīta **viena centralizēta videonovērošanas sistēma** un 2023. gadā bija plānots būtisks pieaugums. **Attīstības tendence:** lai gan sākotnējie dati par 2023. gadu nav pieejami, mērķis ir uzstādīt 5 videonovērošanas sistēmas līdz 2027. gadam, kas veicinās iedzīvotāju drošību pašvaldībās un atbilst **RV 9.3. Praktiskie pasākumi, kas vērsti uz fiziskas drošības uzlabojumiem.**

Drošības pakalpojuma sniedzēju reģionālā aplikācija pakalpojumu sniegšanai līdz 2027. gadam vēl nav izstrādāta. **Attīstības tendence:** lai ieviestu modernus risinājumus drošības pakalpojumu sniegšanā, būs jāpaaugrina tehnoloģiju ieviešana, kas ir svarīgs aspekts **RV9.5. Digitālo un IKT tehnoloģiju integrācija drošības pakalpojumu sniedzēju funkciju efektīvākai izpildei.**

P9 "Sabiedrības drošība" rāda pozitīvu attīstību vairākos būtiskos rādītājos, piemēram, ārējo nāves cēloņu samazināšanā un iedzīvotāju informētības palielināšanā par ārkārtas situācijām. Tomēr ir nepieciešami turpmāki pasākumi, lai uzlabotu drošības infrastruktūru, pabeigtu Operatīvo vadības centru izveidi, uzstādītu videonovērošanas sistēmas un attīstītu tehnoloģiskus risinājumus drošības pakalpojumu efektivitātes palielināšanai.

3. NOZARU PLĀNOŠANAS DOKUMENTI PROGRAMMĀ 2027

Uz Pārskata 2021/2024 izstrādes brīdī ir pieci aktuāli nozaru dokumenti:

1. Zemgales reģionālais ainavas un zaļās infrastruktūras plāns 2020–2027;
2. Zemgales plānošanas reģiona lauku teritoriju mobilitātes plāns;
3. Zemgales reģiona Mobilitātes plāns 2021–2030;
4. Zemgales plānošanas reģiona enerģētikas rīcības plāns 2018.–2025. gadam;
5. Atjaunojamās enerģijas izmantošanas perspektīva transportā Zemgales reģionā.

Tā kā pēdējiem diviem dokumentiem tiek nodrošināta atsevišķa īstenošanas uzraudzība, Pārskatā 2021 iekļauta īsa informācija par to, cik lielā mērā pirmo trīs dokumentu rīcības ir iestrādātas Programmas 2027 Rīcības plānā un vai, to izstrādājot, tika iestrādātas kādas papildus rīcības no šiem dokumentiem.

Zemgales reģionālais ainavas un zaļās infrastruktūras plāns 2020–2027

Programmas Ainavu tematisko plānu izstrāde ir viens no soļiem Latvijas nacionālās ainavu politikas veidošanai un tās integrēšanai visu līmeņu teritoriālās attīstības plānošanā.

Zemgales plānošanas reģiona lauku teritoriju mobilitātes plāns

Izstrādājot jauno Attīstības programmu 2021–2027, lielākā daļa paredzēto aktivitāšu tika pārskatīta un, ņemot vērā pašvaldību ieteikumus, iestrādātas Programmas 2027 Rīcības plānā.

Zemgales reģiona Mobilitātes plāns 2021–2030

Mobilitātes plāna kopējais mērķis ir uzlabot reģiona iedzīvotāju pārvietošanās iespējas un kravu nogādi, samazinot to ietekmi uz apkārtējo vidi. Lielākā daļa paredzēto aktivitāšu iestrādātas Programmas 2027 Rīcības plānā.

Zemgales plānošanas reģiona Enerģētikas rīcības plāns 2018.–2025. gadam

Zemgales plānošanas reģiona Enerģētikas rīcības plāns 2018.–2025. gadam ir izstrādāts saskaņā ar Programmā 2021 minētajām reģiona prioritātēm un rīcības virzieniem. Lielākā daļa paredzēto aktivitāšu iestrādātas Programmas 2027 Rīcības plānā.

Atjaunojamās enerģijas izmantošanas perspektīva transportā Zemgales reģionā

Plāns izstrādāts Eiropas Komisijas programmas Horizon2020 projektā “Integrēta, Ilgtspējīga Enerģētikas Plānošana (INTENSSS-PA)” laika periodam no 2018. līdz 2025. gadam. Dokuments tika izstrādāts kā zaļā transporta sadaļa Enerģētikas plānā, un tā mērķis ir veicināt atjaunīgās enerģijas izmantošanas pieaugumu transportā Zemgales plānošanas reģionā. Plāna aktivitātes iestrādātas Programmas 2027 Rīcības plānā.

Izvērtējot iepriekšējā perioda Attīstības programmas 2021 aktivitātes un rīcības, kā arī atsevišķu nozaru attīstības plānošanas dokumentu pozitīvo ietekmi uz reģiona attīstības sistematizējošo pieeju nākamajā plānošanas periodā (2021.–2027.g.), paralēli attīstības programmai tiks turpināta nozaru attīstības plānošanas dokumentu izstrāde un aktualizācija.

4. REĢIONA AKTIVITĀŠU IZPILDE 2021–2023 (AP2027)

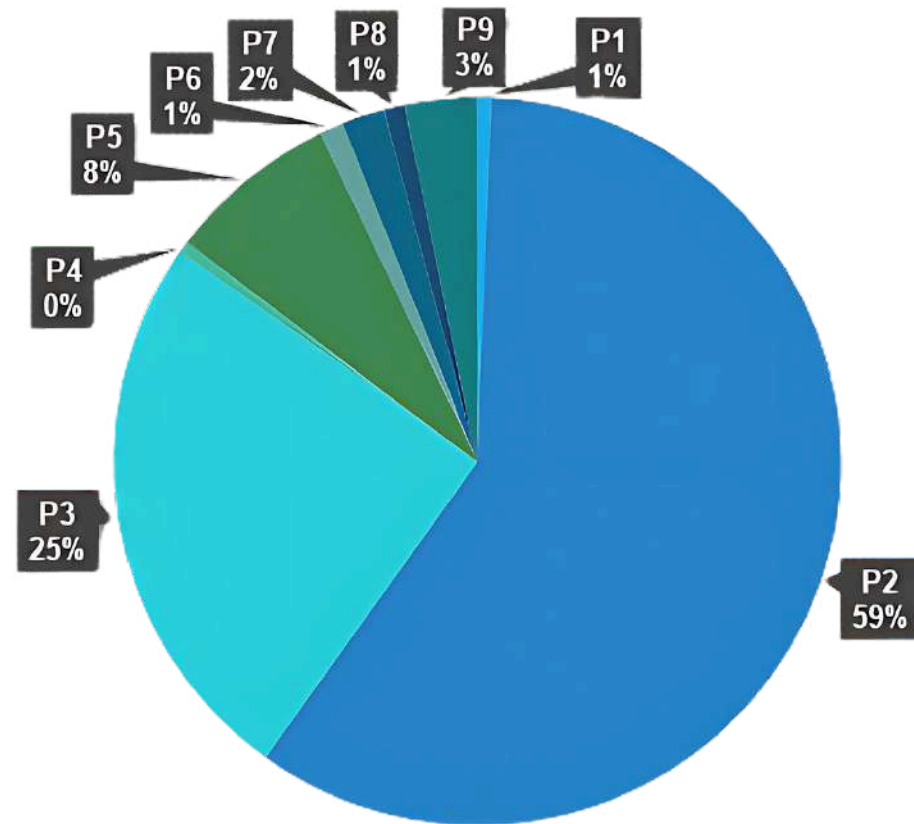
Reģiona aktivitāšu plāns (turpmāk – Plāns) ir Programmas 2027 Rīcības plāna daļa – rīcības virzienu un rīcību detalizēts īstenošanas plāns (pasākumi un projektu idejas), norādot atbildīgos izpildītājus (galvenokārt ZPR administrācija), sadarbības partnerus, indikatīvos finanšu avotus, iznākuma rādītājus[3] un atbilstību vidēja termiņa prioritātēm.

Rīcības plāns strukturēts atbilstoši Attīstības programmā noteiktajām vidēja termiņa prioritātēm:

- **P1** “Kvalitatīva, pieejama, daudzpusīga izglītība mūža garumā”;
- **P2** “Sociālā iekļaušana un veselības veicināšana”;
- **P3** “Uzņēmumu konkurētspēja un izaugsme”;
- **P4** “Viedā mobilitāte un infrastruktūra”;
- **P5** “Klimata pārmaiņas vide un aprites ekonomika”;
- **P6** “Moderna un pieejama pakalpojumu sistēma”;
- **P7** “Kultūrvide un identitāte”;
- **P8** “Pilsoniska sabiedrība un aktīvas kopienas”;
- **P9** “Sabiedrības drošība”.

Pavisam Rīcības plānā ietvertas 26 aktivitātes (rīcības virzieni) ar izpildi, galvenokārt, līdz 2027. gadam, taču daļa no aktivitātēm plānotas īstenot ātrāk.

Plānā ietvertās aktivitātes galvenokārt īstenojamas piesaistot ārējo finansējumu, līdz ar to var mainīties norādītie izpildes termiņi.

18. att. Fiksētais apgrozījums projektu aktivitātes no 01.11.2023 (% , ZPR aprēķins)

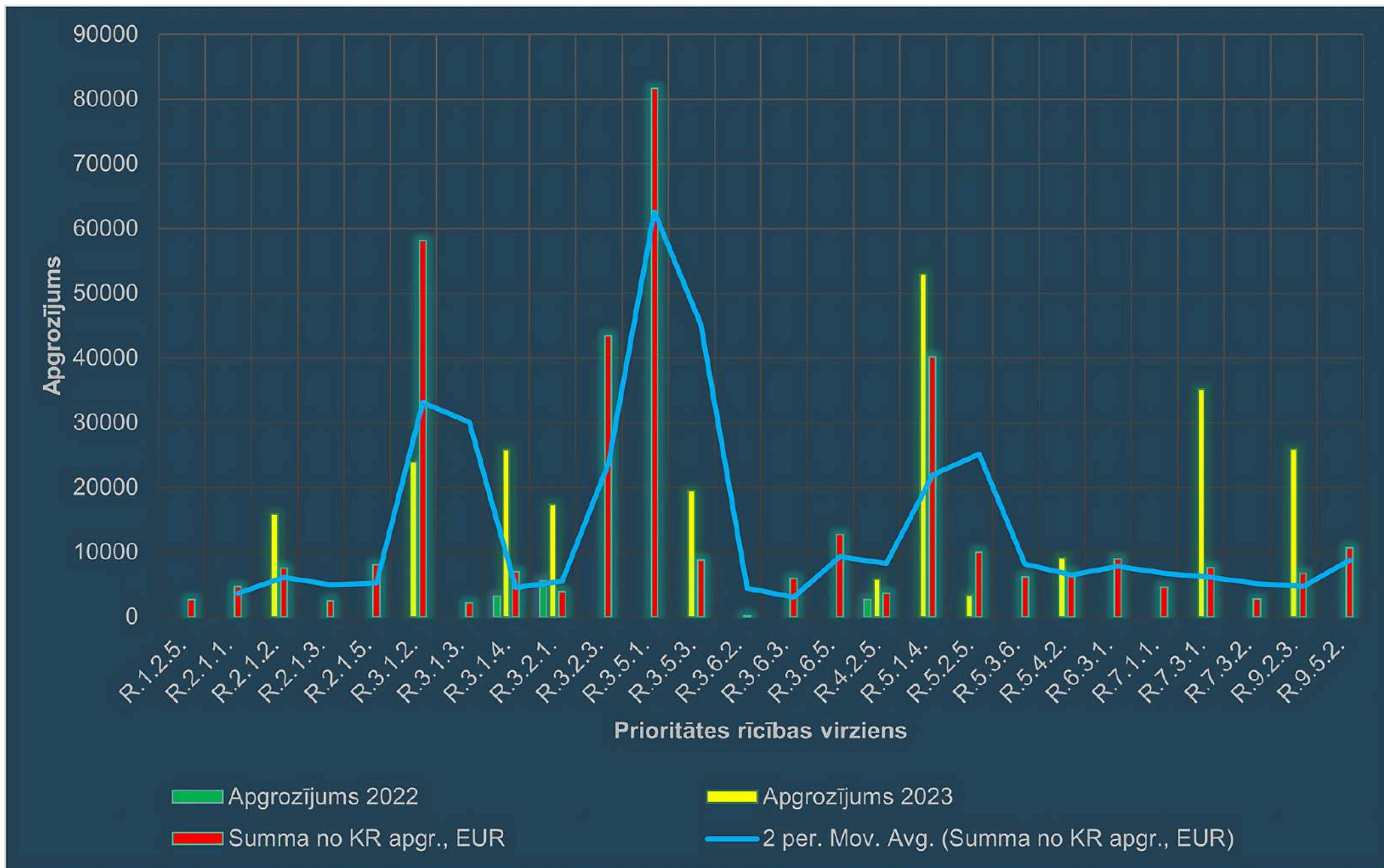
[3] Izmērāms un novērtējams iznākums, kas jāsasniedz aktivitātes īstenošanas rezultātā

4. REĢIONA AKTIVITĀŠU IZPILDE 2021-2023 (AP2027)

Prioritāte	Apgrozījums, EUR
<u>P1</u> Kvalitatīva, pieejama, daudzpusīga izglītība mūža garumā	10 082,78
<u>P2</u> Sociālā iekļaušana un veselības veicināšana	987 228,83
<u>P3</u> Uzņēmumu konkurētspēja un izaugsme	414 001,15
<u>P4</u> Viedā mobilitāte un infrastruktūra	8220,30
<u>P5</u> Klimata pārmaiņas, vide un aprites ekonomika	126 727,65
<u>P6</u> Moderna un pieejama pakalpojumu sistēma	17 701,72
<u>P7</u> Kultūrvide un identitāte	31 519,14
<u>P8</u> Pilsoniska sabiedrība un aktīvas kopienas	15 687,01
<u>P9</u> Sabiedrības drošība	53 463,30

11. tab. Fiksētais apgrozījums projektu aktivitātes no 01.11.2023 (EUR, ZPR aprēķins)

4. REĢIONA AKTIVITĀŠU IZPILDE 2021-2023 (AP2027)

19. att. Apgūtais projektu finansējums 2022 - 2023. gads (EUR, ZPR aprēķins)

4. REĢIONA AKTIVITĀŠU IZPILDE 2021-2023 (AP2027)

Finanšu datus redzams, ka lielākais līdzekļu apguvums turpinās prioritātei P2 "**Sociālā iekļaušana un veselības veicināšana**". Kopējā summa no 2022. līdz 2023. gadam ir bijusi **994 555.61 EUR**, un 2024. gada sākuma periodā šī prioritāte turpina ieguldīt ievērojamu finansējumu. Šis fakts norāda uz ilgstošu investīciju koncentrēšanu šajā jomā, kur tika īstenots 10 miljonu projekts, kas noslēdzās 31.12.2023., lai uzlabotu sociālo iekļaušanu un veselības sistēmu.

Tikmēr P3 "**Uzņēmumu konkurētspēja un izaugsme**" – saņēma **427 975.02 EUR** no 2022. līdz 2023. gadam, kas arī liecina par nozīmīgu atbalstu uzņēmējdarbībai un inovācijām. Tomēr pārējās prioritātes, piemēram, P1 "Izglītība" un P4 "Mobilitāte un infrastruktūra" saņēmušas ievērojami mazāk līdzekļu gan 2022.-2023. gadā, gan 2024. gada sākumā. Šajās jomās ir nepieciešamas papildu pūles, lai panāktu attīstību, īpaši ņemot vērā, ka ieguldījumi izglītības un mobilitātes jomās var būt ilgtermiņa ieguvumu radītāji.

Kopējā ieguldītā summa no 2022. gada līdz 2024. gada augustam ir **3 320 865.57 EUR**. Tas sniedz priekšstatu par ievērojamu līdzekļu piešķiršanu un apguvi dažādās prioritātēs šajos gados.

Kopumā finanšu dati liecina, ka noteiktas jomas, īpaši sociālā iekļaušana un uzņēmējdarbība, saņem lielu daļu no pieejamajiem resursiem, kamēr citiem sektoriem nepieciešama papildu uzmanība, lai nodrošinātu un līdzsvarotu reģionālo attīstību visās prioritātēs.

PROJEKTI, KURU ĪSTENOŠANA UN/VAI UZSĀKŠANA TIKĀ NODROŠINĀTA ATSKAITES PERIODĀ

Uzņēmumu konkurētspējas un izaugsmes projekti

1. Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta 2014.-2021. gada perioda programmas "Vietējā attīstība, nabadzības mazināšana un kultūras sadarbība" projekts Nr. LV-LOCALDEV-003 "Uzņēmējdarbības atbalsta pasākumi Zemgales plānošanas reģionā" // "Entrepreneurship support measures in the Zemgale Planning Region" (Uzņēmējdarbība Zemgalē). Projekta īstenošanas laiks: 01.09.2021.-30.04.2024.
2. Interreg Latvijas-Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas 2021.-2027.gadam projekts Nr. LL-00020 "Sociālās uzņēmējdarbības ekosistēmas uzlabošana Zemgalē un Ziemeļlietuvā" // "Improving the Social Entrepreneurship Ecosystem in Zemgale and Northern Lithuania" (RE:Impact). Projekta īstenošanas laiks: 01.02.2024.-31.01.2026.
3. Interreg Europe 2021-2027 programmas projekts Nr. 01C0028 "Jaunuzņēmumu vienradžu atbalsta politikas rīku izstrāde, koplietošana un izplatīšana" // "Designing, Sharing and Replicating Policy Tools for Unicorn Forests" (UnicornQuest). Projekta īstenošanas laiks: 01.03.2023.-28.02.2026.
4. Interreg Europe 2021-2027 programmas projekts Nr. 01C0183 "Uz MVU mērķēta inovatīva komunikācija" // "Innovating Communication Targeted to SMEs" (InnoCom). Projekta īstenošanas laiks: 01.03.2023.-28.02.2027.
5. Pārrobežu sadarbības programmas 2014.-2020. projekts Nr. LVII-056 "Uzņēmējdarbības atbalsta vides attīstība reģionos" // "Development of Business Support Environment in the Regions" (SMEPRO REG). Projekta īstenošanas laiks: 15.04.2023.-31.12.2023.
6. Pārrobežu sadarbības programmas 2014.-2020. projekts Nr. LVIII-068 "Zemgales uzņēmējdarbības vides attīstība un uzņēmēju konkurētspējas veicināšana" // "Development of Zemgale's Business Environment and Promotion of Enterprises' Competitiveness" (SMEPRO 2). Projekta īstenošanas laiks: 17.04.2023.-31.12.2023.
7. Eiropas Savienības fonda programmas "Digitālā Eiropa 2021.-2027.gadam" un Atvērto Eiropas fonda atbalsta programmas "Atbalsts Digitālo inovāciju centru un reģionālo kontaktpunktu izveidei" projekts "EDIC: atbalsts digitalizācijai un mākslīgā intelekta

4. REĢIONA AKTIVITĀŠU IZPILDE 2021-2023 (AP2027)

attīstībai Latvijā” // “Development of AI - ICT for Manufacturing EDIH in Latvia” (EDIHVL). Projekta īstenošanas ilgums: 01.09.2022.-31.08.2025.

8. Projekts ENI -LLB 1-108 "Nemateriālā kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana, pieejamība un izmantošana kvalitatīvas dzīves vides veidošanā un iedzīvotāju piederības stiprināšanā Latvijas-Lietuvas - Baltkrievijas pierobežā// Promoting preservation, availability and development of intangible culture and local history heritage improving sustainable culture tourism competitiveness in Latvia, Lithuania and Belarus (Rediscover the roots of the regions). Projekta īstenošanas laiks -14.05.2019 - 13.11.2021.

9. Interreg V-A Latvijas - Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas 2014-2020 projekts Nr. LLI-447 “Baltu izpēte un starptautiskā kultūras maršruta “Baltu ceļš” atpazīstamības veicināšana// Exploring Balts and Promoting Awareness of the International Cultural Route "Balts' Road" (Explore Balts). Projekta īstenošanas laiks -01.06.2020 - 13.05.2023.

10. Interreg V-A Latvijas -Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas 2014-2020. gadam projekts "Unikālu ģeoloģisko un ģeomorfoloģisko dabas vērtību izmantošana zaļā izzinošā tūrisma attīstībā”// Use of Unique Geological and Geomorphological Nature Values in the Development of Green Cognitive Tourism (GEOTOUR). Projekta īstenošanas laiks - 01.01.2021 - 30.06.2023.

11. Pārrobežu sadarbības programmas 2014.-2020.gadam projekts “Kultūrvēstures mantojums: iespēja tūrisma pakalpojumu attīstībai”//Cultural and historical heritage: an opportunity for development of tourism services (ZE RUNRARO). Projekta īstenošanas laiks - 16.04.2023. - 15.11.2023.

Klimata, vides un enerģētikas projekti

12. Interreg Europe 2014-2020 programmas projekts Nr. PGI05271 "Eiropas bioloģiskās daudzveidības aizsardzība no invazīvām svešzemju sugā” // “Protecting European Biodiversity from Invasive Alien Species” (INVALIDIS). Projekta īstenošanas laiks: 06.2018.-05.2023.

13. Interreg Baltijas jūras reģiona 2021-2027 programmas projekts "Zilās-zaļās bioloģiskās sadarbības Baltijas jūras reģionā” // “Blue Green Bio Lab Across the Baltic Sea Region” (Blue Green Bio Lab). Projekta īstenošanas laiks: 10.2022.-03.2024.

14. Eiropas Savienības Pētniecības un inovācijas programmas “Apvārsnis 2020” projekts "Dinamiska informācijas pārvaldība klimata pārmaiņu pielāgošanās pasākumiem starpnozaru ietvarā Eiropas reģionos” // “Dynamic information management approach for the implementation of climate resilient adaptation packages in European regions” (IMPETUS). Projekta īstenošanas laiks: 10.2021.-09.2025.

15. Interreg Europe 2021-2027 programmas projekts Nr. 01C0144 "Uzlabot sabiedrības atbalstu vēja enerģijai ES reģionos, pielietojot uz vidi un sabiedrībā balstītu plānošanu” // “Increasing Social Acceptance for Wind Energy in EU Regions Through Environmental and Community Based Planning”(BIOWIND). Projekta īstenošanas laiks: 03.2023.-02.2027.

16. Eiropas Savienības Pētniecības un inovācijas programmas “Apvārsnis 2020” projekts "Reģioni noturībai pret klimata pārmaiņām, izmantojot inovācijas, zinātni un tehnoloģijas” // “Regions for climate change resilience through Innovation, Science and Technology” (RESIST). Projekta īstenošanas laiks: 01.2023.-12.2027.

4. REĢIONA AKTIVITĀŠU IZPILDE 2021–2023 (AP2027)

Sociālās un veselības jomas projekti

17. ERASMUS+ Stratēģiskās partnerības programmas 2021.–2027. gadam projekts “Mācību un inovāciju sadarbības tīkls” // “Learning and Innovation Network” (LINK). Projekta īstenošanas laiks: 01.09.2022.–31.08.2025.
18. Interreg Centrālā Baltijas jūras reģiona programmas 2021.–2027. gadam projekts “Centrālās Baltijas mentora atbalsts imigrantēm sievietēm nodarbinātības veicināšanai” // “Central Baltic Mentoring for Migrant Women seeking Employment”. Projekta īstenošanas laiks: 36 mēneši
19. Interreg V-A Latvijas–Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas 2014.–2020. gadam projekts Nr. LLI-425 “Daudzfunkcionālo centru – vietējās kopienas sociālās iekļaušanas un izaugsmes veicinātāju attīstība” // “Development of Multifunctional Centers as Driver for Social Inclusion and Development of Local Community”. Projekta īstenošanas laiks: 01.06.2020.–31.05.2022.
20. ERASMUS+ Stratēģiskās partnerības programmas 2014.–2020. gadam projekts “Aprūpes prasmju uzlabotājs” // “Care Skill Escalator” (CASE). Projekta īstenošanas laiks: 01.09.2019.–30.08.2022.
21. Centrālā Baltijas jūras reģiona programmas 2014.–2020. gadam projekts “Pārdomāt” / “Rethink”. Projekta īstenošanas laiks: 01.05.2019.–30.04.2021.
22. Eiropas Sociālā fonda projekts Nr. 9.2.2.1/15/l/001 “Atver sirdi Zemgalē”. Projekta ieviešanas periods 01.04.2015.–31.12.2023.

Izglītības projekti

23. Interreg V-A Latvijas–Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas 2014.–2020. gadam, projekts Nr. LLI-506 “Droša vide skolēniem un skolotājiem – kvalitatīvas izglītības pamats” // “The Safe Environment for Pupils and Teachers – the Basis for Quality Education” (Safe school). Projekta īstenošanas laiks: 01.05.2020.–31.10.2022.
24. Interreg EUROpe programmas 2014.–2020. gadam projekts Nr. PGI05114 “Jauniešu uzņēmējdarbības izpratnes veicināšana, attīstot kompetences, mācību metodes un uzņēmējdarbības vidi” // “Entrepreneurial and Intrapreneurial Mindset in Young People through the Dynamisation of Competences, Teaching Methodologies and Entrepreneurial Ecosystem” (e-cool). Projekta īstenošanas laiks: 01.06.2018.–31.05.2021. (ieviešanas fāze); 01.06.2021–31.05.2023. (uzraudzības fāze).
25. Interreg VI-A Latvijas–Lietuvas pārrobežu sadarbības programma 2021.–2027. gadam projekts Nr. LL-00087 “Nākotnes prasmju pamats – zināšanas un kapacitāte STEAM jomā” // The foundation of future skills – knowledge and capacity in the field of STEAM (fit4future). Projekta īstenošanas laiks: 01.02.2024.–31.01.2026.

Kultūras projekti

26. 2021. gads “Latvijas Valsts mežu un Valsts Kultūrkapitāla fonda atbalstītā Zemgales Kultūras programma 2021”.
27. 2022. gads “Latvijas Valsts mežu un Valsts Kultūrkapitāla fonda atbalstītā Zemgales Kultūras programma 2022”.
28. 2023. gads “Zemgales vēsturiskās zemes kultūras programmas 2023” (Zemgales vēsturiskās zemes teritorija).
29. 2024. gads “Zemgales vēsturiskās zemes kultūras programmas 2024” (Zemgales vēsturiskās zemes teritorija).

4. REĢIONA AKTIVITĀŠU IZPILDE 2021–2023 (AP2027)

30. Interreg EUROpe programma 2021.–2027. gadam projekts Nr. 01C0065 “Kultūra kā Eiropas atveseļošanās sabiedrotais Nr.1” // “Making Culture the N°1 Ally of EUROPEAN Recovery” (CHERRY). Projekta īstenošanas laiks: 01.03.2023.–28.02.2026. (ieviešanas fāze); 01.03.2026.–28.02.2027. (uzraudzības fāze).

Drošības projekti

31. Eiropas Savienības finansēts projekts ENI-LLB-1-135 “Secure Areas”. Projekta īstenošanas laiks: 24.03.2020.–23.03.2022

5. KOPSAVILKUMS

Nr. p.k.	Rādītājs	Attīstības tendence	
		pret bāzes gadu	vēlamā
Prioritāte: Kvalitatīva, pieejama, daudzpusīga izglītība mūža garumā			
1.	Modernizēto objektu skaits	↑	↑
2.	Izglītības iestādes, kurās īstenoti energoefektivitātes pasākumi	↑	↑
3.	Izglītības speciālistu kapacitātes stiprināšana	↑	↑
4.	Arodizglītība vai profesionālā vidējā izglītība (ISCED 3. un 4. līmenis) iedzīvotāji 15-64 gadi	↓	↑
5.	Profesionālās izglītības programmu realizējošo izglītības iestāžu skaits	↑	↑
6.	Inovatīvu risinājumu ieviešana profesionālajā izglītībā	→	↑
7.	Nav skolas izglītības, zemāka par sākumskolas izglītību, pamatskolas vai sākumskolas izglītība (ISCED 0.-2. līmenis) (15-64)	↑	↓
8.	Iedzīvotāju skaits vecumā no 15 gadiem pēc izglītības līmeņa (ISCED 3. un 4. līmenis)	↓	↑
9.	Ekonomisko aktīvo iedzīvotāju skaits Zemgales reģionā (15-64) (%)	↓	↑
10.	Darba meklētāju/bezdarbnieku īpatsvars 15-74 gadus vecu ekonomiski aktīvo iedzīvotāju vidū (%)	↓	↓
11.	Iedzīvotāji, kuri ir vai nav veikuši pirkumus tiešsaistē internetā personiskiem mērķiem (%)	↓	↑
12.	Iedzīvotāju, kuri lieto internetu (%)	↑	↑
13.	Vismaz 18 gadus vecu pastāvīgo iedzīvotāju īpatsvars ar augstāko izglītību vai doktora grādu reģionos (%)	↑	↑
14.	Inovatīvu risinājumu un tehnoloģiju ieviešana reģiona zinātniskajām institūcijām sadarbojoties ar privāto sektoru	↑	↑
Prioritāte: Sociālā iekļaušana un veselības veicināšana			
1.	Sabiedrībā balsfītu sociālo pakalpojumu sniedzēju skaits	↑	↑
2.	Sociālā darba speciālistu skaits uz 1000 iedzīvotājiem	↓	↑
3.	Sociālā darba speciālistu skaits, kas ir saņēmuši supervīziju	→	↑
4.	Bērnu skaits, kuri atrodas ilgstošas sociālās aprūpes institūcijās	↓	↓
5.	Personu ar GRT skaits VSAC	↓	↓
6.	NMPD savlaicīgi izpildīto izsaukumu skaits	↓	↑
7.	Mirstība no asinsrites slimībām uz 100 000 iedzīvotājiem	↑	↓
8.	Iedzīvotāju skaits uz 1 praktizējošu ārstu	↑	↓

5. KOPSAVILKUMS

Nr. p.k.	Rādītājs	Attīstības tendence	
		pret bāzes gadu	vēlamā
Prioritāte: Klimata pārmaiņas, vide un aprites ekonomika			
1.	Oglekļa dioksīds bez emisijām no biomasas (CO ₂)	↓	↓
2.	Reģionālu iniciatīvu skaits, lai palielinātu atjaunojamās enerģijas un īpatsvaru energoapgādē līdz 40% un paaugstinātu energoefektivitāti par 20%	↑	↑
3.	Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju kopējais un platība	↑	↑
4.	Mežu platība	↑	↑
5.	Bioloģiski vērtīgo zālāju platība	↑	↑
6.	Vietējās stratēģijas vai plāni, kas vērsti uz pielāgošanos klimata pārmaiņām	↑	↑
7.	Izglītojošie pasākumi	↑	↑
8.	Klimatnoturību veicinošas infrastruktūras izveide	↑	↑
9.	No punktveida piesārņojuma avotiem ar notekūdeņiem novadītais biogēns paliekošais piesārņojums	↑	↓
10.	Virszemes ūdeņos novadīto notekūdeņu apjoms	→	↓
11.	Labas un augstas ūdens kvalitātes ūdens objektu īpatsvars	→	↑
12.	Kopējais saražotais siltumenerģijas apjoms CSS	↓	↑
13.	Saražotā siltumenerģija CSS no atjaunojamiem energoresursiem	↓	↑
14.	Zudumi siltumenerģijas pārvades un sadales tīklos	↓	↓
15.	Saražotā elektroenerģija no atjaunojamiem energoresursiem	↑	↑
Prioritāte: Moderna un pieejama pakalpojumu sistēma			
1.	Uzlabota sporta infrastruktūra	↑	↑
2.	(Amatieru spora klubu darbība) Izglītojamo skaits sporta interešu izglīšanas programmās	→	↑
3.	Izglītojamo skaits profesionālās ievirzes sporta izglīšanas iestādēs, kas apgūst profesionālās ievirzes sporta izglīšanas programmas	↑	↑
4.	Sporta centros organizēto sporta pasākumu skaits	↑	↑
5.	Starptautisku sporta pasākumu norise reģionā	↑	↑
6.	Izglītojamo skaits sporta interešu izglīšanas programmās	↑	↑
7.	Apmācīti darbinieki (Uzlaboti pašvaldību pakalpojumi)	↑	↑
8.	Izbūvētie dzīvokļi pašvaldību iedzīvotājiem	↑	↑
9.	Publiskās infrastruktūras projekti pilsētvidē, kas vērsti uz pielāgošanos klimata pārmaiņām	→	↑
10.	Ieviesti inovatīvi risinājumi pašvaldību pakalpojumu uzlabošanai	→	↑

5. KOPSAVILKUMS

Nr. p.k.	Rādītājs	Attīstības tendence	
		pret bāzes gadu	vēlamā
Prioritāte: Kultūrvide un identitāte			
1.	Atbalsfīto kultūras objektu skaits	↑	↑
2.	Pieteiktā vērtība Latvijas Nemateriālajā vērtību sarakstā	↑	↑
3.	Anketēto iedzīvotāju īpatsvars, kas norāda "Apmeklēju kultūrvēsturiskas vietas"	→	↑
4.	Atjaunoto, sakārtoto kultūrvēsturisko objektu skaits	→	↑
5.	Mājsaimniecības izdevumi atpūtai un kultūrai no mājsaimniecību kopējiem patēriņa izdevumiem	→	↑
6.	Kultūras centru skaits	↓	↑
7.	Apmācīti kultūras speciālisti	↑	↑
8.	Inovācīvi aktīvie uzņēmumi procentos no kopējā uzņēmumu skaita	↓	↑
9.	Ekonomiski neaktīvie iedzīvotāji (15-64)	↑	↓
10.	Mājsaimniecības izdevumi atpūtai un kultūrai no mājsaimniecību kopējiem patēriņa izdevumiem	→	↑
11.	Iedzīvotāju īpatsvars, kas pilnīgi piekrīt vai piekrīt apgalvojumam, ka reģionā ir kvalitatīvs un interesants kultūras piedāvājums	→	↑
12.	Latvijas iedzīvotāju braucieni pa Latviju (galamērķis Zemgale)	↑	↑
Prioritāte: Pilsoniska sabiedrība un aktīvas kopienas			
1.	Iedzīvotāju starptautiskā ilgtermiņa migrācija Zemgales reģiona, Migrācijas saldo)	↓	↓
2.	Iedzīvotāju dalība pašvaldību vēlēšanās (%)	↓	↑
3.	Remigrantu skaits Zemgales reģionā	↑	↑
4.	Sabiedrisko organizāciju, biedrību un nodibinājumu skaits uz 1000 iedzīvotājiem reģionā (%)	↓	↑
5.	Sabiedriskā labuma organizāciju skaits Zemgales reģionā	↑	↑
Prioritāte: Sabiedrības drošība			
1.	OVC Zemgales reģionā	↑	↑
2.	Mirušo skaits no ārējiem nāves cēloņiem uz 100 000 iedzīvotājiem	↓	↓
3.	Iedzīvotāju īpatsvars, kas zina, kā reaģēt, dzirdot trauksmes sirēnas vai saņemot apziņošanas informāciju elektroniskajās ierīcēs (%)	↓	↑
4.	Izstrādāti pētījumi par drošības un ārkārtējo situāciju, reaģēšanu tajās, to pārvarēšanas soļiem ZPR	↓	↑
5.	ZPR OVC vienota informatīva platforma	↑	↑
6.	Pieredzes un veicinošo pasākumu norise	↑	↑
7.	Organizēti pasākumi	↑	↑
8.	Izveidota drošības pakalpojuma sniedzēju reģionāla aplikācija	→	↑
9.	Pašvaldībās uzstādītas centralizētas videonovērošanas sistēmas	↑	↑